پیام آبادگران

ارگان رسمی سندیکای شرکت‌های ساختمانی ایران

PAYAM-E-ABADGARAN

۴۰۴

Syndicate Of Iran Construction Companies Monthly Magazine

No.404 Sharivar& Mehr 1401 (September .2022)

سال ۴۰ | شهریور و مهر ماه ۱۴۰۱ | شماره ۴۰۴ دوره جدید ۱۷۴ | قیمت : ۵۰۰۰۰۰ ریال

در دوره آموزشی سندیکا بررسی شد

آیین‌نامه طبقه‌بندی و تشخیص صلاحیت پیمانکاران

۲۱

پیگیری پذیرش ذخیره حق بیمه به‌عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی از سوی پیمانکاران

۴۹

آبادگریم نه پیمانکار

۶

موضوع توسعه در ایران

۴

HEPCO

ENGINEERING & PARTS CO

شرکت مهندسی و قطعات ماشین آلات راهسازی ایران

محصولات سایز کوچک راهسازی

تولید کننده رولیک و انواع جک های هیدرولیکی ماشین آلات راهسازی و معدنی

آدرس : تهران کیلومتر ۱۹ جاده قدیم کرج نبش خیابان لطیف جباری تلفن تماس : ۴۴۹۸۱۴۵۴ - ۴۴۹۸۸۹۱۷ دورنگار: ۴۴۹۸۸۹۱۵ - ۰۲۱

تلفن همراه : ۰۹۱۲۳۲۲۴۰۰۱ - ۰۹۱۲۲۴۰۸۵۴۷

Email: Hepcoengineering@GMAIL.COM

SLAB TECH P-70 ADHESIVE

Specially Formulated For Porcelain Slabs

Highly Flexible
Extended OpenTime
Resistant to Sudden Temperature Changes
Suitable For Bonding Heavy Slabs Without Slipping
Suitable for Interior and Exterior Use
Applicable For Wall and Floor

اسلب تِک P-70
چسب سرامیک پایه سیمانی سفید

انعطاف‌پذیری بالا
زمان مصرف افزایش یافته
مقاوم در برابر تغییرات ناگهانی دما
قابل استفاده در محیط‌های مرطوب
مناسب برای فضاهای داخلی و خارجی
قابلیت مصرف برای سرامیک‌های کف و دیوار
قدرت چسبندگی بالا جهت اجرای اسلب‌های پرسلانی سایز بزرگ

لیست
کامل محصولات

www.pma.co.ir
pma.co.ir
تهران، خیابان شیخ بهایی، خیابان برزیل غربی، پلاک ۸۰
۰۲۱ ۴۵۶۰۹

این تجارت سودمند است

- افتتاح حساب وکالتی
- صدور انواع ضمانت نامه های ارزی و ریالی
- گشایش اعتبار اسنادی داخلی
- ارائه دهنده انواع طرح های تسهیلاتی
- خدمات همیار بورس
- ارائه خدمات به فعالان بازار سرمایه و سهام

بانک تجارت

tejaratbank.ir ۱۵۵۴
aparat.com/tejaratbank

- صاحب امتیاز: سندیکای شرکت‌های ساختمانی ایران
- مدیرمسئول: جواد خوانساری
- شورای سیاست‌گذاری:
منوچهر ملکیانی‌فرد (نماینده هیأت مدیره)
جواد خوانساری (مدیرمسئول)
بهمن دادمان (رئیس هیأت مدیره)
ایرج گلابتونچی(دبیر سندیکا)
سالار علیاری (خزانه‌دارسندیکا)
محمودمصطفی‌زاده(سردبیر)
- رئیس کمیسیون انتشارات: منوچهر ملکیانی‌فرد
- سردبیر: محمود مصطفی‌زاده
- کمیسیون انتشارات و تحریریه:
منوچهر ملکیانی‌فرد
محمود مصطفی‌زاده
محمدعلی پور شیرازی
مجتبی ضرابی
ایرج گلابتونچی
توحید زورچنگ
مریم خوانساری

پیام آبادگران
ارگان رسمی‌سندیکای شرکت‌های ساختمانی ایران

PAYAM-E-ABADGARAN

سال ۴۰ | شهریور و مهر ۱۴۰۱ | شماره ۴۰۴ دوره جدید ۱۷۴

Syndicate Of Iran Construction Companies
Monthly Magazine

- حروفچینی، امور بازرگانی و اشتراک: فریبا پورآقا
- خبرنگار: آرزو نوری
- عکس و صفحه‌آرایی: داود خانی
- مسئول تبلیغات و آگهی: سید مهدی برقی
- لیتوگرافی و چاپ: پیمان نواندیش (۸۸۸۲۸۷۳۴)

فهرست مطالب

۴ موضوع توسعه در ایران
سرمقاله

۶ آبادگریم نه پیمانکار
گفتگو

۱۳ در طرح اصلاح قانون سازمان نظام‌مهندسی
به استقلال آن توجه شود / نشست

۱۷ باید و نبایدهای صدور خدمات فنی و مهندسی
/ گفت‌و گو

۱۹ پیگیری پذیرش ذخیره حق بیمه به‌عنوان هزینه قابل قبول
مالیاتی از سوی پیمانکاران / نشست

۲۱ آیین‌نامه طبقه‌بندی و تشخیص صلاحیت پیمانکاران
کلاس آموزشی در سندیکا

۲۹ چرا سیلاب در ایران
خسارت زیاد به بار می‌آورد؟/ مقاله

۳۱ مکاتبات
/ مکاتبات سندیکا

۴۱ تغییرات اقلیمی بزرگترین چالش
حال و آینده کره زمین/ مقاله قسمت دوم

۴۲ رابطه انتشار گازهای آلوده در ایران
و میزان تولید ناخالص ملی / مقاله

۴۳ تاثیر کاهش انتشار کربن در ایران
بر اقتصاد بخش خصوصی / مقاله

نوشته‌های نویسندگان، لزوما نظرات نشریه نیست.نقل مطالب نشریه فقط با ذکر ماخذ مجاز است.

کمیسیون انتشارات در رد یا قبول مقالات ارسالی مختار است و در ویرایش علمی،ادبی و خلاصه‌سازی آن مجاز است، در ضمن مقالات ارسالی عودت داده نمی‌شود

تهران،خیابان طالقانی، بین میدان فلسطین و خیابان ولیعصر، خیابان شهید برادران مظفر (صبای جنوبی)،
شماره ۸۶، ک.پ: ۱۴۱۶۹۶۴۶۹۱ تلفن:۶۶۹۷۱۴۰۰-۶۶۴۶۴۲۶۱ - ۶۶۴۰۲۰۳۷
فکس: ۶۶۴۶۴۰۸۴ پست الکترونیکی:
payamabadgaran.ir@gmail.com
نشانی الکترونیکی: www.acco.ir

موضوع توسعه در ایران

موضوع توسعه در واقع بعد از جنگ جهانی دوم مطرح شد، در آن زمان «شوم پیکر» مدل توسعه جهان را به سه قطب جهان اول، جهان دوم و جهان سوم تقسیم کرد. وی مسیر توسعه اقتصادی جهان اولی را که شامل اروپا، امریکا، استرالیا و ژاپن بود از طریق اقتصاد آزاد یا اقتصاد کاپیتالیسم می‌دانست. وی همچنین جهان دومی‌ها را جهان کمونیستی همچون کشورهای شوروی سابق، اقمار اروپاییش، چین و ... معرفی می‌کرد و برنامه‌ریزی متمرکز و توسعه صنایع بنیادی آنها را با سرمایه‌گذاری دولتی و به صورت اقتصاد سوسیالیستی تعریف می‌کرد. جهان سومی‌ها نیز کشورهایی بودند که بین دو محور اقتصاد کاپیتالیستی و سوسیالیستی حرکت می‌کردند. وعلاقمند بودند راه رشد غیر سرمایه‌داری یا رشد با ترکیب سرمایه‌داری ملی و دولتی را باهم تجربه نمایند.

علمای اقتصاد و توسعه اجتماعی، توسعه را منحصرا رشد کمّی نمی‌دانند لذا ممکن است کشوری اقتصاد پیشرفته داشته باشد ولی توسعه یافته قلمداد نگردد و نابرابری در آن بالا باشد مانند بعضی از کشورهای عربی خاورمیانه و شمال آفریقا که رشد زیادی دارند ولی از نظر فرهنگی و آموزش نیروی انسانی و نبود آزادی‌های فردی و بی‌عدالتی‌های اقتصادی و سیاسی و بعضا فساد در آن کشورها توسعه‌یافته قلمداد نگردند.

بعد از دهه نود میلادی، مسئله جدی توسعه پایدار در دنیا توسعه انسانی نامیده شد بدین معنی که موتور توسعه، انسانهای توسعه یافته می‌باشند. طبق این نگاه توسعه لزوما باید در خدمت انسان باشد چراکه انسان‌ها منبع مهم حیات هستند. علمای علم توسعه شاخص‌های توسعه انسانی را عمدتا در سه بخش «امید به زندگی»، «آموزش» و «عدالت اجتماعی» تعریف می‌کنند. البته باید اضافه کرد که توسعه انسانی و رسیدن به اهداف عمده سه‌گانه نیاز به آزادی‌های سیاسی و اجتماعی و... بخصوص آزادی‌های فردی در انتخاب دارد و بدون توسعه سیاسی امکان دست‌یابی به سایر موارد مقدور نیست.

در همین راستا و در گذشته نه چندان دور سازمان ملل در مجمع عمومی سالانه خود بیانیه‌ایی‌را به عنوان اهداف هشتگانه توسعه مطرح کرد و از همه کشورهای جهان خواست تا در جهت تحقق آن اهداف اقدام کنند. این اهداف هشتگانه توسعه انسانی در بیانیه موصوف به شرح زیر هستند:

۱- ریشه‌کن کردن فقر و گرسنگی همگانی
۲- دستیابی به آموزش ابتدایی همگانی
۳- ارتقای جنسیتی و توانمند کردن زنان
۴- کاهش مرگ و میر کودکان
۵- بهبود بهداشت مادران
۶- مبارزه با HIV، مالاریا و سایر بیماری‌ها
۷- ایجاد محیط زیست پایدار
۸- گسترش مشارکت جهانی برای توسعه

با این مقدمه، قبل از اینکه به موضوع توسعه پایدار در ایران بپردازم یادآوری چند پیش شرط را ضروری می‌دانم تا شاید اهداف حکمرانی(Governance) خوب تحقق پیدا کند:

۱- باید به مردم به عنوان سرمایه اجتماعی توجه شود.
۲- در مناطق خاص محرومیت‌زدایی و فقرزدایی انجام شود.
۳- بر ارتقای آموزش و فرهنگ تکیه شود.
۴- افزایش به امید زندگی از طریق بهداشت و سلامت صورت پذیرد.
۵- در امر سرمایه‌گذاری و افزایش بهره‌وری توجه ویژه‌ایی شود.
۶- در جهت رفع بیکاری و جلوگیری از هدر رفتن منابع اقتصادی و انسانی تلاش شود
۷- در امر توسعه به مشارکت مردم در امور

و شایسته‌سالاری در مسئولیت‌ها اهتمام شود.
۸- جهت کمک به امر توسعه، تجارت آزاد توسعه پیدا کند.
۹- تعامل با دنیا و ایجاد روابط بین‌الملل به‌طور ویژه دنبال شود
اهمیت دادن به تشکلهای مردم نهاد و به رسمیت شناختن احزاب سیاسی و انتقال قدرت به صورت مسالمت‌آمیز نیز در فراهم نمودن مسیر توسعه بسیار مهم و از شروط لازم توسعه پایدار می‌باشد.
از نگاه قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران اقتصاد ایران در سه بخش دولتی، تعاونی و خصوصی تعریف شده است. براین اساس لازم است با بهره‌گیری از علوم اقتصادی وسیاسی و اجتماعی مدلی برای توسعه در این شرایط طراحی و اجرا شود که متکی به این سه بخش باشد.
قانون اساسی رشدی که منبعث از تولید داخلی باشد را توصیه می‌نماید که در جهان امروز بسیار سخت و شاید ناشدنی باشد و مسئولان اقتصادی در تمام این دوران بر اساس همین باور تلاش نموده‌اند بخش صنعت و کشاورزی کشور را از هر طریق ممکن تقویت کنند. بخش خدمات را نیز در خدمت تولید پیش ببرند. در این الگو به رقابت مفید توجه خاصی نشده به این معنی که چشم و گوش بسته از تولید داخلی حمایت بی‌منطق نموده‌اند. در تمام دولتها اعتقاد براین بوده که در شرایط فعلی حتما باید روی کالاهای اساسی و ضروری کشور برای تولید داخلی همت ویژه‌ایی داشت تا در این بخش به خودکفایی رسید حتی به قیمت از دست دادن محیط زیست و... و علاوه بر آن در سایر امور اقتصادی نیز میدان رقابت تقریبا بسته شده است.
از نظر نگارنده بهترین راه حرکت به سمت توسعه پایدار این است که توسعه باید براساس شرایط اقلیمی و توانمندی داخلی و شرایط فعلی جهانی بر مبنای حفظ محیط زیست، آموزش، و حفظ و نگهداری نیروی انسانی کارآمد انجام بگیرد. یعنی حاکمیت باید منافع نسل‌های آتی را حفظ کند و از منابع حساب شده بهره گیرد.
برای توسعه اقتصادی علاوه بر توانمندی‌های داخلی باید روی اصل سرمایه‌گذاری خارجی حساب ویژه‌ایی باز کرد، این حساب بدون تعامل ویژه با جهان و اصلاح قوانین در داخل امکان‌پذیر نیست؛ اصلی که متاسفانه از روی کار آمدن دولتهای اصولگرای نهم و دهم کنار گذاشته شد. برای یادآوری باید عرض کنم که در دولتهای اصلاح‌طلب هفتم و هشتم بالغ بر ۴۸ میلیارد دلار در پارس جنوبی و عسلویه سرمایه‌گذاری و بالای ۶۰ هزار اشتغال ایجاد شد. اما به دلیل سیاست‌های انزواطلبانه و تحریم‌های ناشی از همان سیاست‌ها اجازه ادامه تفکر دولت اصلاحات را با همه نواقصی که داشت گرفت. امروزه قسمت اعظم این پروژه به صورت تعطیل و نیمه‌تعطیل درآمده و بیشتر صنایع پتروشیمی‌های موجود با حداقل تولید و بهره‌وری در آن مشغول به کارند. درباره استفاده از منابع داخلی مانند نفت نیز تحریم‌های ظالمانه اجازه نداد دولت نهم و دولتهای بعدی موفق شوند شاید لازم باشد در اینجا یادآوری نمایم .
براساس تحقیقات انجام گرفته و اسناد منتشر شده، درآمد نفت ایران در دوره هشت ساله دولتهای نهم و دهم بالغ بر ۶۲۵ میلیارد دلار بوده که این رقم به تنهایی از درآمد نفت ایران از آغاز کشف و فروش نفت (از زمان مظفرالدین شاه قاجار) تا پایان دولتهای هفتم و هشتم (سال ۱۳۸۴) که جمعا ۵۷۵ میلیارد دلار بود، بیشتر بود. اما دراین هشت سال نه تنها هیچ یک از شاخص‌های اقتصادی بالا نرفت که برعکس در همه شاخص‌های اقتصادی مواجه با کاهش بودیم. در دولت آقای روحانی نیز به دلیل بی‌نتیجه بودن برجام به جز چند سال اول دولت رشد کلا منفی و یا صفر بوده است.
واقعیت این است که بدون رشد اقتصادی متوازن وسرمایه‌گذاری دایمی وبهره‌گیری از تمام امکانات داخلی و خارجی در دسترس توسعه پایدار وهمه جانبه اتفاق نمی‌افتد. همان طوری که در ده سال اخیر تجربه کرده‌ایم، چنانچه سرمایه‌گذاری کافی صورت نگیرد و اشتغال برای جوانان آموزش دیده فراهم نشود نیروهای نخبه مجبور به مهاجرت می‌شوند و بدون سرمایه‌های انسانی امکان ورود به مرزهای توسعه ناممکن می‌باشد.
در جمع‌بندی بحث باید تاکید کنم که رشد سرمایه‌گذاری اعم از منابع داخلی و یا خارجی در کشور کمکی به حال اشتغال جوانان و رفع بیکاری و توسعه سرمایه‌های انسانی است و اشتغال و تولید سبب بالا بردن قدرت خرید مردم و به طور کلی رفاه عمومی می‌شود. رفاه عمومی، مردم را تشویق به کارهای داوطلبانه و توسعه‌گرا می‌کند و در میان مدت شرایط توسعه پایدار با حضور مردم متشکل ودولت مردمی فراهم خواهد شد.
در خاتمه باید باستحضار خوانندگان محترم برسانم توسعه پایدار یک فرایند مستمر است. در رشد و توسعه متوازن است که مولفه های اقتصادی و سیاسی و اجتماعی شکل می‌گیرد. هیچ کشوری با تفکر درونزا نمی‌تواند وارد توسعه پایدار شود. توسعه پایدار در همراهی وهمکاری با جامعه جهانی است. امیدوارم دولت مردان جمهوری اسلامی نیز با همه تلاش و توان خود بتوانند کشور عزیز ما را در مسیر توسعه پایدار هدایت نمایند.

توسعه باید براساس شرایط اقلیمی و توانمندی داخلی و شرایط فعلی جهانی بر مبنای حفظ محیط زیست، آموزش، و حفظ و نگهداری نیروی انسانی کارآمد انجام بگیرد. یعنی حاکمیت باید منافع نسل‌های آتی را حفظ کند و از منابع حساب شده بهره گیرد.

• ظهر یک روز اردیبهشتی در ساختمان قدیمی سندیکای شرکت‌های ساختمانی ایران، میهمان دکتر ایرج گلابتونچی عضو هیات مدیره و دبیر سندیکا بودیم که برایمان از گذشته قدیمی‌ترین سندیکای ایرانی بگوید که برخلاف اسمش، یک تشکل چپ‌گرا نیست. سازمانی که مهم‌ترین اندیشه‌اش عمران و توسعه و پویایی ایران است و گسترش تفکر مهندسی و مهم‌ترین دغدغه امروز مدیرانش، اقتصادی است که تحریم کمر آن را شکسته و پیمانکارانی که به جای صدور خدمات فنی، درگیر نیازهای اولیه خویش هستند. سندیکای شرکت‌های ساختمانی ایران قدیمی‌ترین تشکل صنفی و اولین تشکل مهندسی کشور با قدمتی ۷۴ ساله است، در حال حاضر ۷۰۰ عضو دارد که در زمینه اجرای طرح‌های عمرانی در حوزه صنعت احداث و سازندگی در داخل و خارج کشور مشغول خدمت هستند.

آبادگریم نه پیمانکار

گفتگوی آگاهی نو با دکتر ایرج گلابتونچی دبیر سندیکای شرکت‌های ساختمانی ایران
قسمت اول

• **برای آشنایی مخاطبان، بگویید که سندیکای شرکت‌های ساختمانی ایران، مرکز مشورتی، نهاد مقاطعه‌کاری و پیمانکاری است یا یک انجمن صنفی؟ ظاهراً در اساسنامه به عنوان یک انجمن صنفی است.**

این‌جا قدیمی‌ترین انجمن صنفی کشور است. اولین انجمنی که سال ۱۳۲۶ پس از پایان جنگ جهانی دوم در اداره ثبت شرکت‌ها ثبت می‌شود. قدیمی‌تر از سازمان برنامه و بودجه و اولین تشکل مردم‌نهادِ مهندسی کشور است. آن زمان گروهی از مهندسان، پس از خرابی‌های ناشی از جنگ به این نتیجه می‌رسند که باید تشکلی را ایجاد کنند تا بتوانند براساس حرکت‌های تشکلیِ مردم‌نهاد هم حقوق بهتری را استیفا کنند، هم مسائل صنفی‌شان را بهتر حل کنند. به این ترتیب یک انجمن صنفی که آن زمان نامش «سندیکای شرکت‌های ساختمانی» بوده را تشکیل می‌دهند. در واقع، این‌جا یک تشکل صنفیِ مهندسی، قدیمی‌ترین تشکل کشور و اولین تشکل مهندسی ایران است.

نام سندیکا، بیشتر سبقه چپ بودن و مبارزاتی داشته و این معنا را به ذهن متبادر می‌سازد که نهادی برای مطالبه برخی نیازهای صنفی از دولت شکل گرفته است. چه شد که نام سندیکا انتخاب شد و سندیکا ماند؟ به نظر می‌رسد یکی از معدود نهادهایی که همچنان با عنوان سندیکا ادامه حیات داده‌اند، شما هستید.

ما معمولاً عادت کرده‌ایم، چون بحث‌های سندیکایی در مباحث مبارزاتی و چپ مطرح شده، فکر می‌کنیم مفهوم آن از گروه‌های چپ می‌آید. اما اینطور نیست. در واقع مجموعه‌ای از فرهیختگان هر رشته که مطالبات صنفی را پیگیری می‌کنند در یک سندیکا جمع می‌شوند. استفاده اسم سندیکا در آن زمان هم به این خاطر بود که گروهی می‌خواستند مسائل صنفی

را پیگیری کنند و به همین خاطر هم اسم سندیکا انتخاب شد. البته پس از انقلاب نام سندیکا به «انجمنِ شرکت‌های ساختمانی» تغییر کرد، تقریباً تا حدود سال ۱۳۹۲ انجمن شرکت‌های ساختمانی را داشتیم و پس از آن که بررسی کردند و متوجه شدند مباحث ما پیگیری‌های صنفی است، به ما اجازه دادند در کنار نام «انجمن شرکت‌های ساختمانی ایران» از عنوان «سندیکای شرکت‌های ساختمانی ایران» استفاده کنیم. پس از ما انجمن‌های دیگری که قبلاً به اسم سندیکا فعالیت می‌کردند، هم به همان نام سندیکا برگشتند و امروز دیگر آن مفهوم انتزاعی چپ از آن برنمی‌آید، بیشتر انجمن‌هایی که کار صنفی می‌کنند، مثل سندیکای شرکت‌های ساختمانی ایران، سندیکای تأسیسات و صنعتی ایران، سندیکای برق و سندیکاهای مختلفی که نام‌های خود را گرفتند، دوباره به همان نام سندیکا، فعالیت می‌کنند.

• به نظر می‌رسد این انجمن یا نهاد در دوران‌های سازندگی و دورانی که نیاز به ساختنِ کشور وجود داشته، اهمیتَ بیشتری پیدا می‌کند. در آن مقطع چه نیازی به چنین نهادی بود؟ و آیا امروز نیز چنین نیازی وجود دارد؟

بله! این نیاز همیشه هست. البته پس از هر جنگ یا خرابی‌ای، علی‌القاعده احتیاج به سازندگی وجود دارد. در سال ۱۳۲۶ هم این ضرورت وجود داشت که برای توسعه و رونقِ کشور، رو به سمت سازندگی بیاورند. پس از جنگ تحمیلی با عراق هم همین حالت بود یا هر جایی که بخواهید تولید را رونق دهید یا کشور را در مدار توسعه قرار بدهید، اصل اول افزایش سطح فعالیت‌های عمرانی است. این نیاز در سال ۱۳۲۶ به حدی بود که ضرورتِ تشکیلِ یک سندیکا یا یک مجموعه مردم‌نهاد مهندسی احساس می‌شد. بر همین اساس مجموعه شرکت‌های مهندسی که در آن زمان تشکیل شده بودند، به این نتیجه رسیدند که باید به صورت یک انجمن یا مجموعه فعالیت کنند. براساس این نیاز سندیکای شرکت‌های ساختمانی را شکل دادند و این سندیکا به عنوان مجموعه‌ای از شرکت‌های مهندسی کشور نقش اصلی را در ایجاد تعاملات صنفی با دولت‌های وقت ایفا کرد تا بتواند براساس همین تعاملات، نقش بهتر و بارزتری در سازندگی کشور بازی کند.

• این مطالبات و تعاملات صنفی چطور تعریف شده است؟

اولاً در اساسنامه فعلی ما که مصوب پس از انقلاب است، تصریح شده که ما قطعاً وارد کار سیاسی نمی‌شویم. کسانی هم که پیش از من این‌جا بوده‌اند، همه این اصل را رعایت کردند و وارد جریان‌های سیاسی نشدند. ما از گروه یا برنامه خاصی در جهت منافع سیاسی دفاع نمی‌کنیم، اما همواره بحث‌مان پیگیری مسائل صنفی و تعاملات با دولت در مسیر سازندگی کشور و حفظ منافع ملی بوده است. یعنی درواقع ۲ عملکرد داشته‌ایم: یکی این‌که حقوق‌مان را پیگیری می‌کردیم، حقوقی که به خصوص از سازمان‌ها و وزارتخانه‌های اجرایی مانند سازمان برنامه و بودجه، وزارت راه، وزارت نیرو و وزارت نفت که ممکن بود عملکردهایی داشته باشند که کارهای صنفی ما را تحت تأثیر قرار بدهد، پیگیری می‌کردیم تا با استیفای این حقوق شرکتهای عضو سندیکا بهترین بازدهی را برای خدمات قرارداد ایشان داشته باشد. در مورد تعاملات هم، تهیه برخی از قوانین در حوزه ما نیاز به هماهنگی و مشورت با نهادهای بالادستی دارد. مثلاً وقتی می‌خواهند یک قانون در حوزه پیمانکاری وضع کنند، چون کار تخصصی است، بین ما و نهاد قانونگذار که معمولا سازمان برنامه و بودجه است، باید هماهنگی و تعامل وجود داشته باشد، اما اگر آن‌ها قانون را یک‌طرفه بگذارند ما قطعاً نمی‌توانیم اجرا کنیم یا برعکس، اگر فقط نظرات ما اجرایی شود، وجود سازمان برنامه و بودجه در بحث مربوط به کارهای مرتبط با حوزه پیمانکاری که در حال حاضر نظام فنی و اجرایی و امور مشاوران و پیمانکاران سازمان برنامه و بودجه است، بلاموضوع می‌شود. این تعاملات بین ما و سازمان برنامه و بودجه همیشه هست. به طور مثال ما یک آیین‌نامه با عنوان «آیین‌نامه تشخیص صلاحیت پیمانکاران» داریم که براساس آن پیمانکاران از یک تا پنج رتبه‌بندی می‌شوند، پیمانکاری که با تجربه تر است و توانایی بیشتری از نظر امکانات، بنیه مالی و کارهای انجام شده دارد و طبق ضوابط و شرایط مربوطه رتبه یک می‌گیرد و الی آخر. برای کسب هر یک از این رتبه‌ها یکسری شرایط نیاز است. برای رتبه‌بندی صحیح پیمان‌کاران، باید بین ما و سازمان برنامه و بودجه تعاملی شکل بگیرد تا بتوانیم قوانینی را از این حوزه بیرون بیاوریم که هم مورد پذیرش سازمان برنامه و بودجه باشد و هم ما بتوانیم به آن عمل کنیم. جنس این تعاملات به این صورت است که تعامل برای تدوین و اجرای قوانین موردنظر صورت می‌گیرد و بحث مربوط به مطالبات صنفی هم که به جای خود هست.

شرایط اقتصادی و وضعی که امروز در جامعه حاکم است، خیلی برای بنگاه‌داری سخت است. وقتی شرایط سخت می‌شود، اساساً اولین اتفاقی که می‌افتد این است که باعث می‌شود شرکت‌های خصوصی نتوانند ادامه حیات بدهند

• اصولا شرکت‌های پیمانکار به چه شرکت‌هایی اطلاق می‌شود و اعضای شما، عموما چگونه شرکت‌هایی هستند؟

شاید این را باید در بخش اول می‌گفتم، اما این‌جا هم خیلی دیر نیست، ما ۷۰۰ شرکت داریم که خصوصی هستند و در زمینه پیمانکاری و ساخت و ساز پروژه‌های مهندسی و عمرانی فعالیت می‌کنند. البته من همیشه با کلمه «پیمانکار» مشکل داشته‌ام، زیرا معتقدم این شرکت‌ها در مسیر آبادگری و توسعه کار می‌کنند و ما باید به آن‌ها بگوییم «آبادگر». همه شرکت‌هایی که در قالب پیمان فعالیت می‌کنند و کار پیمانی می‌کنند، را می‌توانید پیمانکار حساب کنید، اما آبادگران، گروهی هستند که در مدار توسعه و سازندگی فعالیت دارند. برنامه‌شان مشارکت و فعالیت در ساختن و آباد کردن است و

بزرگ‌ترین کارفرمایشان دولت. بنابراین این‌ها یک گروه آبادگرند که ۷۰۰ شرکت از بزرگترین و قدیمی ترین این آبادگران عضو ما هستند، البته ما حدود ۵۳هزار و ۵۰۰ شرکت پیمانکاری یا آبادگر داریم که الان در سازمان برنامه ثبت شده‌اند و رتبه دارند و در زمینه ساخت و فعالیتهای عمرانی در داخل و خارج از کشور کار می‌کنند. یک گروه شامل ۳هزار و ۵۰۰ شرکت هستند که در زمینه طراحی کار می‌کنند و اصطلاحاً به آن‌ها شرکت‌های مهندس مشاور می‌گوییم که کارشان طراحی و نظارت بر ساخت است. آن‌ها انجمن و تشکیلات خودشان را دارند. «جامعه مهندسان مشاور ایران» که گروه فرهیخته‌ای هستند و «انجمن معماران و شهرسازان» هم بیشتر در زمینه کارهای طراحی و عمرانی فعالیت دارند، اما ما آبادگرانی هستیم که کارمان از جنس ساختن است؛ سفارشی را در قالب یک پروژه از دولت یا کارفرمای غیردولتی می‌گیریم و براساس ضوابط دولت یا استانداردهای بین‌المللی و کشوری اجرا می‌کنیم. مراد ما از حوزه ساخت تمام فعالیت‌هایی است که در زمینه راه، آب، راه‌آهن، بیمارستان، پالایشگاه، حوزه‌های مخابرات، تأسیسات و... است که به آن‌ها حوزه ساخت می‌گوییم و وقتی از سندیکای شرکت‌های ساختمانی ایران صحبت می‌کنیم، مقصود دایره شرکت‌هایی است که تمام این کارها را انجام می‌دهند. شاید به مفهوم انتزاعی کلمه ساختمان متفاوت باشد. پس وقتی می‌گوییم سندیکای شرکت‌های ساختمانی ایران منظور همه این فعالیت‌هاست نه فقط ساختمان‌سازی، اگرچه ساختمان‌سازی هم یکی از شقوق و رشته‌های غالب ماست. این ۷۰۰ آبادگری که عضو سندیکای ما هستند، تماماً خصوصی‌اند و اساساً ما در آیین‌نامه تشخیص صلاحیت‌مان فقط شرکت‌هایی را می‌پذیریم که شرکت‌های خصوصی باشند. اگر کوچک‌ترین درصدی از سهام دولتی یا غیرخصوصی داشته باشند، در آیین‌نامه عضویت ما منع پذیرش دارند و عضو سندیکای ساختمانی ایران نمی‌شوند. تعداد اعضای ما زمانی بیش از ۷۰۰ عضو بوده، اما امروز تعداد آن در حال کاهش است. ۷۰۰ عضو ما به تدریج کم می‌شوند و علتش هم این است که شرایط اقتصادی و وضعی که امروز در جامعه حاکم است، خیلی برای بنگاه‌داری سخت است. وقتی شرایط سخت می‌شود، اساساً اولین اتفاقی که می‌افتد این است که باعث می‌شود شرکت‌های خصوصی نتوانند ادامه حیات بدهند، خصوصاً کسانی که رتبه‌های پایین‌تر و توان مالی کمتری دارند.

• در چه مقطعی بیشترین تعداد اعضا را داشته‌اید؟

زمانی که سازندگی در کشور توسعه پیدا می‌کند. در سال‌های سازندگی، چون سفارش ساخت بیشتر است، علی‌القاعده این شرکت‌ها می‌توانند با توان بالاتر کار کنند. از ابتدا اینطور بوده که این شرکت‌ها طرحهایی را از دولت یا حتی کارفرمایان غیردولتی می‌گرفتند و برای اجرای آن پروژه اقدام می‌کردند. پروژه‌هایی مانند سد، راه، تونل، بیمارستان، مخابرات و کارهای مختلفی در حوزه مهندسی که آن‌ها انجام می‌دادند. به تدریج که کارهای عمرانی یا منابع مالی کاهش پیدا می‌کند، قطعاً بخشی از این شرکت‌ها نمی‌توانند ادامه حیات دهند و به‌تدریج از این چرخه خارج می‌شوند و شروع به ریزش می‌کنند. در برخی از سال‌ها حتی حدود ۳۰، ۴۰ شرکت در سندیکای ساختمانی تحت تأثیر شرایط اقتصادی قرار می‌گیرند و تعطیل می‌شوند. اولین کاری که بنگاه‌ها در مشکلات اقتصادی می‌کنند، این است که سعی می‌کنند خودشان را نگاه دارند، نیروهای کارشان را کم کرده و سازمان‌شان را حفظ می‌کنند، اما در برخی مقاطع عملاً امکان این‌که بتوانند سازمان را حتی با حداقل نیرو هم نگاه دارند وجود ندارد، زیرا به هر حال بالاسری‌هایی که در سازمان هست مانع از ادامه کارشان می‌شود و این‌ها تعطیل می‌شوند. یکی از بزرگ‌ترین جاهایی که اشتغال ایجاد می‌کند صنعت ساخت است، زیرا سریع‌الوصول‌ترین جایی است که توسعه اشتغال می‌دهد، شما به محض این‌که یک پروژه را تعریف می‌کنید، بلافاصله اشتغال ایجاد می‌شود، منابع مالی می‌آید و نیروی انسانی با سطوح فعالیت مختلف مشغول کار می شوند، آن هم اشتغال مطمئن و پایدار. مثلاً وقتی شما پروژه یک سد، احداث بزرگراه یا راه آهن را در بازه‌ای ۵، ۶ ساله اجرا می‌کنید، در طول آن سال‌ها نیروهای کارگری و تحصیل‌کرده از تحصیلات عالی دکترا و فوق‌لیسانس تا کارگر ساده، در طبقات مختلف وارد کار شده و به صورت مطمئن کار می‌کنند. تحویل آن پروژه از شروع تا انتها (تحویل پروژه برای بهره برداری دائمی) شاید حدود ۸، ۹ سال طول بکشد، اگر سه سد یا سه پروژه بزرگراهی در طول زمان پشت سر هم اجرا شود، یک کارگر یا مهندس می‌تواند تمام دوران کارکردش را تا بازنشستگی در این‌جا بگذراند. پس این‌جا می‌تواند خیلی سریع ایجاد اشتغال مطمئن و پایدار کند، یعنی بخشی که ما کار می‌کنیم شاید سهل‌الوصول‌ترین یا آسان‌ترین بخش توسعه و اشتغال کشور باشد. نکته بعد این است که در بحث توسعه اشتغال در فعالیتهای عمرانی علاوه بر این‌که دوام کارهای عمرانی می تواند به ارتقاء دانش مهندسی کشور منجر شود و قطعاً می‌تواند به توسعه اقتصادی کمک کند، می‌تواند به توسعه فرهنگی هم کمک کند یعنی کارگر، مهندس و... همه در یک مجموعه کنار هم قرار می‌گیرند و مبادلات فرهنگی و ذهنی دارند و می‌توانند روی خیلی از بخش‌ها و مراودات فرهنگی یکدیگر تأثیر مثبت و سازنده ای بگذارند. همانطوریکه بیان شد این شرکت‌ها زمانی که توسعه هست گسترش پیدا می‌کنند، آن هم در انواع و اقسام. از شرکت‌های کوچک تا شرکت‌های بزرگ، شرکت‌های بزرگ تقویت می‌شوند و کوچک‌ها رفته‌رفته بزرگ می‌شوند، توسعه پیدا کرده و اشتغال ایجاد می‌کنند و در مدار توسعه اقتصادی قرار می‌گیرند و در گسترش آبادانی و رفاه عمومی مشارکت می کنند. مضاف بر این‌که وقتی یک شرکت پیمانکاری یا آبادگر شروع به فعالیت می‌کند، پشت خودش یک چرخه از اقتصاد را هم به حرکت در می‌آورد. شما وقتی یک ساختمان می‌سازید آن‌که تولید کاشی، شیرآلات، مصالح ساختمانی، سیمان، آهن و... می‌کند هم حضور پیدا می‌کند. یعنی وقتی صنعت ساختمان را فعال می‌کنید، هم عقبه‌ای مانند تامین مصالح و کالا را فعال کرده‌اید و هم این‌که از برداشت و ساخته صنعت ساختمان برای بهره‌برداری استفاده می‌کنید. یعنی

وقتی یک تصفیه‌خانه فاضلاب یا آب ایجاد می‌کنید، علاوه بر این‌که این تصفیه‌خانه را می‌سازید، در طول ساخت آن، اشتغال، توسعه و رونق اقتصادی ایجاد می‌کنید و به محض این‌که این تصفیه‌خانه ساخته می‌شود و در مدار بهره‌برداری قرار می‌گیرد، گروهی در بهره‌برداری از این پروژه مشغول به کار می‌شوند، بنابراین حرکتی دوسویه است که از یکسو در زمان ساخت اشتغال ایجاد و چرخه اقتصادی را فعال می‌کند و از سوی دیگر، در زمان بهره‌برداری هم گروهی از بهره‌برداران هستند و منافعی که مردم و بهره‌برداران از آن استفاده می‌کنند که جای خودش را دارد.

• فعالیت این شرکت‌ها، ارتباط مستقیم با شرایط اقتصادی کشور دارد؟

هروقت شرایط اقتصادی بهتر می‌شود این چرخه با تراز و قدرت بالاتر کار می‌کند و اشتغال و توسعه بیشتر می‌دهد. در بحث رونق تولید تا صنعت ساختمان‌تان فعالیت نداشته باشد، نمی‌توانید در تولید هم توسعه و رونق پایدار ایجاد کنید. وقتی می‌خواهید فعالیت‌های تولیدی داشته باشید، یعنی یک کارخانه بسازید یا یک مجموعه تولیدی را ایجاد کنید، ابتدا باید صنعت ساختمان فعالیت کند، پس وقتی فعالیت صنعت ساختمان شما پایین است، قطعاً تولیدتان هم در شرایط پایین‌تری قرار می‌گیرد و در واقع صنعت ساختمان پیشران تولید و صنعت است. الان ۷۰۰ عضو سندیکای ما هستند و من معتقدم اگر به همین ترتیب وضعیت اقتصادی جلو برود، سال دیگر من می‌گویم ۶۵۰ تا عضو هستند و سال بعد ۶۰۰ تا و همین‌طور تعداد این‌ها کم می‌شود، همین‌طور رفته رفته تعداد این شرکتها کاهش پیدا کردند و عملاً در شرایط نامناسب اقتصادی این بنگاههای مهم اقتصادی، تعطیل یا کارشان متوقف می شود.

از آن ۵۳هزار و ۵۰۰ شرکتی که گفتم خیلی‌ها هستند، اما امکان فعالیت ندارند. اگر بخواهید به همه آن شرکت‌ها کار بدهید دولت باید ۲۰۰ میلیارد دلار برایشان کار ایجاد کند، یعنی ۵هزار همت یا ۵ هزار هزار میلیارد تومان و این یعنی اشتغال یک پتانسیل بزرگ از نیروهای مهندسی که از دانشگاه‌ها فارغ‌التحصیل شده‌اند. سالی ۲۳۰هزار مهندس از دانشگاه‌های ما فارغ‌التحصیل می‌شوند، که یکی از جاهایی که می‌توانند کار کنند، این است که شرکت بزنند و وارد مدار کار شوند. شما برای ۲۰۰ میلیارد دلار ظرفیت فعلی پیمانکاری کشور باید بتوانید کار و پروژه تعریف کنید و اگر این کار را نکنید، متأسفانه این مهندس با تحصیلات عالیه بلافاصله مهاجرت می‌کند و یکی از جاهایی که می‌تواند جلوی مهاجرت را بگیرد، کاری است که ما در شرکت‌های خصوصی پیمانکاری انجام می‌دهیم. این شرکت‌ها امروز تنها از ۳۰ درصد ظرفیت‌شان استفاده می‌کنند و ۷۰ درصد ظرفیت‌شان مغفول مانده و آماده به کار است، البته مقصود از بخش مغفول ماشین‌آلات و نیروی انسانی‌ای است که در اختیار دارند. حال اگر ما بخواهیم ۷۰درصد را فعال کنیم باید چه کار کنیم؟ کشور باید منابع مالی‌اش را به سمت رونق ساخت و ساز بیاورد و شرایطی را فراهم کند که این شرکت‌ها به خارج از کشور بروند و در صدور خدمات فنی و مهندسی قرار بگیرند که در ادامه خدمت شما می‌گویم که چطور می‌توانیم این را جلو ببریم.

• سندیکا با چه تعداد عضو شروع به کار کرد؟

در ابتدا مؤسسین حدود ۱۴ شرکت بودند،البته این نکته هم بیانش شاید خالی از لطف نباشد که این ۱۴ شرکت در سال ۱۳۲۶ سندیکا را ثبت کردند اما ۷ شرکت از اینها در سال ۱۳۲۴ کارشان را شروع کردند و در سال ۱۳۲۶ با ۱۴ عضو، سندیکای شرکتهای ساختمانی را ثبت کردند و شرکتهای دیگر را وارد کردند و اکنون ما حدود ۷۰۰ عضو داریم.

هروقت رونق اقتصادی هست فعالیت این‌ها بیشتر می‌شود و قطعاً تعداد اعضاء هم بیشتر می‌شود، زیرا مطالبات صنفی بالاتری شکل می‌گیرد و باید از کانونی متمرکز جلو برود و طبیعتا به سراغ سندیکای ساختمانی ایران می‌آیند. هر وقت که رونق کم شود، این شرکت‌ها رفته‌رفته ضعیف شده و از مدار خارج می‌شوند و به تدریج از بدنه سندیکای ساختمانی ایران هم ریزش می‌کنند. اگر شرکتهای عضو همگی در حال حاضر فعال بودند و برخی خارج نشده بودن اکنون شاید بیش از ۱۰۰۰ عضو می‌داشتیم.

• مطالبات صنفی برای عموم مخاطبان، به معنای خواسته‌های تشکل‌های مردم‌نهاد است که عموما از نظر مالی روی پای خودشانند و کارآفرین هستند، این‌ها چه مطالباتی دارند و چه حقوقی را از دولت مطالبه می‌کنند؟

در مورد تعاملات و مطالبات صنفی‌مان هم باید بگویم اساساً ما وقتی کار می‌کنیم، در بخش قوانینی که دولت می‌گذارد یا تغییراتی که دولت براساس شرایط روز می‌دهد، آثار و تبعاتی برای ما ایجاد می‌کند و ما باید سعی کنیم تا جایی که ممکن است این آثار و تبعات را کاهش بدهیم. مثلاً وقتی دولت دچار کمبود بودجه می‌شود، روش‌های پرداختش را تغییر می‌دهد. در سال‌های قبل مثلاً در دهه ۹۰ یا پیش از آن به خصوص دهه ۸۰ پرداخت‌ها همه به صورت نقدی انجام می‌شد. یعنی طبق قرارداد کارکردشان را در طول انجام پروژه ها به کارفرمایان بویژه به دولت می دادند و کارفرما آن کارکرد را با سازوکاری تأیید و پرداخت می‌کرد و به شرکتها وجه نقد می‌داد. شرکتها وجه نقد را می‌آورند و مصالح می‌خریدند و به نیروی انسانی می‌دادند و در پروژه هزینه می‌کردند. درواقع آن وجه نقد دوباره کار جدیدی را تولید می‌کرد. ذکر این نکته ضروری است که شرکتهای عضو ما عموماً اجرای پروژه های زیرساختی و عمرانی کشور فعالیت دارند و بزرگترین و اصلی ترین کارفرمایشان دولت است. این مدل پرداخت کارکرد از دهه ۹۰ تغییر پیدا کرده و دولت دیگر عموماً وجه نقد پرداخت نمی‌کند و اوراق می‌دهد. وقتی اوراقِ خزانه یا قرضه می‌دهد، این‌ها تبعات و بار مالی دارد. مثلاً این اوراق قرضه و خزانه در بازار تنزیل می‌شود و بخش عمده‌ای از این تنزیل فشاری است که به پیمانکار وارد می‌آید و دولت هم این را می‌داند، درواقع بخشی دچار خسارت می‌شود و از جیب پیمانکاران می‌رود و

یکی از مطالبات ما از دولت این است که تا جایی که ممکن است نگذاریم بدون این‌که پیمانکاران نقشی داشته باشند، ضرری متوجه آن‌ها شود و این یک مطالبه صنفی است. یا در زمینه قوانین مربوط به وزارت کار، قوانینی می‌گذارد که تأثیرگذار هستند، مثلاً امروز گفته‌اند که شرکتها ۵۷ درصد روی حقوق کارگران خود بگذارند، حال ما باید تا جای ممکن مطالبه کنیم که این اتفاق نیفتد، زیرا آثار تورمی شدیدی دارد، همیشه اینطور است که دولت در ابتدای سال حقوق‌ها را بالا می‌برد و در آخر سال وقتی آمار می‌گیرد، به همان نسبت یا بیش از آن تورم را بالا برده است، اتفاقی که برای ما این‌جا می‌افتد این است که تا دولت بتواند خودش را با تورم مطابقت بدهد و این را در قراردادهای پیمانکاری ببیند، امکان دارد ۷، ۸ ماه طول بکشد و ما طی این ماه‌ها باید تمام آثار بالا رفتنِ قیمت را در پروژه‌هایمان تحمل کنیم و از منابع مالی‌مان هزینه کنیم و اگر کاهش ارزش پول و مشکلات موجود را کنار بگذاریم، باید ۷، ۸ ماه و حتی بیشتر صبر کنیم تا دولت تعدیل اعلام کرده و این را در قراردادها ببیند و تازه معلوم نیست دقیقاً کی آنها را پرداخت می‌کند. تا جای ممکن ما باید مطالبه کنیم که این فشارهای مضاعف باعث توقف کار و تعطیلی شرکتها نشود یعنی با سازمان‌های مربوطه مانند وزارت کار، سازمان برنامه و بودجه و... مذاکره و پیگیری کنیم که اعدادی که می‌گذارند به این دلایل درست نیست و باید تغییر کند. بنابراین مکاتبه و پیگیری می‌کنیم و جلساتی برگزار می‌شود و ما از دولت در این موارد مطالبه می‌کنیم. یا این‌که در حوزه‌های مختلف امکان دارد سازمانی مانند شهرداری یا یک وزارتخانه اجرایی و عمرانی مانند نفت، نیرو، مسکن و شهرسازی و ... قانونی بگذارد که تأثیرگذار باشد. مثلاً وزارت راه در حوزه راه استانداردی می‌گذارد که این استاندارد تطابقی با استانداردهای بین‌المللی ندارد و باعث می‌شود فعالیت پیمانکاران ما تحت تأثیر قرار بگیرد یا کارشان را کُند کند یا قوانین را در زمینه کنترل کیفی سخت‌تر کند که جنس آن باز هم مطالبه صنفی است، پیگیری می‌کنیم و سعی می‌کنیم آثار آن را کاهش بدهیم. پس ما یک کارکرد دوسویه داریم؛ از یکسو تعامل با دولت و سازمان‌های مربوطه برای تقنین و شکل‌گیری قوانین و آن چیزی که روی حیات و ممات این شرکت‌ها تأثیر می‌گذارد تا بتوانیم آن را به بهترین شکل تنظیم کنیم و از سوی دیگر مطالبه، که آثار این قوانین اشتباه را کم کنیم یا براساس مطالبه صنفی آن را روی مسیر درست و واقعی خودش برگردانیم.

• شرایط سندیکا، در دولت‌های مختلف چه تغییراتی کرده، و نوع تعاملات شما با دولت‌ها چگونه بوده است؟

عملکرد ما بسته به شرایط دولت‌ها، تحت تأثیر قرار می‌گیرد. مثلاً در دورانِ سازندگی، مرحوم هاشمی رفسنجانی بیشتر به پروژه‌های آبی علاقه داشت. ما اگر بخواهیم تقسیم‌بندی ساده‌ای از نظر آبادگری و پیمانکاری بکنیم، می‌گوییم دولت آقای هاشمی دولت سدساز بود و علاقه به کار سازندگی بیشتر در این حوزه داشت. مثلاً سد کرخه و کارون که سدهای بزرگ ما هستند، در آن زمان ساخته می‌شود یا عمده سدها و کارهای آبیِ ما عموماً مربوط به آن دوره است. دوره آقای خاتمی که ادامه زمان آقای هاشمی است و آن هم تقریباً در همان مدار بود، اما دولت آقای احمدی‌نژاد، دولت مسکن‌ساز بود. دوره ساخت مسکن با توسعه مسکن مهر. این‌که آن شیوه چه مشکلاتی داشت و آیا نرخ‌ها و شرایطی که می‌گذاشت که برخی آثارش تا امروز هم مانده، درست است یا غلط و این‌که قیمت دستوری چقدر روی کیفیت تأثیرگذار است مبحث دیگری است که به نظر ما قیمت‌گذاری دستوری باعث می‌شود که کیفیت کاهش پیدا کرده و مشکلاتی ایجاد شود. دوره آقای روحانی به زعم ما دوره توسعه حمل و نقل به خصوص جاده‌ای و ریلی است، به خصوص در ریل. چون آقای روحانی و رئیس سازمان برنامه و بودجه وقت، آقای نوبخت بیشتر به توسعه ریل علاقه‌مند بودند، مثلاً راه‌آهن خواف ـ هرات، میانه ـ بستان‌آباد، قزوین ـ رشت و رشت به انزلی را کار کردند و بیشتر مدار سازندگی‌شان از مسیرِ ریل عبور می‌کرد. من می‌گویم که راه‌های تدبیر دولت امید درحوزه فعالیتهای عمرانی از مسیر ریل رد می‌شد. وقتی آقای رئیسی آمد شعارش ساخت ۴ میلیون مسکنِ مهر یا نهضت ملیِ مسکن بود. ما همیشه معتقدیم اگر این دولت به ساخت مسکن برمی‌گردد، باید از دولت آقای احمدی‌نژاد درس بگیرد و شاید با درس گرفتن از او بتواند از لحاظ ساخت ساختمان در شرایط بسیار بهتری قرار بگیرد و بخش خصوصی با آن ظرفیت بزرگی که دارد که عمدتاً هم ساختمان‌ساز هستند، می تواند فعالتر شده و مشارکت بهتری را به دولت ارائه دهد.

• روابط سندیکا، با دولت پیش از انقلاب چگونه تعریف می‌شد و تعاملات شما با دولت در دوره توسعه و سدسازی دهه ۷۰ و ۸۰ به چه صورت بود؟

اگر رابطه ما را به دو قسمت قبل و پس از انقلاب تقسیم کنیم، در دوره قبل از انقلاب سندیکا رابطه تنگاتنگ و تراز بالاتری با دولت داشت مثلاً در مورد وزیر راه از سندیکا می‌خواستند که گزینه مدنظر برای وزارت راه را پیشنهاد کند. در واقع سال ۱۳۲۶ که سندیکا تأسیس می‌شود، گروهی از بزرگ‌ترین پیمانکاران آن زمان کنار هم یک انجمن یا گروه صنفی تشکیل می‌دهند که به تدریج دایره این گروه صنفی به قدری بزرگ می‌شود که خیلی از قوانینی که در سازمان برنامه آن زمان وضع می‌شد با هدایت و محوریت سندیکای شرکت‌های ساختمانی نوشته می‌شد، درواقع می‌شود گفت سازمان برنامه و بودجه در آن زمان هیچ کاری را در حوزه مهندسی انجام نمی‌داد مگر این‌که با سندیکای شرکت‌های ساختمانی هماهنگی و تعامل داشته باشد. از طرف دیگر هم تعاملات دولت با سندیکا نزدیک بود و چند دوره وزیر راه و برخی از سناتورها که عموماً از صاحبان شرکتهای مهندسی آن موقع بودند عضو هیأت‌مدیره اینجا بوده‌اند اما پس از انقلاب این روند تغییر کرد و نقش ما عمدتا تبدیل به نقش کمک‌دهی به دولت شد. مثلاً در دوران جنگ، همکاران من خیلی در جاهایی

که در طول جنگ ویران شده بود یا پس از جنگ که سازندگی رونق گرفت کمک کردند و به عنوان پیمانکاران اصلی شروع به ساخت و ساز کردند. از توسعه نمادهای شهری تا پروژه‌های بزرگ عمرانی شروع به سازندگی کردند. واقعاً پس از انقلاب کارهای بسیار بزرگ، مهم و ماندگاری را انجام دادند که هر کدام از این کارها حماسه است و افتخار آفرین که باید در مورد آنها حتماً به مردم اطلاع رسانی کرد.

همانطور که اشاره کردم پیش از انقلاب حتی در انتخاب وزیر مثلاً راه، سندیکا طرف مشورت بود و به خصوص و در تقنین قوانین نقش اساسی و اصلی ایفا می‌کردیم، اما پس از انقلاب به این علت که اوایل انقلاب دید خوبی نسبت به پیمانکاران قبل از انقلاب وجود نداشت و حتی در قانون اساسی ما هم بازتاب دارد، آنها را مقاطعه‌کار می‌دانستند و فکر می‌کردند همه حکومتی هستند. این طرز فکر سبب شد پس از انقلاب سندیکا بیشتر در زمینه تعیین قوانین و مطالبات صنفی‌اش به دولت کمک کند، اما قبل از انقلاب نقش تعیین‌کننده‌تری داشت. حتی با سازمان برنامه قبل از انقلاب هم سطح تعاملات بسیار بالاتری داشت همکاران نقل می کنند که برای نوشتن تعدیل تا سندیکای ساختمانی نظر نمی داد رییس سازمان برنامه کاری نمی کردند و سطح تعاملشان نسبت به بعد انقلاب بالاتر بود. سئوال دیگری پرسیدید که شاید بتوانم این‌جا پاسخ بدهم، بعد از انقلاب سندیکاهای موازی و مشابه خیلی زیاد شدند. شاید یک بحث هم این بود که پس از انقلاب در تکثر انجمن‌ها افتادیم. از دل سندیکای ساختمانی ایران انجمن‌های مختلفی بیرون آمد که خیلی‌هایش را سعی می‌کردند کپی‌برداری از فعالیتها و ساختار دولت باشد. از دل شرکت‌های ساختمانی انجمن راهسازی بیرون آمد، از دل سندیکای ساختمانی انجمن نفت و گاز و پتروشیمی بیرون آمد و موازی با سندیکای ساختمانی سندیکای تأسیسات و انجمن‌ها و سندیکاهای دیگر مانند برق و تأسیسات تشکیل شدند. البته ما تلاش‌هایی در زمان‌های مختلف کردیم که بتوانیم تشکل‌های این‌ها را برگردانیم و یکپارچه کنیم، مثلاً ما یک شورای هماهنگی تشکل‌های مهندسی کشور داریم که از ۱۸ سندیکا و انجمنِ اصلی گروه مهندسی شکل می‌گیرد. این‌ها را درست کردیم و یک نهاد تعامل راه انداختیم و تعامل‌نامه‌ای هم بین ما و مدیریتِ وقتِ سازمان برنامه نوشته شد، تقریباً حدود ۲۰ سال پیش ما با رئیس وقت سازمان برنامه و بودجه تعامل کردیم، به جای این‌که ۱۷، ۱۸ انجمن با سازمان برنامه طرف مشورت بشوند، یک شورای هماهنگی داشته باشیم که آن‌ها ورود کنند. به این ترتیب ما حدود ۲۰ سال پیش ۱۸ تشکل که البته اوایل ۱۱ تا بودند و بعداً تعداد آن ۱۸ تشکل شدند را دور هم جمع کردیم. این تشکل‌ها شورای هماهنگی تشکل‌های مهندسی کشور را شکل دادند که در اصل شورای متشکل از مهمترین تشکلهای مهندسان مشاور و پیمانکاران کشور است که آمدند و این مجموعه را تشکیل دادند. به هر حال پس از انقلاب تشکل‌های موازی ایجاد شد که بعضی از این تشکل‌ها معادل یا کپی‌برداری شده از وزارتخانه‌ها و نهادهای دولت است. یعنی یک سازمان در دولت بود مانند وزارت راه و یک انجمن راه‌سازی ایجاد شد، یک وزارت نفت بود و انجمن نفت و گاز و پتروشیمی ایجاد شد و خیلی‌ها را هم اگر ببینید سبقه‌شان از سندیکای ساختمانی است و اگر با آن‌ها صحبت کنید می‌گویند سندیکای مادر یا اصلی‌مان سندیکای ساختمانی است و ما بنا به این‌که کار تخصصی‌تری می‌خواستیم انجام بدهیم جدا شدیم. یعنی درواقع به سندیکای ساختمانی که مادر است یک حالت جهان‌شمول‌تر و بزرگ‌تر می‌دهند و خودشان به صورت تخصصی‌تر وارد ماجرا شدند.

• همان‌طور که گفتید تا پیش از انقلاب سندیکا نقش موثرتری در تقنین ایفا می‌کرد، اما بعد از انقلاب در پروژه‌های اجرایی نقش پررنگ‌تری دارد. آیا سندیکا در پروژه‌های اجرایی، حق وتو هم دارد؟ ممکن است در برخی پروژه‌ها با دولت همکاری نکنید؟ در کل فرآیند همکاری شما با دولت چطور تعریف می‌شود؟

ما همیشه به دولت یادآور شده‌ایم که براساس ماده ۲ و ۳ قانون بهبود مستمر فضای کسب‌وکار باید نظر ما را در تقنین و اجرای قوانین بگیرد، ما یکی از سندیکاهای اصلی هستیم و دولت باید نظر ما را جویا شود. به خاطر تعدد انجمن‌ها، برخی اوقات دولت از جایی که دوست دارد یا دم دستش است اطلاعات می‌گیرد و همین نکته همیشه باعث می‌شود یک چالش یا خواست عمومی داشته باشیم که «سندیکای شرکت‌های ساختمانی ایران» قدیمی‌ترین و مادر تشکل‌های مهندسی است، باید بتوانید با آن مذاکره کنید و در قوانین و اجرای آنها از سندیکا نظر بخواهید، اما دولت این کار را عموماً نمی‌کند زیرا انجمن‌های موازی زیادی وجود دارد. مثلاً اگر شما بخواهید در کار ساختمان ورود کنید، نمی‌دانید باید به سراغ نظام مهندسی بروید یا سندیکای ساختمانی ایران یا دیگر انجمن های مشابه در حالی که فلسفه وجودی و شکل‌دهی نظام مهندسی ماجرای دیگری است. منتها آن‌ها وابسته به جاهایی شدند و شرایط دیگری پیدا کردند و مباحث مالی در آن‌ها مطرح شد، اما این‌جا یک سازمان مردم‌نهاد است که کار مالی نمی‌کند، خودش پروژه نمی‌گیرد که اجرا کند، بلکه از اعضایی که کار می‌کنند حمایت می‌کند. به طور مثال در تصویب قانون مناقصات، تصویب می‌شود که پیمانکاری برنده مناقصه شود که از نظر قانون هم به لحاظ فنی و هم دامنه قیمت، واجد شرایط برای انجام کار باشد. انتخاب پیمانکار الزاما به دلیل قیمت کمتر نیست، مناسب‌ترین قیمت به لحاظ فنی و قیمتی است. پیمانکاری که وارد مناقصه می‌شود، باید استاندارد و شرایط فنی حضور در مناقصه را داشته باشد. خب استانداردش چیست؟ هم باید استاندارد فنی داشته باشد و هم سازمانِ نیروی انسانی کارآمد، ماشین‌آلات، معیارهای مدیریتی و رتبه سازمان برنامه، تماماً باید با آن مناقصه مطابقت داشته باشد. شرکت‌ها به طرق مختلف وارد فرآیند مناقصه می‌شوند، تعداد زیادی می‌آیند، لیست بلند و کوتاه هست و بالاخره یک پیمانکار انتخاب می‌شود. این پیمانکار شروع به کار می‌کند، پیمانکاران دیگر هم در پروژه‌های دیگر کار می‌کنند و

در این پروژه‌ها، برخی مشکلات مشترک وجود دارد. مثلاً در زمینه پرداخت به طریق اوراق خزانه، ممکن است پیمانکار پروژه برج میلاد همان مشکلی را داشته باشد که یک پیمانکار که در سیستان و بلوچستان، پاسگاه مرزی یا ساختمان می‌سازد، این‌جا وظیفه آن‌ها نیست که مشکلات را پیگیری کنند، چون هم وقت‌شان را می‌گیرد، هم این‌که دولت نمی‌تواند به تک‌تک آن‌ها پاسخگو باشد و این وظیفه سندیکای ساختمانی ایران یا سندیکای مشابه است که پیگیری کنند. یا مثلاً براساس تورم یا اتفاقات دیگری که رخ می‌دهد، نرخ‌ها تغییر می‌کند. بازتاب این نرخ‌ها را باید در ساخت و ساز و قرارداد داشته باشیم، تغییراتی که در این نرخ‌ها هست و اتفاقاتی که رخ می‌دهد را پیمانکاران تک‌به تک نمی‌توانند پیگیری کنند. وقتی موضوعات کلان می‌شود و گروهی را تحت تأثیر قرار می‌دهد، این وظیفه سندیکای شرکت‌های ساختمانی و سندیکای مشابه است که از حقوق آن‌ها دفاع و حقوقشان را مطالبه کند و سعی کند اگر جایی مشکلی ایجاد شده، آن مشکل را کمک کند تا کنترل شود. در این حالت سندیکا هم با دولت تعامل می‌کند، هم پیگیری احقاق حق می‌کند و هم این‌که پیگیری می کند تا مشکل جمعی حل شود به این ترتیب شرکت‌ها در عملکردهایشان آزاد هستند؛ هرکس می‌تواند در مناقصه شرکت کند یا پروژه‌ای را بگیرد، اما وقتی مشکلات و مسائل‌شان مشترک می‌شود آن مسائل را سندیکای شرکت‌های ساختمانی دنبال می‌کند. در برخی از دوره‌ها در مواردی مثل ساخت مسکن و یا یک پروژه، دولت از سندیکای ساختمانی ایران به نمایندگی از اعضایش هم برای انتخاب پیمانکار استفسار می‌کند و ما براساس شناختی که روی پیمانکاران‌مان داریم، پیمانکار را فقط معرفی می‌کنیم و هیچ دخل و تصرف و دخالتی در سایر امور نداریم، زیرا اساساً سندیکا برای این کار سازمان پیدا نکرده است، مگر این‌که دولت از ما سفارش بخواهد که مثلاً می‌خواهیم ساختمان بسازیم یا پروژه‌ای را اجرا کنیم، شما ۵ تا ۱۰ پیمانکار به ما معرفی کنید که ما براساس سابقه، شرایط و ظرفیتی که می‌شناسیم، فقط معرفی می‌کنیم. البته این مورد نادر است و بیشتر شرکتها پروژه‌هایشان را خودشان عموماً از طریق شرکت در مناقصات می‌گیرند و در واقع شرکت‌ها همه در کارکرد آزاد هستند و آن چیزی که ما پیگیری می‌کنیم مطالبات و مسائل مشترک‌شان است.

• چه نهاد یا ساختاری برای رتبه‌بندی شرکت‌ها وجود دارد؟ فرمودید که این امر به سازمان برنامه سپرده و بودجه کشور شده، در حالی که شما نهاد تخصصی این کار هستید.

پیش از انقلاب رتبه‌بندی را ما انجام می‌دادیم. همانطور که پیشتر گفتم، نوع تعاملات‌مان قبل از انقلاب با دولت متفاوت بود، یک مورد هم این بود که خودمان رتبه‌بندی می‌کردیم و براساس سابقه به پیمانکاران رتبه می‌دادیم. بعد از انقلاب این امر در سازمان برنامه و بودجه کشور جمع شد. البته ما معتقدیم که طبق قانون بهبود مستمر فضای کسب و کار، باید به خودمان برگردد. یعنی سندیکاها مرجع تعیین صلاحیت و طبقه‌بندی باشند. البته یک مشکلاتی وجود دارد و باید آن را کنترل کنیم، چون بالاخره این شرکت‌ها در عین این‌که باید طبقه‌بندی بشوند، در مناقصات رقیب هم هستند. می‌شود با یک چارچوب و ضابطه همه این‌ها را حل کرد. مثلاً ما مراحل بررسی رتبه بندی را انجام بدهیم و سازمان متولی مثل امور نظام فنی سازمان برنامه و بودجه، گواهی هر شرکت را بدهد. بنابراین پیش از انقلاب ما این کار انجام می‌دادیم و پس از انقلاب هم در مقاطعی ما سعی در بازگرداندن این ماجرا داشتیم، اما در حال حاضر روال اینطور است که سازمان برنامه و بودجه یک «آیین‌نامه تشخیص صلاحیتِ پیمانکاران» و یک «آیین‌نامه تشخیص صلاحیت مشاوران» دارد، وقتی پیمانکاران می‌خواهند رتبه بگیرند، باید ساختار، سازمان، توان مالی، نیروی انسانی و ماشین‌آلات‌شان را با آن بخشنامه و آیین‌نامه تطابق بدهند و اگر آن شرایط و امتیازاتی که در آن آیین‌نامه هست ـ توان مالی یک امتیاز دارد، نیروی انسانی هم همین‌طور و... ـ اگر با آن تطابق پیدا کند، می‌تواند آن رتبه را بگیرد. اول هم از رتبه پایین شروع می‌شود و رتبه ۵ می‌گیرند، بعد باید یک تعداد پروژه اجرا کنند و تجربه و توانشان را بالاتر ببرند و به رتبه ۴ برسند، و بالاتر بروند، ممکن است این فرآیند ۲۰ تا ۲۵ سال به طول بینجامد که یک پیمانکار از رتبه ۵ به رتبه ۱ برسد. ما خیلی وقت‌ها با سازمان برنامه تعامل کرده‌ایم و خواسته‌ایم رتبه‌بندی را به ما بدهند، در حال حاضر رتبه‌های ۳، ۴ و ۵ را در سندیکا بررسی می‌کنیم. یعنی پیمانکاری که می‌خواهد رتبه ۳، ۴ یا ۵ بگیرد، یا ما بررسی می‌کنیم یا انجمن‌های صنفی استانی یا در خودِ سازمان برنامه. پیمانکار در نرم‌افزار مربوطه خودش انتخاب می‌کند که کدام نهاد رتبه‌اش را بررسی کند، ما امتیازات را با آیین‌نامه و بخشنامه مطابقت می‌دهیم، اما صدور گواهینامه توسط سازمان برنامه و بودجه انجام می‌شود. ولی برای رتبه‌های ۱ و ۲ سازمان برنامه سامانه‌ای به نام «سامانه ساجات» دارد که بررسی و صدور گواهی آن توسط نظام فنی و اجرایی سازمان برنامه انجام می‌شود که تشکیلات بسیار خوبی است و تعامل خوبی با نهادها و انجمن‌های مهندسی دارد و شاید در شرایط فعلی برای حفظ یکپارچگی در کشور این مرجع کار تشخیص صلاحیت را با همکاری انجمن ها و سندیکای تخصصی انجام بدهد.

• به فرآیند تقنین اشاره کردید. مواردی وجود داشته که برخی افراد به مناسبت عضویت در سندیکا، نامزد انتخابات شده‌اند و به مجلس هم راه یافته‌اند.

بله! مرحوم بهاءالدین ادب و بعضی دیگر هم بودند، مرحوم ادب به خاطر این‌که سال‌ها رئیس سندیکای شرکت‌های ساختمانی بود، یکی از نکاتی که در آن در انتخابات تکیه داشت، ریاست هیأت‌مدیره سندیکای ساختمانی ایران بود. البته باید یادآور شوم که سندیکا کار سیاسی نمی‌کند، اما چون آقای ادب رئیس سندیکا بود و به مجلس رفت، از حمایت‌های ضمنی سندیکا برخوردار بود.

ادامه در شماره بعد

در نشست کمیسیون احداث و خدمات فنی و مهندسی اتاق ایران تاکید شد

در طرح اصلاح قانون سازمان نظام‌مهندسی به استقلال آن توجه شود

در نشست مشترک کمیسیون احداث و خدمات فنی و مهندسی اتاق ایران با اعضای کمیسیون عمران مجلس از مشکلات سازمان نظام مهندسی و عدم استقلال آن گفتند؛ سازمان باید به وظایف حرفه‌ای خود عمل کند.

نشست کمیته مشترک کمیسیون احداث و خدمات فنی و مهندسی اتاق ایران و کمیسیون عمران مجلس شورای اسلامی برگزار شد. موضوع اول این نشست «طرح اصلاح قانون سازمان نظام‌مهندسی و کنترل ساختمان» بود که با حضور اقبال شاکری، احمد دنیامالی و سید البرز حسینی اعضای کمیسیون عمران مجلس و فعالان صنعت ساختمان مطرح شد.

لزوم اصلاح قانون سازمان نظام‌مهندسی و کنترل ساختمان

در ابتدای این نشست جمشید برزگر، رئیس کمیسیون احداث و خدمات فنی و مهندسی اتاق ایران گفت: قانون «طرح اصلاح قانون سازمان نظام‌مهندسی و کنترل ساختمان» در سال ۱۳۷۴ به تصویب رسیده و مبحث مقررات ملی ساختمان در سال ۱۳۸۴ ابلاغ‌شده است؛ علی‌رغم گذشت ۲۷ سال از تصویب قانون مذکور و ۱۷ سال ابلاغ مبحث دوم، اشکالات زیادی در متن قانون مشاهده‌شده است. در این زمینه وعده‌های داده‌شده عملی نشده است. اختیاراتی که در کنترل ساختمان به سازمان نظام‌مهندسی ساختمان داده‌شده ازجمله اخذ کل حق‌الزحمه نظارت از مالک قبل از شروع پروژه برای خدماتی که در چندین سال زمان اجرای پروژه و پرداخت آن حداکثر تا دو سال و سردرگمی مالک برای پیدا کردن مهندسان ناظر و اخذ امضای صورت‌جلسه پایان کار، اخذ مبالغ قابل‌توجه بابت خدمات کنترل طراحی و نظارت، شناسنامه فنی و ملکی ساختمان، هزینه تفکیک و سایر عناوین که بعضاً خلاف و غیرقانونی هم هست، موجب دور شدن سازمان از اهداف قانونی خود شده است.

برزگر ادامه داد: آیین‌نامه نظام صنفی کارهای ساختمانی موضوع ماده ۲۹ قانون مذکور، با گذشت ۲۷ سال از تصویب قانون هنوز ابلاغ نشده و ظاهر مدت حداکثری مهلت تعیین‌شده شش ماه بوده است.

او ادامه داد: در چند سال گذشته پیش‌نویس‌های متعددی در جهت اصلاح قانون در قالب طرح و لوایح به مجلس تقدیمش ده که بعضاً در کمیسیون عمران و مرکز پژوهش‌های مجلس بررسی‌شده ولی درنهایت به‌جایی نرسیده است.

برزگر تأکید کرد: آنچه برای جامعه انبوه‌سازان مهم است سلب اختیار تعیین مهندسان ناظر از طرف کارفرما و الزام آن‌ها به پرداخت حق‌الزحمه نظارت قبل از صدور پروانه ساختمان، تحمیل ناظر انتخابی از طرف سازمان به مالک که موجب از بین رفتن فضای رقابتی می‌شود. بعد از آن اقبال شاکری، عضو کمیسیون عمران مجلس از رویه حاکم بر سازمان نظام مهندس ساختمان انتقاد کرد و از رویه‌های عدم توجه به قانونی و صوری‌سازی گفت.

شاکری گفت: ما قبل از اصلاح قانون سعی می‌کنیم که نظر تشکل‌های تخصصی و ذی‌نفعان حوزه ساختمان را در شورای شهر، بخش خصوصی و فعالان صنعت ساختمان اخذ کنیم. ما با خیلی از انتقادها و نگاه ذی‌نفعان موافق هستیم؛ تمام سعی ما این است که بسته ارائه‌شده

باعث رضایت‌مندی مردم شود. در اجرای قانون مشکلاتی وجود دارد که برخی از آن مشکلات به وزارت راه و شهرسازی و برخی به سازمان نظام‌مهندسی ساختمان برمی‌گردد. اشکالات قانون باید در اجرا اصلاح شود.

او ادامه داد: ما در پیش‌نویس جدید قانون به استقلال سازمان نظام‌مهندسی توجه ویژه داشته‌ایم؛ تعارض منافع را بین ارکان سازمان حذف کرده‌ایم. سعی کردیم افرادی که در شورای مرکزی سازمان نظام‌مهندسی انتخاب می‌شود، معیارهایی چون باسوادی و تجربه کافی و مورد اعتماد بودن را داشته باشند؛ برای همین مسئله رقابت‌پذیری به‌شدت موردتوجه بوده است.

بعد از آن بهزاد معاونی گفت: اصلاح قانون سازمان نظام‌مهندسی ناشی از اراده قوی مجلس برای انجام این امور است؛ در ماده ۲۹ قانون هم کارهای خوبی انجام‌شده است. تا زمانی که انباشت سرمایه از سازمان خارج نشود، هیچ اقدام مناسبی صورت نخواهد گرفت؛ از ماده ۳۰ اساساً کار شروع می‌شود و باید به سمتی حرکت کنیم که انباشت سرمایه انجام نشود. انتخاب بازرس، دوره‌های هیات‌مدیره در سازمان نظام‌مهندسی خیلی مهم است. صوری سازی و فساد سازمان را درگیر کرده است. اگر همین اتفاق انباشت سرمایه در سایر تشکل‌ها بیفتد، آن‌ها هم به این مشکل مبتلا خواهند شد.

معاونی گفت: اگر کنترل و ارجاع را از سازمان خارج کنند، مشکلات حل می‌شود. کار سازمان تسهیل امور مهندسان است. ارجاع کار سازمان نیست و کار سازمان کنترل است. وقتی در انتخاباتی کمتر از ۱۰ درصد مهندسان شرکت می‌کنند، علت آن نارضایتی است. اکثر تشکل‌های حرفه‌ای و صنفی کار خود را انجام می‌دهند ولی سازمان از ریل خارج‌شده و وارد عرصه‌ای شده که جز وظیفه‌اش نیست.

منوچهر شیبانی‌اصل گفت: یکی از معضلات ما در حوزه ساخت‌وساز، دوگانگی معیار نظام‌های ساخت‌وساز است. من درباره این موضوع سیستم ۱۴ کشور را مطالعه کرده‌ام؛ دوگانگی نظام ساخت‌وساز در هیچ جای دنیا وجود ندارد. نظام فنی و اجرایی کشور و نظام ساخت‌وساز کشور در هیچ جای دنیا متناقض عمل نمی‌کند. کار به‌جایی رسیده که حتی در بتون هم استانداردها دوگانه است. یکپارچگی دو نظام بسیار مهم است؛ حرف من ادغام نیست بلکه وحدت رویه در چند حوزه است. اول اینکه باید بخش تشخیص صلاحیت پایه، یکپارچه باشد و دولت هم این وحدت را بپذیرد. وحدت ضوابط و مقررات مهم است. آشفتگی در بحث مبانی داریم که وحدت‌بخش نیست. مقررات فنی یکسان شود. وظایف و مسئولیت‌ها و واژگان مشخص شود. در نظام فنی اجرایی کشور، ناظر مقیم باشد و مجری پیمانکار است ولی اینجا ناظر مقیم نیست. ناظر مقیم و نظارت مستمر دقیق نیست. قانون به دو قانون جدا تبدیل شود. قانون تأسیس و قانون کنترل ساختمان.

او ادامه داد: قانون پراکنده بخشی از مشکلات است و وظایف دستگاه‌ها مشخص نیست؛ پیوستگی و تفکری سیستمی وجودند آرد. این می‌طلبد مجلس قانون کنترل ساختمان وضع کند. البته در قوانین ما هم به‌صورت پراکنده آمده که نیاز به تجمیع دارد. شیبانی‌اصل گفت: سازمان نظام‌مهندسی ساختمان استان به‌عنوان نهاد حرفه‌ای تشکیل‌شده است مثل کانون وکلا، قرار بود امور مهندسی را نظم دهد ولی الآن به بنگاه مالی تبدیل‌شده است. بازرس با تعارض منافع سنگین انتخاب می‌شود و ساختارها معیوب است. جریان پول بدون کنترل کافی، فساد آفرین است و خلاف است. باید سازمان نظام‌مهندسی به اهداف اولیه تأسیس برگردد و یک نهاد حرفه‌ای باشد. ببینند در دنیا حرفه‌ای‌ها چگونه رفتار می‌کنند؟ در کجای دنیا یک نهاد از شروع تا انتهای یک فعالیت صنفی دخالت می‌کنند؛ البته این مشکلات از طریق قانون ایجاد نشده است و ریشه در آیین‌نامه‌ها دارد.

در ادامه برزگر، رئیس کمیسیون احداث و خدمات فنی و مهندسی اتاق ایران گفت: پول بدون کنترل کافی و لازم، فساد آفرین است. نظام‌مهندسی باید نظارت کند نه اینکه در همه ارکان دخالت کند و همین رویه ریشه اصلی مشکلات در حوزه ساختمان‌سازی است. به‌عنوان‌مثال برای اخذ پروانه و تأیید نقشه باید روند بسیار طولانی طی کنیم که با این روند هیچ کاری اصلاح نمی‌شود. صنعت احداث خواهان این است که نظارت‌ها دقیق صورت گیرد. باید دانش فنی مهندسی ارتقا یابد و کارها تخصصی پیش برود نه اینکه ب بعد از ۲۴ سال هنوز آیین‌نامه اجرایی ماده ۲۹ نوشته نشود. تشکل‌های صنفی و حرفه‌ای باید به وظایف واقعی خود برگردند.

محمد درویشی، عضو اتاق همدان گفت: پروانه ساختمانی نیست که صدور آن در همدان ۸ ماه طول نکشد. هر پرونده‌ای حداقل ۱۸ امضای مهندس دارد. ولی در مقابل این تجمیع نقدینگی حداقل

خدمات را می‌دهند. موضوع دوم این است که وقتی پیمانکاری رتبه‌بندی شده چرا نباید اجازه کار داشته باشد. امروز نظام‌مهندسی فقط دنبال درآمد خود است نه نظارت. نظام‌مهندسی فقط چند میلیارد تومان در سپرده‌های خود پول دارد تا سود آن را دریافت کنند. چرا باید وضعیت چنین باشد؟

احمد دنیامالی، عضو کمیسیون عمران مجلس در ادامه این نشست گفت: ما به دنبال چند هدف در سازمان نظام‌مهندسی بودیم که شرایط وصول آن اهداف را پیدا نکردیم؛ مواردی چون پایین بودن کیفیت، عدم رضایتمندی مردم، بروکراسی زیاد و اقتصادی نبودن نهاد صنفی مواردی بود که کمیسیون عمران را بر آن داشت تا با همکاری مجموعه صنفی اصلاحیه‌هایی را انجام دهیم. البته در این حوزه تکثر قوانین داریم و تفکیک مثال قانون با آیین‌نامه انجام‌نشده است و این معضلی است. در سطح پروژه بزرگ بحث ظرفیت مهم است. واقعاً هزینه بی‌خود و بی‌جهت به سرمایه‌گذار تحمیل می‌شود. شرکت‌های تعیین‌شده ظرفیت کمی دارند و از طرفی چرا باید هزینه‌ها را روز اول پرداخت کنند. باید شرایط نظام‌مهندسی بهتر از گذشته شود و این با همفکری بهتر ممکن است تا اصلاحات به نفع کیفی سازی پیش برود.

دنیامالی گفت: من معتقدم هرچقدر به آدم‌ها ازلحاظ قانونی اختیار داده شود، کارها را بدتر می‌کنیم، امیدواریم این تعارض‌ها حل شود و بحث‌های صنفی سازمان موردتوجه قرار گیرد.

قانون بیمه تأمین اجتماعی کارگران ساختمانی مورد توجه قرار گیرد

موضوع دوم نشست کمیته مشترک کمیسیون احداث و خدمات فنی و مهندسی اتاق ایران و کمیسیون عمران مجلس شورای اسلامی «قانون بیمه تأمین اجتماعی کارگران ساختمانی» است. برزگر، رئیس کمیسیون احداث و خدمات فنی و مهندسی اتاق ایران گفت: تا قبل از تیرماه ۱۳۸۹ که دستورالعمل اجرایی مواد ۳ و ۵ قانون بیمه‌های اجتماعی کارگران ساختمانی ابلاغ شد حق بیمه وصولی از متقاضیان پروانه‌های ساختمانی ۴ درصد حداقل دستمزد روزانه کارگری بوده است. خدمات سازمان تأمین اجتماعی نیز محدود به ارائه خدمات به کارگران ساختمانی فوت‌شده یا ازکارافتاده در اثر سوانح و حوادث ناشی از کار بوده است. با تصویب قانون بیمه‌های اجتماعی کارگران مقرر شد حق بیمه وصولی از متقاضیان ساختمانی از ۴ درصد حداقل دستمزد روزانه به ۴ درصد حداقل دستمزد ماهانه به عبارتی افزایش ۳۰ برابری افزایش یابد و سازمان نیز کلیه کارگران ساختمانی را تحت پوشش کامل خدمات قرار دهد. اما به دلیل سهمیه‌بندی و محدودیت‌های تعیین شد این موضوع محقق نشد. البته در سال ۱۳۹۳ با اصلاح ماده ۵ قانون حق بیمه از ۴ درصد حداقل دستمزد ماهانه به ۱۵ درصد از مجموع عوارض پروانه ساختمانی تغییر یافت اما بازهم قانون‌گذار که تحت پوشش قرار دادن کلیه کارگران ساختمانی از تمامی خدمات سازمان بود، تحقق نیافت. در حال حاضر علیرغم پرداخت مبالغ معتنابه در زمان صدور پروانه ساختمان قادر به بیمه کردن کارگران خود نبوده، و از طرفی مواجه با محکومیت‌صهای سنگین موضوع ماده ۱۴۸ قانون کار هستیم.

برزگر تصریح کرد: ما معتقدیم که کارگر باید آینده‌اش تأمین شود اما پیشنهاد و لیست ما را سازمان قبول متأسفانه پیشنهاد ما قبول نشده و تا الآن درگیر مشکلات هستیم. کارگر باید نیاز آینده‌اش تأمین شود اما سازمان تأمین اجتماعی این را قبول نمی‌کند تا لیست را ارائه کنیم.

احمد دنیامالی، عضو کمیسیون عمران مجلس : ما به دنبال چند هدف در سازمان نظام‌مهندسی بودیم که شرایط وصول آن اهداف را پیدا نکردیم؛ مواردی چون پایین بودن کیفیت، عدم رضایتمندی مردم، بروکراسی زیاد و اقتصادی نبودن نهاد صنفی مواردی بود که کمیسیون عمران را بر آن داشت تا با همکاری مجموعه صنفی اصلاحیه‌هایی را انجام دهیم. البته در این حوزه تکثر قوانین داریم و تفکیک مثال قانون با آیین‌نامه انجام‌نشده است و این معضلی است. در سطح پروژه بزرگ بحث ظرفیت مهم است.

جبار کیانی‌پور، رئیس اتاق یاسوج گفت: تأمین اجتماعی مانع کسب‌وکار در حوزه عمران است. بخش وسیعی از بنگاه‌های در حال مرگ ما به‌واسطه رفتارهای سازمان تأمین اجتماعی به چنین سرنوشتی دچار شده است؛ تأمین اجتماعی از کارگر، کارفرما و دولت امنیت را گرفته است و از خود قانون علیه کسب‌وکار استفاده می‌کند. البته عدم تأمین منابع توسط دولت بخشی از مشکلات تأمین اجتماع است و آن‌ها مشکلات خود را به فضای کسب‌وکار تحمیل می‌کنند. باید تجدیدنظر جدی در این حوزه‌ها انجام شود. اگر ساخت‌وساز را به صاحب صلاحیت بسپاریم، همه مشکلات حل می‌شود. کمیسیون عمران به تشکل‌های واقعی کمک کند تا مشکلات تأمین اجتماعی حل شود.

در ادامه علی چاغروند، معاون کسب‌وکار اتاق ایران گفت: تقاضای من این است که طبق قانون بهبود مستمر محیط کسب‌وکارها نظر تشکل‌ها و اتاق ایران گرفته شود و کمیته مشترک کمیسیون احداث و خدمات فنی و مهندسی اتاق ایران و کمیسیون عمران مجلس شورای اسلامی به کمیته‌ای سه‌جانبه تبدیل شود تا قوانین و مقررات از دل همین کمیته‌ها و کمیسیون‌ها دربیاید.

بعد از آن حسینی نماینده مجلس گفت: در حوزه تأمین اجتماعی مشکلاتی وجود دارد که برخی معتقدند هزینه تمام‌شده صنعت ساختمان را بالا می‌برد؛ برای حل این مشکلات باید نظر کمیسیون احداث و خدمات فنی و مهندسی اتاق ایران و تشکل‌های حرفه‌ای این حوزه گرفته شود، تا اختلاف‌نظرها اصلاح شود. اما در همین مسئله ارائه لیست هم گاهی تناقض‌هایی وجود دارد که جای تأسف است. مثلاً بیمه ساختمان کارگری در لیست خود حتی اسامی مهندسان را هم وارد می‌کنند و این ازهرجهت آسیب آفرین است.

او تأکید کرد: باید در تدوین قانون، بخش خصوصی نظر دهد. آمار طرفی ما هیچ آمار دقیقی از تعداد کارگران ساختمانی نداریم و مشخص نیست متولی چه کسانی هستند؟ اگر بخش خصوصی به کمک نیاید، قانونی

درنهایت نوشته خواهد شد که دو سال قبل به ضد خود تبدیل می‌شود.
بعد از آن شاکری، عضو کمیسیون عمران مجلس گفت: الان پرسش‌هایی مطرح است از این قبیل که کارگر ساختمانی کیست؟ قانون چگونه به این موضوع نگاه می‌کند؟ کار ساختمانی تعریف شود و اینکه تمام هزینه‌های بیمه از پروژه پرداخت شود نه جای دیگر؟ صندوقی برای این کار تشکیل شود و نظارت بر آن صورت گیرد. باید بخش خصوصی نگاه و نظر خود را قطعی اعلام کند. البته الآن در مجلس کمیته‌ای تشکیل‌شده که به این موضوع رسیدگی می‌کند و اتاق ایران باید پیشنهاد و نظر خود را به این کمیته ارائه کند.

قانون مالیات‌های مستقیم و صنعت ساختمان

دستور جلسه سوم این نشست قانون مالیات‌های مستقیم بود؛ برزگر دراین‌باره گفت: تا قبل از سال ۱۳۹۵ مالیات وصولی از سازندگان مسکن عبارت بود از ۵ درصد ارزش معاملاتی و ۱۰ درصد ارزش اعیانی برای هر مترمربع از مسکن احداثی و به‌صراحت ماده ۷۷ قانونی قبلی ۱۰ درصد یادشده، قطعی بوده و سازندگان مسکن مشمول هیچ مالیاتی بابت درآمد حاصل از احداث و فروش واحد مسکونی نبودند لیکن با اجرای قانون اصلاحی ۱۰ درصد مذکور جنبه علی‌الحساب داشته و اشخاص حقیقی و حقوقی شامل مالیات موضوع فصول چهارم و پنجم از باب سوم قانون مالیات‌های مستقیم خواهند بود.

با گذشت هفت سال از تصویب قانون هنوز تکلیف اشخاص حقیقی و حقوقی بابت مالیات متعلقه تعیین نشده و این امر موجب بلاتکلیفی اشخاص مذکور است.
برزگر ادامه داد: در حوزه مالیات رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس می‌گوید که در برنامه هفتم توسعه موردتوجه قرار می‌گیرد؛ در این حوزه بخش خصوصی با بخش عمومی تفکیک نشده و این در حوزه مالیاتی مشکل‌آفرین است.

لزوم اصلاح شیوه تهاتر بدهی دولت به بخش خصوصی

کیانپور، عضو کمیسیون احداث و خدمات فنی و مهندسی اتاق ایران گفت: یکی از ظرفیت‌های قانون بودجه در سال‌های گذشته که امسال حذف‌شده، ظرفیت بند «و» تبصره ۵ قانون بودجه بود که به دولت اجازه می‌داد بدهی‌های بخش خصوصی از بانک‌ها را با بدهی دولت به بخش خصوصی تهاتر کند. این قانون در چند سال گذشته در کشور اجرایی می‌شد و مبالغ بسیار زیادی هم تهاتر می‌شد. تهاتر کمک زیادی به توسعه زیرساخت‌های کشور می‌کرد. به این صورت که بدهی دولت به بخش خصوصی و پیمانکاران به این صورت وصول می‌شد. اما برای تهاتر، دولت می‌بایست کسورات قانونی بخش پیمانکاری تخصیص منابع می‌داشت تا در کسورات قانونی مطالبات پیمانکاران ۱۰ درصد سپرده حسن انجام تعهدات و حق بیمه سهم تأمین اجتماعی تأمین اعتبار می‌شد که در خیلی از پروژه‌ها این اتفاق نیفتد و تأمین اجتماعی به دلیل عدم وصول مطالبات خود بخش خصوصی را مورد مواخذه و تحت پیگرد قرار داد و گاه حساب‌های آن‌ها را مسدود کرد و از اختیارات قانونی درباره انسداد نسبت به وصول مطالبات خود نه از دولت، که از بخش خصوصی مطالبه گری کرد. از طرف ۱۰ درصد حسن انجام تعهدات باید در حساب خزانه‌داری کل نگهداری می‌شد و در صورت نیاز قبل و بعد از اتمام پروژه و درخواست پیمانکاران و با تضمین کافی آزاد می‌شد، ولی این هم اتفاق نیفتاد؛ چون دولت منابعی برای این تخصیص نداد. درخواست ما از کمیسیون عمران این است که به این موضوع در ظرفیت‌های قانونی بودجه توجه شود.
بعد از آن محمدشیخ رضاخانی، نماینده شورای هماهنگی تشکل‌های ساختمانی گفت: باید نظام فنی و اجرایی کشور یکپارچه باشد. قانون را باید بخش خصوصی بنویسد و البته این موضوع سابقه تاریخی دارد. علت موفقیت نظام‌مهندسی در دنیا همین بوده است.
سادینا آبائی، نایب‌رئیس کمیسیون احداث و خدمات فنی و مهندسی اتاق ایران گفت: در صنعت مسکن، قوانین و آیین‌نامه‌ها باید به فناوری‌ها و تکنولوژی‌های نوین توجه شود. تکنولوژی در کیفیت و شفافیت به کمک صنعت ساختمان خواهد آمد. دولت سیزدهم با شعار ساخت ۴ میلیون مسکن در چهار سال سر کار آمده است ولی ما هنوز هیچ اطلاعات و آمار از مسکن خالی در کشور نداریم و این به معنای عدم شفافیت است و با نبود داده و آمار موثق برنامه‌ریزی دشوار خواهد بود. پرسش اصلی من این است که چرا باید منابع محدود کشور صرف این مسئله باشد.
درنهایت تأکید شد که اتاق ایران نظر و پیشنهاد خود را درباره قانون نظام‌مهندسی جمع‌بندی کرده و به کمیسیون عمران مجلس ارائه دهد. همچنین درباره موضوع بیمه کارگران ساختمانی با کمیسیون‌های اجتماعی، امور شوراها و عمران جلسه مشترک برگزار شود و درباره قانون مالیات‌های مستقیم با کمیسیون عمران و امور اقتصاد نشست مشترک برگزار شود تا به نظر واحدی برسند.۱۲ مرداد- اتاق ایران انلاین

باید و نبایدهای صدور خدمات فنی و مهندسی

ایرج گلابتونچی مهندسان ایرنی را شایسته دستاوردهای بزرگی می‌داند و معتقد است با فعال شدن دیپلماسی اقتصادی و توجه به صدور خدمات فنی و مهندسی، سازندگان توانمند کشور به جایگاه واقعی خود در بازارهای داخلی و خارجی می‌رسند و در بین پیمانکاران موفق جهان مطرح می‌شوند.

دبیر سندیکای شرکتهای ساختمانی ایران در گفتگویی که ۲۶ مرداد با پرتال حمل و نقل ایران داشت عنوان کرد: برای صحبت در زمینه صدور خدمات فنی و مهندسی باید به اولویتها و ضرورتهای صدور خدمات فنی و مهندسی توجه کرد. امروزه در جامعه ما توجه به صدور خدمات فنی و مهندسی از اوجب واجبات است یعنی یک اولویت و ضرورت انکارناپذیر است، چرا که اگر بخواهیم به اشتغال پایدار برسیم و جایگزینی برای نفت پیدا کنیم یکی از راههای آن صدور خدمات فنی و مهندسی است. اما باید و نبایدهای این کار چیست؟ بایدها این است که از ظرفیت شرکتهای موجود استفاده کنیم، شرایط حضور آنها را در بازارهای بین‌المللی ایجاد کنیم، و با هم اندیشی بین بخش خصوصی و دولت مشکلات موجود را رفع کنیم.

وی افزود: و اما آنچه نباید است؛ این که دولت نباید به این ظرفیتها و اولویتها بی‌توجه باشد یا توجه کافی نکند. اگر بتوانیم این بایدها و اولویتها را رعایت کنیم قطعا می‌توانیم جلوی مهاجرت و رفتن نخبگان را از کشور بگیریم. چیزی که می‌تواند جلوی مهاجرت فرهیختگان دانشگاهی ما را بگیرد فعالیت در حوزه صدور خدمات فنی و مهندسی است. اما دغدغه‌ها چیست؟ دغدغه‌ها این است که ما باید اصل حمایت از شرکتهایمان را که در دولت سیزدهم بیشتر شده، باز هم افزایش دهیم و بتوانیم با استفاده از این ظرفیتها، بایدها و اولویتها را انجام دهیم.

ایرج گلابتونچی تصریح کرد: مهندسی کشور ما ظرفیت بالایی دارد و کارهای بزرگی در داخل و خارج از کشور انجام داده است.

شاید در سرتاسر دنیا کشورهای کمی باشند که صاحب سبک مهندسی و معماری هستند. ایرانی‌ها در کنار ایتالیایی‌ها و رومی‌ها صاحب سبک و معماری منحصر به فرد خود هستند. در طول تاریخ و در کشورهای مختلف، ایرانیان را مهندسان خوبی شناخته‌اند. آنها در هند پالایشگاه مدرس و تاج محل را ساختند، در جای جای دنیا هم می‌توان به دستاورد آنها اشاره کرد. امروزه فرزندان همان پدران معمار و مهندس، مدیران شرکتهای مهندسی هستند که اگر دولت به ظرفیت آنها توجه کند می‌توانند همان خدمات را به جاهای مختلف دنیا صادر کنند.

وی در ادامه به مقایسه ظرفیت صدور خدمات فنی و مهندسی ایران با کشورهای همسایه پرداخت و عنوان کرد: در سال ۱۳۸۲ تعداد ۳۳ شرکت ما توانستند ۴۴ پروژه بگیرند. در سال ۱۳۸۳ شرکتهای ما تعداد ۴۹ پروژه را گرفتند. در سال ۱۳۸۵ تعداد ۶۲ پروژه را ۴۲ شرکت و در سال ۱۳۸۶ تعداد ۱۱۷ پروژه را ۵۱ شرکت ما گرفتند. با این آمار می‌خواهم عنوان کنم پتانسیل گرفتن کار بیشتر توسط تعداد زیادتری از شرکتهای ما در سابقه تاریخی و کارنامه صدور خدمات فنی و مهندسی ما وجود دارد.

وی افزود: در سال ۱۳۹۰ ما ۴/۲ میلیارد دلار صادرات در کارنامه صدور خدمات فنی و مهندسی خود داریم که نشان می‌دهد اگر آن بایدها و اولویتها رعایت شود بخش مهندسی ما می‌تواند با تراز بالا صادرات کند، در حال حاضر کارنامه ما با ۹۱۱ پروژه‌ای که در دنیا اجرا می‌کنیم ۳۴ میلیارد دلار است. البته توجه دولت سیزدهم به مقوله صادرات بیشتر شده است که جای تقدیر دارد؛ برای نمونه در سال ۱۳۹۹ کل صادرات ما به ۵۰۰ میلیون دلار رسیده بود. در سال ۱۴۰۰ نیز با توجه بیشتر دولت، ۱۰ شرکت ما توانستند ۲۰ پروژه را در ۱۳ کشور دنیا قرارداد ببندند که حدود ۱/۸ میلیارد دلار عدد ثبت شده این قراردادها در سازمان توسعه و تجارت است. این اعداد نشان می‌دهد با اندک توجهی می‌توانیم دستاودهای بزرگی داشته باشیم.

وی در زمینه صدور خدمات فنی و مهندسی به عراق نیز گفت: ما اکنون در عراق ۴ میلیارد دلار کار داریم که ۲ میلیارد دلار آن کار بخش خصوصی است که شرکتهای آن در حال اجرای پروژه‌های زیرساختی عراق هستند.

وی با مقایسه صدور خدمات فنی و مهندسی ایران و کشورهای همسایه آن گفت: آمار سالهای ۲۰۱۷ تا ۲۰۲۱ یعنی سالهایی که ما به خاطر کرونا به بازارهای جهانی توجه نکردیم و رقیب‌های ما به این بازار توجه کردند نشان می‌دهد تا سال ۲۰۱۷ ترکها به فدراسیون روسیه ۶۶ میلیارد دلار صادرات داشتند که در سال

۲۰۲۱ حدود ۸۴ میلیارد دلار شده یعنی حدود ۱۸ میلیارد دلار در همین چهار سال صادرات خود را افزایش دادند. از لحاظ تعداد پروژه نیز تا سال ۲۰۱۷ تعداد ۱۹۲۹ پروژه داشتند که در سال ۲۰۲۱ تعداد ۲۱۴۵ پروژه شده است، یعنی حجم پروژه آنها هم بالا رفته است. در ترکمنستان هم، ترکها تعداد ۹۲۷ پروژه تا سال ۲۰۱۷ را به ۱۲۳۲ پروژه در سال ۲۰۲۱ رساندند.

ایرج گلابتونچی گفت: در کشورهای آفریقایی هم تراز ترکها بالا رفته و از ۳۰۴ پروژه خود را به ۵۰۰ پروژه در الجزایر رساندند. جاهایی را که من عنوان می‌کنم بازارهای بزرگ هدف صادراتی ما هم هستند ولی اگر آنها در این بازارها توقیق بیشتری دارند به این خاطر است که هماهنگی بین بخش‌های خصوصی، تشکلهای مردم نهاد و دولتشان در این مقوله صادراتی بیشتر است.

وی افزود: اگر بخواهیم صادرات ترکها به الجزایر را با ارقام ببینیم، متوجه می‌شویم ترکها ۱۳ میلیارد دلار صادرات مهندسی به الجزایر را تا سال ۲۰۱۷ را به ۲۲ میلیارد دلار در سال ۲۰۲۱ افزایش داده‌اند یعنی حدود ۹ میلیارد دلار افزایش تراز صادراتی داشتند.

وی در زمینه صادرات مهندسی به عراق خاطرنشان کرد: ترکها تا سال ۲۰۱۷ در عراق که قرابت بیشتری با ما دارد و اولین هدف صادراتی ما است، تعداد ۹۵۱ پروژه را قرارداد بستند و ما تنها ۵۷ پروژه را قرارداد بستیم، در حالی که در کشوری که ما خون می‌دهیم و جوانان ما حفظش می‌کنند دستاوردش هم باید برای برادران مهندس و معمار آنها باشد.

دبیر سندیکای مهندسان افزود: ترکها در عراق تا سال ۲۰۱۷ تعداد ۹۵۱ پروژه داشته‌اندکه در سال ۲۰۲۱ تعداد پروژه‌های آنها به ۶۹۷ پروژه افزایش یافته است یعنی تراز صادراتی ترکها از ۲۴ میلیارد دلار تا سال ۲۰۱۷ به ۲۷ میلیارد دلار در سال ۲۰۲۱ رسیده است به عبارت دیگر در همین چهار سال ۳ میلیارد دلار افزایش صادرات داشتند، در حالی که ۲ میلیارد دلار صادرات ما همچنان در عراق ثابت مانده و ما نتوانستیم دیپلماسی اقتصادی خود را در عراق به طور شایسته و مترادف با دیپلماسی سیاسی و اجتماعی خود فعال کنیم.

گلابتونچی تاکید کرد: قرابت ما با عراقی‌ها بسیار بیشتر است و نزدیکی‌های فرهنگی و مذهبی ما با برادران و مردم عراقی بیشتر است و آنها علاقه بیشتری برای استفاده از دانش، توان و کالاهای ایرانی دارند. همچنین آنها در بافت سنتی و فرهنگی زندگی می‌کنند که ما شناخت بیشتری از آن داریم. با چنین قرابت‌هایی باید ریشه‌یابی کنیم که چرا ترکها در بازار عراق توفیق می‌یابند اما توفیق ما در بازارهای عراق کمتر است.

وی افزود: می‌توان آمار بیشتری در حوزه آفریقا و CIS داد، اما در مجموع، ترکها تا سال ۲۰۱۷ مجموعا ۸۹۴۹ پروژه داشتند که در سال ۲۰۲۱ به ۱۰۷۲۵ پروژه تبدیل شده است یعنی حدود ۱۷۷۶ پروژه در همین چهار سال اضافه کردند و به عبارتی از ۳۴۱ میلیارد دلار به ۴۲۵ میلیارد دلار صادرات رسیدند و حدود ۸۴ میلیارد دلار در همین چهار سال بر حجم صادرات فنی و مهندسی خود افزودند. این همان ظرفیت بزرگی است که دولت ما هم موظف است توجه بیشتری به آن کند.

دکتر گلابتونچی گفت: مجله ENR که از مجلات معتبر مهندسی دنیا است، هر سال تراز شرکتهای مهندسی دنیا را در قالب ۲۵۰ پیمانکار برتر دنیا منتشر می‌کند. در سال ۲۰۲۰ چین با تعداد ۷۴ شرکت، ترکیه با تعداد ۴۴ شرکت و ایالات متحده با ۳۵ شرکت در رتبه‌های اول تا سوم این رتبه‌بندی قرار می‌گیرند. کشورهایی مانند هند (۵ شرکت)، مصر(۴ شرکت)، آلمان و ایتالیا هم کم کم دارند وارد این رتبه‌بندی می‌شوند. این در حالی است که ما تا این حد شرکت مهندسی اعم از مشاور و پیمانکار با توان و دانش بالا داریم که در این رتبه‌بندی قرار نمی‌گیرند. سوال این است که تراز شرکتهای ما هم بالا خواهد رفت؟ پاسخ این است که بله. در پرتو حمایت دولت باید تراز شرکتهای ما هم بالا برود و در این تراز قرار بگیریم.

وی درپایان گفت: به‌طورکلی کشورترکیه‌دومین صادرکننده‌مصالح‌ومحصولات‌خدماتی‌دردنیا است یعنی اگر صدور خدمات شما فعال شود

امروزه در جامعه ما توجه به صدور خدمات فنی و مهندسی از اوجب واجبات است یعنی یک اولویت و ضرورت انکارناپذیر است، چراکه اگر بخواهیم به اشتغال پایدار برسیم و جایگزینی برای نفت پیدا کنیم یکی از راههای آن صدور خدمات فنی و مهندسی است.

در پی آن چرخه عظیمی از صادرات شما فعال می‌شود که وابستگی به نفت را کم می‌کند. برای آن که بتوانیم دستاوردهای بزرگی در حوزه صدور خدمات فنی و مهندسی داشته باشیم سه راهکار مشخص داریم که شامل موارد زیر است:

۱-توجه و هم اندیشی دولت با بخش خصوصی در زمینه اصلاح قوانین، رفع موانع، شناسایی بازارهای هدف و تدوین یک استراتژی و برنامه و رفع مشکل صدور ضمانت برای شرکت در مناقصات و اخذ پروژه‌های بیشتر

۲- کمک به شرکتها در بالا بردن تراز صادراتی‌شان

۳- به کار گیری یک فرماندهی واحد یا یک متولی مشخص که بتواند با فعالان این حوزه نقشه راه صدور خدمات فنی و مهندسی را تنظیم کند.

دبیر سندیکای شرکتهای ساختمانی ایران تاکید کرد: اگر به این مقولات توجه کنیم با توجه به پتانسیل موجود و اشراف بیشتر مسئولان محترم در دولت سیزدهم که در سازمان توسعه تجارت و وزارت خارجه نشسته‌اند، قطعا دیپلماسی اقتصادی فعال‌تری خواهیم داشت و در پرتو آن دستاوردهای بزرگتری در این حوزه ایجاد می‌شود که پیمانکاران و مهندسان ایرانی شایسته این توجه و دستاوردها هستند.

در نشست کارگروه کمیته حمایت از کسب‌وکار پیشنهاد شد؛

پیگیری پذیرش ذخیره حق بیمه

به‌عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی از سوی پیمانکاران

در نشست کارگروه کمیته حمایت از کسب‌وکار، اعضای کارگروه کمیته حمایت از کسب‌وکار تصمیم گرفتند امکان پذیرش ذخیره حق بیمه تامین اجتماعی پروژه‌های غیرعمرانی به عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی و اجرای حکم ماده ۶ قانون کمک به ساماندهی پسماندهای عادی با مشارکت بخش غیردولتی در صحن اصلی کمیته بررسی کنند.

در این جلسه نمایندگان سندیکای شرکت‌های ساختمانی و سازمان تامین اجتماعی معتقد بودند که طبق تبصره ماده ۱۱ در پروژه‌های غیرعمرانی در کارگاه‌های غیرثابت علاوه بر ارسال لیست، نحوه محاسبه حق بیمه به صورت ضریب و مشمول ماده۴۱ قانون تامین اجتماعی است و شرکت‌های پیمانکاری با صدور هر صورت وضعیت، معادل حق بیمه را ذخیره می‌کنند تا پس از اتمام پروژه و در زمان مطالبه سازمان تامین اجتماعی، مابه‌التفاوت حق بیمه پرداختی بر مبنای لیست ارسالی و حق بیمه محاسبه شده بر مبنای ضریب را به سازمان تامین اجتماعی پرداخت کنند.

باید توجه داشت که زمان اجرای پروژه‌های عمرانی معمولاً طولانی‌مدت و بیشتر از یکسال است. پس شرکت‌های پیمانکاری نمی‌توانند در همان سال از سازمان تامین اجتماعی مفاصاحساب دریافت کنند و اینگونه شرکت‌ها باید در هر صورت وضعیت معادل حق بیمه را ذخیره کنند. متناسب با این شرایط، درخواست پیمانکاران، پذیرش ذخیره حق بیمه تامین اجتماعی پروژه‌های غیرعمرانی به عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی و اجرای همان روشی است که تا قبل از تصویب و اجرای قانون حداکثر استفاده از توان تولید، مدنظر بود.

از طرفی بخش خصوصی اعتقاد دارد برداشت اشتباه سازمان امور مالیاتی از قانون حداکثر موجب شده تا ممیزین مالیاتی ذخیره پیمان را به عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی نپذیرند و این مشکل مالیاتی برای پیمانکاران پروژه‌های غیرعمرانی ایجاد شده است. در نهایت با توجه به اینکه نماینده دفتر فنی سازمان مالیاتی، پذیرش ذخیره حق بیمه تامین اجتماعی پروژه‌های غیرعمرانی به عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی را خلاف ماده ۱۱ قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی می‌دانست، بنابراین اعضای کمیته تصمیم گرفتند برای حل مشکلات پیمانکاران در این رابطه ضمن استعلام نظر از سازمان تامین اجتماعی، موضوع را در صحن اصلی کمیته مطرح کنند. این درحالی است که نماینده دفتر حسابرسی سازمان امور مالیاتی و نمایندگان سازمان تامین اجتماعی که در این جلسه حضور داشتند پذیرش ذخیره حق بیمه تامین اجتماعی به عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی را خلاف قانون نمی‌دانستند.

در نشست اخیر کارگروه تخصصی کمیته حمایت از کسب‌وکار ۲ موضوع "چگونگی پذیرش ذخیره حق بیمه تامین اجتماعی پروژه‌های غیر عمرانی به عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی" و اجرای حکم ماده۶ قانون کمک به ساماندهی پسماندهای عادی با مشارکت بخش غیردولتی" در تاریخ ۰۱/۰۶/۱۴۰۱ و با حضور نمایندگانی از اتاق ایران، اتاق اصناف، وزارت صنعت، معدن و تجارت، وزارت امور اقتصادی و دارایی، سازمان امور مالیاتی، سازمان تامین اجتماعی، سازمان حفاظت از محیط زیست، سندیکای شرکت‌های ساختمانی و اتحادیه صنایع بازیافت پیگیری و بررسی شد.

در این جلسه نماینده سندیکای شرکت های ساختمانی و سازمان تامین اجتماعی معتقد بود که طبق تبصره ماده ۱۱ در پروژه‌های غیرعمرانی در کارگاه‌های غیرثابت علاوه بر ارسال لیست، نحوه محاسبه حق بیمه به

صورت ضریب و مشمول ماده۴۱ قانون تامین اجتماعی است و شرکت‌های پیمانکاری با صدور هر صورت وضعیت، معادل حق بیمه را ذخیره می‌کنند تا پس از اتمام پروژه و در زمان مطالبه سازمان تامین اجتماعی، مابه‌التفاوت حق بیمه پرداختی بر مبنای لیست ارسالی و حق بیمه محاسبه شده بر مبنای ضریب را به سازمان تامین اجتماعی پرداخت کنند.

باید توجه داشت که زمان اجرای پروژه‌های عمرانی معمولاً طولانی‌مدت و بیشتر از یکسال است. پس شرکت‌های پیمانکاری نمی‌توانند در همان سال از سازمان تامین اجتماعی مفاصاحساب دریافت کنند و اینگونه شرکت‌ها باید در هر صورت وضعیت معادل حق بیمه را ذخیره کنند.

متناسب با این شرایط، درخواست پیمانکاران، پذیرش ذخیره حق بیمه تامین اجتماعی پروژه‌های غیرعمرانی به عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی و اجرای همان روشی است که تا قبل از تصویب و اجرای قانون حداکثر استفاده از توان تولید، مدنظر بود.

از طرفی بخش خصوصی اعتقاد دارد برداشت اشتباه سازمان امور مالیاتی از قانون حداکثر موجب شده تا ممیزین مالیاتی ذخیره پیمان را به عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی نپذیرند و این مشکل مالیاتی برای پیمانکاران پروژه‌های غیرعمرانی ایجاد شده است.

در نهایت با توجه به اینکه نماینده دفتر فنی سازمان مالیاتی، پذیرش ذخیره حق بیمه تامین اجتماعی پروژه‌های غیرعمرانی به عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی را خلاف ماده ۱۱ قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی می‌دانست، بنابراین اعضای کمیته تصمیم گرفتند برای حل مشکلات پیمانکاران در این رابطه ضمن استعلام نظر از سازمان تامین اجتماعی، موضوع را در صحن اصلی کمیته مطرح کنند.

این درحالی است که نماینده دفتر حسابرسی سازمان امور مالیاتی و نمایندگان سازمان تامین اجتماعی که در این جلسه حضور داشتند پذیرش ذخیره حق بیمه تامین اجتماعی به عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی را خلاف قانون نمی‌دانستند.

اجرای حکم ماده۶ قانون کمک به ساماندهی پسماندهای عادی با مشارکت بخش غیردولتی و بند (و) تبصره (۶) قانون بودجه سنواتی موضوع دیگری بود که در این جلسه مطرح شد.

به گفته نماینده اتحادیه بازیافت، طبق ماده ۶ قانون کمک به ساماندهی بازیافت، تولیدکنندگان و واردکنندگان مواد اولیه، قطعات و کالاهایی که تمام یا قسمتی از آنها قابل بازیافت است، موظف به بازیافت پسماند حاصل از مواد و کالاهای خود هستند، در غیر این صورت موظفند یک در هزار ارزش کالای خود را در ابتدای زنجیره از طریق وزارت امور اقتصادی و دارایی به حساب متمرکز وجوه وزارت کشور نزد خزانه‌داری کل کشور واریز کنند. این حکم در بند (و) تبصره (۶) قانون بودجه سال ۱۴۰۱ نیز تکرار شده است و در این بند مقرر گردیده تا فهرست مواد اولیه، قطعات و کالاهای مشمول توسط سازمان حفاظت محیط زیست تعیین و اعلام شود. تولیدکنندگان و واردکنندگانی که با تأیید سازمان حفاظت محیط زیست نسبت به بازیافت پسماند حاصل از مواد اولیه، قطعات و کالاهای خود اقدام نموده اند، مشمول این عوارض نمی‌شوند.

لیکن فهرست اعلامی سازمان حفاظت از محیط زیست کل زنجیره را در بر می‌گیرد در صورتی که طبق ماده ۶ قانون کمک به ساماندهی می‌بایستی شامل ابتدای زنجیره شود. همچنین نکته دیگر این که نظارت عالی سازمان محیط زیست وجه کیفی دارد و در شرح وظایف این سازمان نظارت بر کمیت و آمار تولید واحدهای صنعتی تعریف نشده لذا این سازمان قادر به تشخیص میزان معافیت تولیدکنندگان معاف نبوده و امکان صحه‌گذاری بر این امر را ندارد. یقینا در درازمدت با تشکیل نهاد تنظیم‌گر این مشکل مرتفع می‌گردد ولی در حال حاضر تنها مسیر ممکن برای تشخیص این معافیت استفاده از ظرفیت کمیته حرفه‌ای برای استخراج عملکرد واحد بازیافت بر مبنای تفاضل فروش از ظرفیت‌های سامانه بهین یاب، سهمیه ها و مستندات ثبت سفارش است

درخواست پیمانکاران، پذیرش ذخیره حق بیمه تامین اجتماعی پروژه‌های غیرعمرانی به عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی و اجرای همان روشی است که تا قبل از تصویب و اجرای قانون حداکثر استفاده از توان تولید، مدنظر بود.

و در حال حاضر هر راه دیگری سلیقه‌ای خواهد بود.

پیشنهاد موردنظر بخش خصوصی تشکیل کمیته تخصصی برای تعیین فهرست کالا و مشمولان قانون بود.

درباره اجرای حکم ماده۶ قانون کمک به ساماندهی پسماندهای عادی با مشارکت بخش غیردولتی نیز اعضای کمیته به این نتیجه رسیدند که پیشنهاد تشکیل کمیته تخصصی با مدیریت و نظارت سازمان حفاظت از محیط زیست و با حضور نماینده وزارت صنعت، معدن و تجارت و اتاق ایران و دیگر دستگاه های ذیربط جهت مشخص نمودن فهرست کالاها، قطعات و مواد اولیه‌ای که تمام یا قسمتی از آنها قابل بازیافت است در ابتدای زنجیره تولید و مواد اولیه قطعات و کالاهایی که تمام یا قسمتی از آنها قابل بازیافت است در بدو ترخیص از گمرکات کشور، در صحن کمیته مطرح شود.

همچنین لازم است این کمیته از بین تولیدکنندگان و واردکنندگان کالاها و قطعات موردنظر سازمان حفاظت محیط زیست، مشمولان را تعیین کند و فهرست موردنظر را در اختیار سازمان امور مالیاتی قرار دهد.

آیین‌نامه طبقه‌بندی و تشخیص صلاحیت پیمانکاران

در دوره آموزشی سندیکا بررسی شد

دوره آموزشی «آیین‌نامه طبقه‌بندی و تشخیص صلاحیت پیمانکاران» روز دوشنبه ۳۱ مرداد ماه در سندیکای شرکتهای ساختمانی ایران برگزار شد. در این دوره که دومین دوره آموزشی سندیکا در سال ۱۴۰۱ بود، آیین‌نامه طبقه‌بندی و تشخیص صلاحیت پیمانکاران، تغییرات این آیین‌نامه بر مبنای بخشنامه سازمان برنامه و بودجه، و آخرین اصلاحات هیات وزیران در این آئین‌نامه بررسی شد.

مدرس این دوره آموزشی خانم مهندس نسرین اوجاقی رئیس واحد تشخیص صلاحیت سندیکای شرکت‌های ساختمانی ایران بود، و در بخش دوم این کارگاه آموزشی آقای مهندس ناصر بالار معاون اسبق تشخیص صلاحیت پیمانکاران سازمان برنامه و بودجه کشور توضیحاتی تکمیلی در زمینه آئین‌نامه تشخیص صلاحیت و نکات کلیدی آن ارائه داد.

در آغاز این کارگاه آموزشی دکتر ایرج گلابتونچی دبیر سندیکای شرکتهای ساختمانی ایران عنوان کرد: برگزاری کارگاههای آموزشی یکی از دغدغه‌های اساسی سندیکا بعد از فروکش کردن کرونا بوده تا ضمن ایجاد هم‌افزایی بین شرکتهای عضو سندیکا، در راستای ارتقا و توانمند کردن شرکتهای عضو خود گام بردارد.

وی گفت: یکی از وظایف مهم سندیکا پیگیری مسائل مهم کسب و کار در حوزه پیمانکاری از جمله تشخیص صلاحیت است که در این باره جلسات متعددی با سازمان برنامه و بودجه، نظام فنی و اجرایی و واحد تشخیص صلاحیت سازمان داشته‌ایم. یکی از کارهای مهم در این حوزه تفاهم‌نامه‌ای است که با سازمان برنامه و بودجه استان تهران داریم و طبق آن بررسی پرونده‌های تشخیص صلاحیت پایه ۳ و ۴ و ۵ را بر اساس پرونده‌هایی که ارجاع می‌شود انجام می‌دهیم و فقط صدور گواهی‌نامه توسط این سازمان انجام می‌شود.

وی در بخش دیگری از سخنان خود از ادامه مذاکرات با این سازمان جهت واگذاری بررسی پرونده‌های رتبه ۱ و ۲ به سندیکای شرکتهای ساختمانی خبر داد و ابراز امیدواری کرد با تحقق این خواسته گام بزرگی در جهت رفع مشکلات پیمانکاران در حوزه تشخیص صلاحیت از جمله رفت و برگشت پرونده یا عدم دسترسی به کارشناس کمتر خواهد شد.

دکتر گلابتونچی در مورد تشخیص صلاحیت عنوان کرد: ما آخر سال گذشته مصوبه‌ای داشتیم که تغییراتی را در تجربه و امتیازات لازم به وجود می‌آورد، که این اتفاق اگرچه توفیق صد در صدی نبود اما به زعم ما گامی رو به جلو بود. این مصوبه متاسفانه در سیستم اتوماسیون سازمان برنامه بارگذاری نمی‌شد که ما در این باره پیگیری‌های مختلفی انجام دادیم تا این مشکل حل شود و فرایند تشخیص صلاحیت پیمانکاران تسهیل گردد. چند نکته هم در آخرین جلسه با آقای امانی معاونت فنی، امور زیربنایی و تولیدی سازمان برنامه و بودجه داشتیم که منتج به تغییرات مثبتی به خصوص در زمینه اخذ

دبیرسندیکا:
واقعا وقت آن رسیده که بعد از ۴۳ سال به نظام فنی مهندسی توجه شود و نتیجه عدم این توجه حوادثی مانند متروپل خواهد بود.

رتبه ۵ شد.
وی افزود: البته در زمینه عنوان معاونت فنی، امور زیربنایی و تولیدی، باید دید چرا با وجود اهمیت نظام فنی، این نظام باید در چهارچوب معاونتی قرار گیرد که یک سر آن نرخ ارز و صنعت و ... باشد و یک سر آن امور فنی، در حالی که در جاهای مختلف دنیا از جمله کشورهای همسایه ما حدود ۲۰-۳۰ درصد اقتصاد سالیانه را نظام فنی و مهندسی تامین می‌کند، و واقعا وقت آن رسیده که بعد از ۴۳ سال به نظام فنی مهندسی توجه شود و نتیجه عدم این توجه حوادثی مانند متروپل خواهد بود.
دبیر سندیکا افزود: از شرکتهای عضو درخواست دارم اگر در زمینه بحث‌های مختلف مرتبط با امور پیمانکاری نیاز به تشکیل دوره آموزشی را احساس کردند، خواسته خود را در این زمینه به سندیکا خبر دهند تا همکاران من با توجه به درخواست شما برنامه‌ریزی کرده، دوره‌های آموزشی مدنظر شما را فراهم می‌کنند و امیدوارم این دوره‌ها مثمر ثمر باشد.

آیین‌نامه طبقه‌بندی و تشخیص صلاحیت پیمانکاران

مدرس این دوره خانم مهندس نسرین اوجاقی رئیس واحد تشخیص صلاحیت سندیکای شرکت‌های ساختمانی ایران بود که در آغاز کارگاه آموزشی عنوان کرد: آیین‌نامه طبقه‌بندی و تشخیص صلاحیت پیمانکاران با بخشنامه‌ای که در مهر ماه ۱۳۹۹ ابلاغ شد و پس از آن با اصلاحات هیات وزیران در آذر ۱۴۰۰ تغییراتی داشت که با وجود اجرایی شدن بخش‌های سختگیرانه آن تا تیرماه امسال بر روی سامانه اعمال نشده بود، و در نهایت با زحمات سازمان و پیگیری تشکلهای صنفی علی‌الخصوص سندیکای شرکتهای ساختمانی ایران به صورت عملیاتی بر روی سامانه سازمان اجرا شد. این تغییرات اگرچه جوابگوی همه نیازهای پیمانکاران نبود اما گره‌گشای بسیاری از مسائل و مشکلات همکاران ما در حوزه تشخیص صلاحیت و رتبه‌بندی بود.
مهندس اوجاقی که عضو کمیته تشخیص صلاحیت شورای هماهنگی تشکل‌های صنفی و حرفه‌ای کشور است در ادامه به مواردی مانند تعریف رشته‌ها، معیارهای تشخیص صلاحیت و تغییرات روی داده در آن با توجه به بخشنامه سازمان برنامه و بودجه و مصوبه هیات وزیران پرداخت.
وی گفت: در حال حاضر مرجع تشخیص صلاحیت پیمانکاران و مشاوران سازمان برنامه و بودجه است چراکه در ماده ۲۲ قانون برنامه و بودجه کشور که مصوب سال ۱۳۵۱ است این اختیار به سازمان برنامه کشور داده شده که تشخیص صلاحیت و طبقه‌بندی مهندسان مشاور و پیمانکار را انجام دهد. در همان ماده ارجاع کار مهندسان مشاور و پیمانکار بر عهده سازمانهای مناقصه‌گزار قرار گرفته است.
وی افزود: در تشخیص صلاحیت، توان مهندسی، تجربه و سرمایه پیمانکاران با آیین‌نامه سازمان برنامه سنجیده می‌شود. تا قبل از سال ۱۳۸۱ آیین‌نامه تشخیص صلاحیت وجود داشت که مصوب سال ۱۳۶۸ بود و بر اساس آن رتبه‌بندی پیمانکاران بین ۱ تا ۸ بود. بعدا در سال ۱۳۸۱ آئین‌نامه جدیدی ابلاغ شد که رتبه‌بندی پیمانکاران را از ۱ تا ۵ در نظر گرفت که رتبه‌های ۵ و ۴ و ۳ مربوط به پیمانکاران استانی و رتبه‌های ۱ و ۲ مربوط به پیمانکاران کشوری هستند. البته در حال حاضر پیمانکاران با هر رتبه‌ای امکان کار در همه جای کشور را دارند بر خلاف گذشته که تنها در استانی که رتبه می‌گرفتند و استانهای مجاور امکان کار داشتند.
خانم اوجاقی تصریح کرد: اگر طرح یا پروژه‌ای وجود داشته باشد که بودجه آن توسط دولت تامین شود باید از پیمانکار طبقه‌بندی شده تشخیص صلاحیت شده استفاده شود، البته پیمانکارانی که نیاز به تضمین و تسهیلات دولت دارند نیز باید تشخیص صلاحیت شده باشند. با این که طبق قانون باید در بخشی که دولت تامین مالی می‌کند از پیمانکاران تشخیص صلاحیت شده استفاده شود ولی امروزه همه ارگانهایی که قصد دارند کار عمرانی انجام دهند از همین پیمانکاران استفاده می‌کنند.
وی افزود: پیمانکاران حقیقی و حقوقی که اکثریت سهام آنها مربوط به بخش خصوصی باشد پیمانکاران نوع اول نامیده می‌شوند، اگر اکثریت سهام یک پیمانکار مربوط به دولت، شهرداری یا ارگانهای دیگر باشد پیمانکار نوع دوم است. شرکتهای نوع سوم هم وجود دارند که قواعد رتبه‌بندی این شرکتها و شرکتهای نوع دوم، با پیمانکاران نوع اول که مدنظر ما است تفاوت دارد.
نسرین اوجاقی درباره ماهیت حقوقی سهامداران افزود: برای تشخیص صلاحیت لازم است ۵۱ درصد از سهام شرکت با نام باشد. بعضی از شرکتها هستند که زیرمجموعه آنها شرکت است نه اشخاص حقوقی که لازم است مشخصات آن شرکتها در سامانه بارگذاری شود. کارمندان دولت نباید بالای ۵ درصد در شرکت سهام داشته باشند، همچنین بیش از ۵ درصد اعضای آن شرکتها نباید مشمول منع مداخله کارکنان دولت باشند. اگر سهام شرکتی که عضو شرکت شما است بالای ۵۰ درصد است، چه عضو هیات مدیره باشد و چه نباشد باید در سامانه بارگذاری شود. اگر سهام آن زیر ۵۰ درصد است ولی در هیات مدیره نماینده دارد باید در سامانه ثبت شود. اگر در هیات مدیره نبود ولی سهام آن بالای ۵۰ درصد باشد باید در سامانه ثبت شود.
وی در زمینه مراحل تشخیص صلاحیت نیز عنوان کرد: در مرحله اول پرونده پیمانکار از بابت تطبیق با آئین‌نامه بررسی می‌شود.

در مرحله دوم که تمدید صلاحیت است و خود سازمان برنامه آن را تائید می‌کند. مرحله سوم ارزیابی یا ارزش‌یابی است که از سال ۱۳۸۱ مطرح شد و طی آن گفته شد: اگر پیمانکاران هر سال ارزش‌یابی شوند، پیمانکارانی که خوب کار کردند اگر در سالهای بعد یکی از نصاب آنها نرسید می‌توانند تمدید کنند. در این باره ضریبی به نام ضریب ارزش‌یابی پیش‌بینی شد که متاسفانه هیچ وقت هم استفاده نشد.

وی گفت: بعد از این که پیمانکاران درخواست تشخیص صلاحیت دادند و مدارک خود را در سامانه ساجات تکمیل کردند، کارشناس اول پرونده را بررسی و اگر صلاحیت تائید شد پرونده را به کمیته می‌فرستد. بعد از تائید کمیته، تائیدیه‌های دوم و سوم در سازمانهای استانی برای پایه‌های پایین‌تر زده می‌شود. برای پایه‌های بالاتر تائیدیه‌های دوم و سوم در خود سازمان برنامه و بودجه کشور صورت می‌گیرد. بعد از آن پرونده به معاونت تشخیص صلاحیت کشور فرستاده می‌شود و تائیدیه ۴ و ۵ صادر می‌شود و به مرحله صدور گواهی‌نامه می‌رسد.

مهندس اوجاقی گفت: برای دریافت رتبه بررسی سه نصاب مهم است که شامل تخصص، تجربه، و توان مالی است. در بحث تخصص، توان و تخصص مدیران و پرسنل مهم است. قبلا توان مالی شرکتها بر اساس دارایی‌های فیزیکی محاسبه می‌شد ولی از سال ۱۳۸۱ اظهارنامه مالیاتی تنها منبع سنجیدن توان مالی شرکتها است. این که نصاب اظهارنامه مالیاتی چگونه باید باشد در سالهای اخیر دستخوش تغییرات زیادی شده اما اتفاق خوبی که با تلاش تشکلها نتیجه داده این است که سازمان یکی از بهترین اظهارنامه‌های مالیاتی ۴ سال اخیر را با در نظر گرفتن ضریب بروزرسانی انتخاب می‌کند.

عضو کمیته تشخیص صلاحیت شورای هماهنگی تشکل‌های صنفی و حرفه‌ای کشور عنوان کرد: امتیاز کارهای انجام شده و امتیاز توان مالی، ضریبی از ظرفیت کاری پیمانکاران است یعنی همه ساله وقتی بر اساس ضریب وزنی ظرفیت کاری پیمانکاران اعلام می‌شود این نصابها هم بالا می‌رود.

امتیاز مدیران و پرسنل

وی در زمینه معیار تخصص در رتبه‌بندی عنوان کرد: فرمول محاسبه امتیاز مدیران و کارکنان ترکیبی از امتیاز مدرک تحصیلی افراد و سالهایی است که کار کرده‌اند. البته داشتن مدرک زمینه یا مرتبط در این مورد اهمیت دارد. در مورد سابقه هم، ضریب مورد استفاده برای اعضای هیات مدیره در همه رشته‌ها ۲۰ و برای پرسنل فقط در یک رشته ۱۰ است. وجود فرد فوق دیپلم چه در هیات مدیره و چه در میان پرسنل، ضریب ۱۰ خواهد داشت. حداکثر مدت فعالیت هم که ضربدر ضریب ثابت می‌شود ۱۵ سال است.

اوجاقی گفت: تنها مدارک تحصیلی قابل قبول است که مهر وزارت علوم را داشته باشد، اگر در مدرک تحصیلی کلمه معادل درج شده باشد در صورتی پذیرفته می‌شود که از وزارت علوم نامه تائیدیه داشته باشد که این مدرک ارزش ادامه تحصیل دارد. مدرک تحصیلی خارجی که وزارت علوم تائید کرده پذیرفته می‌شود.

وی گفت: برای افراد بازنشسته داشتن قرارداد و فیش واریزی، و گواهی‌نامه صلاحیت یا قرارداد اجرایی از شرکتی که قبلا کار می‌کردند لازم است. اگر فرد بازنشسته‌ای در شرکت شما کار کند و بیش از ۱۰ درصد سهام شرکت را داشته باشد دریافت فیش واریزی او لازم نیست.

وی عنوان کرد: اعضای علی‌البدل مثل اعضای عادی هیات مدیره نیستند. آنها مثل پرسنل هستند و باید سابقه بیمه داشته باشند. یکی از مدارک لازم کارت پایان خدمت و یا معافیت تحصیلی است. قبل از مصوبه مهر ۱۳۹۹ نصف اعضای متخصص می‌توانستند بازنشسته باشند اما از آن پس هیات مدیره و مدیرعامل منعی در این باره ندارند اما فقط یک سوم پرسنل امتیازآور می‌توانند بازنشسته باشند.

اوجاقی گفت: برای امتیاز سوابق مدیران، تمام سالهای حضور در شرکت در تمام رشته‌های مورد درخواست با ضریب ۲۰ محاسبه می‌شود. اما اگر خارج از هیات مدیره سوابقی وجود داشته باشد امتیاز آن با مستند بیمه فقط در یک رشته قابل محاسبه است. سالهایی که فرد عضو

مهندس اجاقی:
در تشخیص صلاحیت، توان مهندسی، تجربه و سرمایه پیمانکاران با آیین‌نامه سازمان برنامه سنجیده می‌شود.
این اختیار به سازمان برنامه کشور داده شده که تشخیص صلاحیت و طبقه‌بندی مهندسان مشاور و پیمانکار را انجام دهد.

هیات مدیره بوده باید سوابق بیمه هم بگذارد تا امکان چک کردن منع مداخله کارکنان دولت وجود داشته باشد. اعضای هیات علمی دانشگاههای آزاد منع مداخله ندارند ولی اعضای هیات علمی دانشگاههای دولتی منع مداخله دارند. اگر دانشگاه آزادی‌ها بخواهند عضو هیات مدیره امتیازآور باشند، نباید در دانشگاه سمت اجرایی داشته باشند.

وی با تاکید بر اهمیت تطبیق مدرک تحصیلی با رشته زمینه در رتبه‌بندی عنوان کرد: تمام افراد امتیازآور برای شرکت باید از ۶ سال اخیر حداقل ۳ سال سابقه بیمه‌ای داشته باشند. سوابق هیات مدیره شرکتهای دیگر قابل احتساب نیست و سوابق بیمه‌ای لازم است. در مورد کارهای انجام شده نیز یک فرمول وجود دارد که امتیاز کارهای انجام شده سالانه را با توجه به تورم به روزرسانی می‌کند. این فرمول تغییراتی در مصوبه اخیر هیات وزیران داشته که این تغییرات به نفع پیمانکاران است.

اوجاقی گفت: در مورد امتیاز کارهای انجام شده، کسانی که رتبه‌های بالا دارند می‌دانند که علاوه بر این که باید نصاب امتیاز کارهای انجام شده را برسانند لازم

است نصاب دیگری به عنوان کار شاخص را هم کسب کنند. این کار شاخص کاری است که از همه کارهای پیمانکاران بزرگتر است. در این مورد سال شروع، سال خاتمه و میزان دریافتی پیمانکار لازم است تا تشخیص داده شود کار شاخص بوده است یا نه. اگر کاری انجام شود که در آن الحاقیه یا متمم وجود داشته باشد، مجموعه آن به عنوان کار شاخص پذیرفته می‌شود. البته باید همه قراردادها تک به تک وارد سامانه شود و یک قرارداد تجمیعی هم لازم است که تاریخ شروع آن تاریخ اولین قرارداد، تاریخ خاتمه آن تاریخ پایان آخرین قرارداد و مبلغ دریافتی آن هم کل پولهای دریافتی باشد.

وی افزود: خرید در زمره کارهای پیمانکاری محاسبه نمی‌شود. اگر سهم خرید پیمانکاری بیش از ۶۷ درصد پیمان باشد سهم خرید را بیرون می‌آورند و بعد امتیاز قرارداد را حساب می‌کنند. در قراردادهای دست دوم یا کنسرسیوم امتیاز هر قرارداد فقط برای یک شرکت پیمانکاری محاسبه می‌شود. در مورد قراردادهای دست دوم تمام شده پیمانکار باید کارکرد را در با مفاصاحساب و در قراردادهای باقی مانده دست دوم با اظهارنامه مالیاتی ثابت کند. در قراردادهای خارجی نیز کمیته ماده ۱۹ یا سفارت کشور مبدا باید تائید کند. البته تائید اتاق بازرگانی هم لازم است، محاسبه و تبدیل مبلغ دریافتی به ریال هم بر اساس قرارداد است.

نسرین اوجاقی در ادامه گفت: کار شاخص برای رشته‌های مختلف ضوابطی دارد. در رشته ساختمان کار شاخص باید بالاتر از ۵ طبقه برای پایه ۲ و بالاتر از ۸ طبقه برای پایه ۱باشد. خاکبرداری، خاکریزی، دیوارکشی، و جدول‌گذاری حتی اگر مبالغ بالایی داشته باشند به عنوان کار شاخص قابل پذیرش نیستند. اگر پیمانی داشته باشید که به خلع ید منجر شود هر چقدر هم بابت آن دریافتی داشته باشید امتیاز آن محاسبه نخواهد شد. در مورد پروژه‌هایی که بخشی از آن دولتی است تنها بخشی که مفاصاحساب دارید برای شما قابل محاسبه است.

وی گفت: پیمانکاران بعد از انعقاد قرارداد فقط ۳ ماه مهلت دارند قرارداد خود را در سامانه ساجات ثبت کنند. در صورت ثبت نشدن قرارداد، اگر قرارداد خصوصی باشد این امتیاز برای همیشه از دست می‌رود، مگر این که قرارداد دولتی باشد و در سامانه ستاد ثبت شده باشد و پیمانکار امتیاز آن را کسب کند.

اوجاقی در بخش دیگری از این کارگاه افزود: ماخذ محاسبه دستمزدی بودن قرارداد این است که چقدر برای آن حق بیمه پرداخت شده است، اگر حق بیمه به ماخذ ۱۵ درصد پرداخت شده باشد دستمزدی به شمار می‌آید. اگر فقط یک بخشی به ماخذ ۱۵ درصد پرداخت شده باشد همان بخش را محاسبه و ضرب در ۳ می‌کنند. یک سری قراردادهایی وجود دارند که محرمانه هستند و امکان الصاق آنها وجود ندارد، در این صورت باید برای کارشناس در بخش توضیح دهید تا برای چک کردن مدارک با شما هماهنگ شوند.

وی در مورد آزادسازی ظرفیت‌ها نیز گفت: همان طور که می‌دانید تعداد کار محدود است و برای پایه ۱ تعداد ۴ کار، برای پایه ۲ و ۳ و ۴ تعداد ۳ کار و برای پایه ۵ تعداد ۲ کار است. اگر ظرفیت کار پیمانکاری پر باشد نمی‌تواند کار جدید بگیرد و بهتر است به محض این که دریافتی وی بالای ۹۵ درصد شد، مبلغ را در سامانه وارد کند و وضعیت قرارداد را از دست اجرا به گذشته اصلاح نماید تا آن کار از ظرفیت پیمانکار خارج شود. مبلغ قرارداد در سامانه باید بر حسب میلیون ریال ثبت شود.

وی گفت: محاسبه توان مالی شرکتها بر اساس اظهارنامه مالیاتی است. این کار فرمولی دارد که در آن از نیم pt (گردش مالی سالانه شرکت) استفاده می‌شد که بعدا به ۲۵ صدم کاهش یافت که به ضرر پیمانکاران بود. و بعد از مصوبه هیات وزیران به همان نیم pt برگشت. البته این محاسبات توسط خود سامانه انجام خواهد شد.

وی گفت: قرار بر این بود که امتیاز صلاحیت یک ضریب ارزشیابی به ما بدهد که ضرب در یک فرمول باشد و بر اساس آن فرمول توان مالی اهمیت زیادی داشت، برای توان تجربه هم نصف آن ارزش قائل شده بودند، البته این ضریب ارزش‌یابی هنوز بیرون نیامده است. ابلاغ این ضریب برای پیمانکارانی که خوب کار می‌کنند نتایج خوبی به همراه دارد.

وی گفت: آیین‌نامه از ابتدا تا کنون ۱۲ مورد تغییرات اساسی داشته است. اولین تغییرات ۸ اردیبهشت ۱۳۸۶ بود که رشته تجهیزات و تاسیسات را آورد و جداول را عوض کرد. بعد از آن ۷ دی ۱۳۸۷ یک مصوبه برای تمدید گواهی‌نامه‌های صلاحیت آمد. بند ۲ این مصوبه برای شرکتی که بدون بررسی یک بار درخواست تمدید دارد کاربرد دارد. ۱۴ تیر ۱۳۸۸ صد درصد سهام تبدیل به اکثریت سهام شد، ۲۶ تیر ۱۳۸۹ جداول آیین‌نامه را تغییر داد. ۶ خرداد ۱۳۹۲ میانگین ۳ ساله اظهارنامه مالیاتی را معیار قرار داد. ۲۴ شهریور ۱۳۹۴ باز هم تغییر در حوزه تعریف و جداول آیین‌نامه‌ای وجود داشت که تا سال ۱۳۹۹ ادامه داشت.

اوجاقی افزود: قبلا ظرفیت کاری با بالا رفتن نصاب معاملات بالا می‌رفت. اما این نصاب معاملاتی پاسخگوی تامین ظرفیت نبود. تشکلها در این باره اعتراض کردند. قرار شد بر اساس ضریب متوسط وزنی محاسبه گردد یعنی بر اساس تورم سالانه یک ضریب اعلام می‌شد که ظرفیت کاری پیمانکارها

بالا می‌رفت. این امر یکی دو سال جوابگو بود اما تورم به حدی بالا رفت که این ضریب هم جواب نداد. پس از اعتراضهای فراوان، خوشبختانه بخشی از آن را مصوبه هیات وزیران جبران کرد.
وی افزود: قرار بر این است ضریب متوسط وزنی آخر شهریور ابلاغ شود و احتمالا ۴۰ درصد نسبت به شاخص‌های ۱۴۰۰ افزایش داشته باشد که امیدواریم یا ابلاغ نشود یا کمتر ابلاغ شود چرا که ۴۰ درصد عدد بزرگی است. امیدواریم اگر ابلاغ هم شد اجرای آن به تعویق بیفتد.
اوجاقی در ادامه گفت: در سال ۱۳۹۵ تغییری در رشته مهندسی معدن روی داد. ۱۴ تیر ۱۳۹۶ اعلام شد اگر شرکتی برای تمدید فقط مشکل مالی دارد، یک بار به مدت ۴ سال تمدید صلاحیت می‌شود. در سال ۱۳۹۹ همین بخشنامه‌ای که ماهوی آیین‌نامه را تغییر داد ابلاغ شد. ۲ آذر ۱۴۰۰ نیز هیات وزیران بخشنامه‌ای داد که بسیاری از بخش‌های مورد نظر پیمانکاران را پوشش می‌داد هر چند کامل نیست و نیاز به تلاش بیشتری برای اصلاحات دارد.

بخشنامه سال ۱۳۹۹

نسرین اوجاقی در ادامه این کارگاه آموزشی تصریح کرد: ماده ۴ بخشنامه ۱۳۹۹ به تعاریف پرداخته بود. یک سری تعریف به این آیین‌نامه اضافه شد. ما نیز تلاش کردیم احداث، بهره‌برداری و نگهداری رشته جدید شوند تا عمر پروژه‌های عمرانی بالا برود. اینها را در حوزه تعریف آورده‌اند که امیدواریم همین گام مثبتی برای ایجاد رشته‌های نگهداری، نصب و بهره‌برداری ایجاد شود.
وی افزود: قبلا ۱۱ رشته پیمانکاری وجود داشت که با اضافه شدن مدیریت پسماند به ۱۲ رشته تبدیل شد. در تعریف سایر رشته‌ها هم تغییراتی به وجود آمد. مثلا معدن به کاوشهای زمینی اضافه شد. یعنی رشته صنعت و معدن تبدیل شد به کاوشهای زمینی و معدنی، فضای سبز در حوزه کشاورزی قرار گرفت، مرمت آثار باستانی به حفظ، مرمت و احیای آثار فرهنگی و تاریخی تبدیل شد.
نسرین اوجاقی خاطرنشان کرد: در تعریف جدید رشته ساختمان، سازه‌های ساختمانی اضافه شد. تعریف محوطه کوچک آمد. جدول‌گذاری و احداث کانیو هم به رشته ساختمان اضافه شد. در رشته ساختمان خوشبختانه حذفی نداریم. در خیلی از رشته‌ها حذفی وجود دارد مثلا در رشته آب، نیروگاه آبی به نیروگاه برق- آبی تبدیل شده، همچنین شبکه‌های توزیع آب و ایستگاه پمپاژ به آن اضافه شده است.
وی گفت: راه و ترابری هم تغییرات زیادی داشت. ایستگاه‌سازی محوطه‌های بزرگ در این رشته آمد. تغییر در رشته صنعت هم زیاد بود. رشته صنعت در تعریف قبلی مشتمل بر معدن بود، برخی پیمانکاران به واسطه کارهای معدنی رتبه ۱ را در صنعت و معدن گرفته بودند اما امروز امتیاز بخش معدن را ندارند. تاسیسات برقی و الکترونیکی عام و خاص از رشته نیرو خارج شده است. در رشته تاسیسات و تجهیزات، سیستم گازرسانی شهری برداشته شده و تاسیسات مکانیکی و الکترومکانیکی سدها به بخش آب رفته است. تغییر در رشته نفت و گاز هم شدید بوده است. اگر تا کنون کارخانجات ذخیره‌سازی در رشته ساختمان محاسبه می‌شد امروز در رشته پسماند محاسبه می‌شود. عضو کمیته تشخیص صلاحیت شورای هماهنگی تشکل‌های صنفی و حرفه‌ای کشور افزود: شرکتها باید در قراردادهای خود به این تعاریف جدید توجه کنند.
وی گفت: معیارهای تشخیص صلاحیت نسبت به قبل از تیر ماه ۱۴۰۱ عوض شده است. قبلا گفته می‌شد ۳ سال در ۴ سال باید سابقه بیمه داشته باشید اما اکنون سابقه بیمه لازم ۳ سال در ۶ سال است. قبلا می‌گفتند مدیرعامل و پرسنل امتیازآور باید ۱ ماه بیمه واریزی داشته باشند که حالا به سه ماه بیمه واریزی تغییر یافته است. قبلا می‌گفتند برای کسب پایه بالاتر از ۴ نمی‌توان تنها از طریق هیات مدیره امتیاز آورد ولی امروز با هیات مدیره می‌توان امتیاز لازم را کسب کرد. قبلا بازنشسته‌ها منع و محدودیت نداشتند ولی حالا یک سوم پرسنل امتیازآور می‌توانند بازنشسته باشند.
خانم اوجاقی گفت: طبق مورد دیگری که اضافه شده، شرکتهای تازه تاسیسی که برای اخذ پایه ۵ تشریف می‌آورند باید دوره‌های آموزشی را توسط مدیرعامل یا یکی از اعضای هیات مدیره خود بگذرانند و نصاب لازم را بعد از امتحان کسب کنند. البته هنوز دوره آموزشی برگزار نشده است و شرکتها می‌توانند برگه سفید بگذارند اما به محض آغاز دوره‌ها باید این دوره‌ها را بگذرانند. البته تشکلها در پی این هستند که بحث آموزش شرکتها را بر عهده بگیرند.
وی افزود: مورد دیگر این است که قبلا استفاده از پرسنل امتیازآور برای اخذ پایه ۵ ممکن بود اما امروزه باید همه امتیاز را خود هیات مدیره کسب کند. در حوزه تجربه هم تفاوتهایی حاصل شده است. قبلا برای پایه ۳ هیچ کار شاخصی لازم نبود ولی حالا برای پایه ۳ هم کار شاخص در حد یک چهارم پایه ۴ لازم است.
اوجاقی گفت: قبلا اظهار نامه آخر یا میانگین سه اظهارنامه نصاب مالی را می‌رساند، در حال حاضر این نصاب بر اساس یکی از اظهارنامه‌های ۴ سال آخر با ضریب بروزرسانی معیار قرار می‌گیرد که این کار به نفع شرکتها خواهد بود. در این مورد به روزرسانی توسط خود سازمان صورت می‌گیرد.
خانم اوجاقی خاطرنشان کرد: ضریب حداکثر مبلغ و ظرفیت رشته‌های کاری هم عوض شده است که بالا رفتن این ظریب یعنی ظرفیت کاری بالا می‌رود و احراز نصاب سخت‌تر می‌شود. البته در رشته ساختمان تغییراتی دیده نشده است. در حال حاضر پایه ۵ می‌تواند در ۲ رشته کسب صلاحیت کند اما رشته مرمت آثار باستانی می‌تواند رشته سوم باشد.
وی افزود: تعداد کار مجاز پایه ۵ از ۳ کار به ۲ کار تغییر یافته و نصاب آن از ۳۷۵ به ۶۰۰ تغییر یافته است. پایه‌های ۵ می‌توانند میزان یک پنجم ظرفیت کاری را از طریق ارزیابی کیفی بگیرد. قبلا بعد از کسب رتبه امکان درخواست برای رتبه جدید وجود داشت ولی اکنون فاصله ۶ ماهه‌ای برای این کار در نظر گرفته شده است.
وی گفت: همانگونه که گفتم در تعاریف و جداول پیمانکاری تغییراتی داشتیم. امیدوارم امسال فقط تغییر ظرفیت داشته باشیم و اجرای تغییر نصابها به تعویق بیفتد.

ابلاغیه آذر ماه هیات وزیران

وی در ادامه به ابلاغیه هیات وزیران در آذر ۱۴۰۰ پرداخت که تلاشی برای اصلاح آئین‌نامه بود. وی گفت: اعضای ما معتقد بودند سابقه شرکتها باید مورد توجه باشد چون شرکتی که سابقه بیشتری دارد قطعا توان تجربی بیشتری دارد که هیات وزیران در مصوبه خود عنوان کرد اگر شرکتی دارید که در ۳۰ سال گذشته از اعضای هیات مدیره امتیازآور شرکت کسی کسر نشده باشد، یک ضریب به امتیاز قراردادهای ۱۵ سال جاری آنها اضافه شود که حدود ۴ صدم درصد به ازای هر سال است. اما این مقدار بیش از نیم برابر نخواهد بود. شرکت فقط در یک رشته می‌تواند از این امتیاز استفاده کند.

وی گفت: هیات وزیران اعلام کرد سال‌های خاصی فرمول محاسبه تجربه کاری را تغییر می‌دهد، اگر مثل چند سال اخیر در سالهایی قرار داشته باشیم که ضریب متوسط افزایش وزنی که سازمان برنامه و بودجه اعلام می‌کند بیشتر از ۱۰ درصد در فرمول تفاوت داشته باشد، فرمول محاسبه تجربه کاری تغییر می‌کند که این کار می‌تواند حدود ۴۰ درصد تاثیر مثبت در امتیاز قراردادها داشته باشد.

اوجاقی گفت: این روش گره کار بسیاری از شرکتهای بزرگ را حل کرد اما با توجه به موج مهاجرت و احتمال فوت افراد اگر به جای همه اعضای هیات مدیره از «اکثریت اعضای هیات مدیره» استفاده شود بهتر خواهد بود و البته این پیشنهاد با حسن نیت موجود در سازمان ممکن است.

امتیاز شرکتهای قدیمی برای گردانندگان واقعی شرکت لحاظ شود

در بخش دیگری از این کارگاه آموزشی مهندس ناصر بالار معاون اسبق تشخیص صلاحیت پیمانکاران سازمان برنامه و بودجه کشور تصریح کرد: درباره شرکتهایی که سابقه هیات مدیره دارند، با تغییر همه اعضا به اکثریت امکان خرید و فروش شرکتها بالا می‌رفت و ما می‌خواستیم این امتیاز برای گردانندگان واقعی شرکت لحاظ شود. وقتی سهام شرکت جا به جا می‌شود یا فردی از هیات مدیره فوت کند یعنی تجربه کاری از بین رفته است.

وی افزود: در مورد تجربه کاری هر شرکتی به میزان سالهایی که بیش از ۱۵ سال مبنا تجربه دارد می‌تواند از امتیاز شرکتهای قدیمی استفاده کند. در این مورد بر اساس تک تک سالهایی که از ۱۵ سال گذشته، امتیاز تجمعی شرکت ضرب در ۴ صدم می‌شود. البته حداکثر این ضریب نیم است.

وی با بیان این که پاسخ دادن به برخی سوالات و ابهامات رفت و آمد پرونده را کاهش می‌دهد و امکان خطا پایین می‌آید، افزود: قبلا ۱۱ رشته وجود داشت که امروز به ۱۲ رشته رسید. تعریف رشته‌ها عوض شده است. با تعاریف جدید محوطه کوچک در رشته ابنیه و محوطه بزرگ در رشته راه قرار می‌گیرد. در بخش آب همپوشانی‌هایی وجود داشت که امروز آب و فاضلاب کوچک در رشته تاسیسات دیده می‌شود. مسیر لوله‌گذاری که به سمت شهر باشد در رشته تاسیسات و اگر به سمت پالایشگاه باشد نفت و گاز محاسبه می‌شود. بالار تاکید کرد: برای این رشته‌ها دبی بالا و پایین هم اهمیت دارد مثلا اگر دبی کمتری دارد در تاسیسات است اما با خواست پیمانکار برای آب هم در نظر می‌گیریم. البته رشته آبی را برای تاسیسات در نظر نمی‌گیریم.

وی در بخش دیگری از سخنان خود عنوان کرد: برای تشخیص صلاحیت سه معیار ارزشیابی، تخصص و تجربه و توان مالی مدنظر ما است، ارزشیابی را برای همه شرکتها ۱ در نظر می‌گیریم مگر این که شرکت تخلفی کرده باشد. اگر پیمانکاری تخلف کرده باشد ضریب منفی می‌گیرد. در بخش تخصص و تجربه نیز هر چند سال یک بار مبنای جداول امتیازدهی تغییر می‌یابد. یک جدول شاخص‌ها هم داریم که هر سال بر اساس ضریب میانگین وزنی تغییر می‌یابد. توان مالی هم با استفاده از اظهارنامه بررسی می‌شود که در بخشنامه جدید اظهارنامه یکی از ۴ سال منتهی به گواهی‌نامه معیار بررسی قرار گرفته است.

وی خاطرنشان کرد: بعضی وقتها شما در اظهارنامه سرمایه ثبتی خود را اضافه می‌کنید که باعث افزایش امتیاز مالی می‌شود، اما این عدد اگر تا عید آن سال باشد، باید در اظهارنامه جدید بیاید وگرنه اگر در اردیبهشت آن را تغییر داده باشید به حساب نخواهد آمد.

بالار افزود: امتیاز پایه ۴ و ۵ تغییر یافته است. امتیاز سایر رشته‌ها هم شناور شده‌اند. به عبارتی ما به هیات مدیره وزن بیشتری دادیم و اگر هیات مدیره بتواند برای پایه ۱ امتیازش را کامل کند دیگر نیازی به پرسنل امتیازآور ندارد که این کار تا حدی از مدرک فروشی جلوگیری می‌کند.

وی گفت: البته تعداد شرکتهای پایه ۵ در سالهای اخیر زیاد شده بود، و ظرفیت کاری کشور جوابگوی این شرکتها نبود برای همین وزن پایه ۵ را زیاد کردیم تا هر کسی نتواند وارد حرفه پیمانکاری شود. این به معنی بی‌توجهی ما به اشتغالزایی نیست بلکه این کار برای اهمیت دادن به سرمایه‌های ملی است. شرکتهایی که تلاش می‌کنند رتبه ۵ بگیرند حداقل باید ۲۰ درصد تجربه کاری روز را داشته باشند تا وارد این حرفه شوند. شاید گفته شود کسی به این شرکتهای کوچک کار نمی‌دهد که در پاسخ باید گفت این شرکتها می‌توانند کار دست دوم شرکتهای بزرگ را انجام دهند، اما در این باره باید مفاصاحساب ارائه دهد.

وی با اشاره به جدول شاخص‌های تشخیص صلاحیت سال ۱۴۰۰ پیمانکاران عنوان کرد: جدول شاخص‌ها نیز هر سال بر اساس جدول میانگین وزنی تغییر می‌یابد که شاخص‌های سال ۱۴۰۱ به زودی اعلام خواهد شد. با این تغییرات ظرفیت کاری پایه‌های مختلف نیز تغییر می‌یابد. قبلا تلاش می‌شد این کار با اطلاع پیمانکاران همراه باشد اما این بار تغییر ضرایب بدون اطلاع‌رسانی به پیمانکاران صورت می‌گیرد.

معاون اسبق تشخیص صلاحیت پیمانکاران سازمان برنامه و بودجه افزود: شرکتها باید توجه کنند با بالا بردن سرمایه در گردش می‌توان شاخص مالی را بهبود ببخشند. ضرایب اعلامی ما با میانگین تغییرات فهارس بها در ارتباط است، و اگر نصاب امتیاز مالی بالا برود طبیعتا سرمایه هم نسبت به سال قبل باید رشد کند تا امتیاز مالی مناسب باشد.

وی گفت: نوع پروژه در تجربه کاری سه حالت دارد که شامل صدور خدمات فنی و مهندسی، مشارکت عمومی و خصوصی، و نوع سوم پروژه‌ها است. انتخاب صدور خدمات فنی و مهندسی به معنای اجرای

پروژه در خارج از کشور است که باید تائیدیه نماینده جمهوری اسلامی در آن کشور را داشته باشد، پروژه‌های صدور خدمات فنی و مهندسی ظرفیت پیمانکار را پر نمی‌کند برای همین کارشناسان در زمان بررسی آن حساسیت بیشتری نشان می‌دهند.

مهندس بالار افزود: مشارکت عمومی خصوصی در مورد پروژه‌هایی است که سرمایه‌گذار و سرمایه‌پذیر دارد. این نوع پروژه‌ها هم ظرفیت را اشغال نمی‌کند. نوع سوم که فعلا اسم خاصی ندارد در مورد پروژه‌های معمولی است.

بالار تاکید کرد: از دادن پرونده به شرکتهای واسطه خودداری کنید تا از مدارک و مستندات شرکت سواستفاده نشود. بهتر است کار توسط یکی از اعضای هیات مدیره صورت بگیرد تا ضمن تسلط یکی از افراد کلیدی شرکت به بخشنامه‌ها، امکان سواستفاده از مدارک نیز از بین برود.

وی گفت: سعی کنید مدارک مورد نیاز برای سامانه از جمله تصویر آخرین اظهارنامه شرکت، تصویر اساسنامه، تصویر روزنامه‌های رسمی شرکت از بدو شرکت، تصاویر گواهی شده دفاتر رسمی فرم ششصد، تصویر آخرین مجمع عمومی و ... را صاف و در یک جهت در سیستم بارگذاری کنید.

وی گفت: در تصویر آخرین مجمع عمومی باید صددرصد سهام مشخص باشد تا ما بفهمیم شرکت خصوصی است یا دولتی. در شرکت خصوصی افراد دولتی نمی‌توانند عضو باشند. استفاده از اظهارنامه برای تطبیق دادن اعداد برخی قراردادها با اظهارنامه است، برای همین ما اظهارنامه را کامل می‌خواهیم.

وی افزود: مدارک شناسایی و تحصیلی، و مستندات تجربه کار منطبق با لیست بیمه مدیرعامل نیز لازم است. تمام وقت بودن مدیرعامل، همچنین وضعیت نظام وظیفه مدیرعامل آقا برای ما اهمیت دارد. در مورد افراد هیات مدیره مدارک شناسایی، مدارک تحصیلی و روزنامه رسمی کافی است و ما لیست بیمه را به این دلیل می‌گیریم که مشخص شود این افراد کارمند دولت هستند یا نه. برای پرسنل هم همین مدارک لازم است. علاوه بر این بیمه آنها باید یک جا رد شده باشد. در مورد افراد بازنشسته، مدارکی مانند ابلاغ بازنشستگی، مدرک پرداخت در سه ماه اخیر و قرارداد کاری با موضوع فعالیت، مبلغ و زمان مشخص لازم است.

بالار در مورد مدارک مورد نیاز پیمان افزود: در صورت وجود نداشتن ابلاغیه پیمان، شماره و تاریخ پیمان که در داخل قرارداد ذکر شده به عنوان مبدا قرارداد برای ما کفایت می‌کند. مفاصاحساب بیمه، نامه تائید کارکرد کارفرما، صورت وضعیت تائید شده، حتی تعدیل و مابعدالتفاوت هم برای ما قابل قبول است. بعد از تائید این مدارک، ما طی نامه‌ای از پیمانکاران می‌خواهیم فرم ۱۰۰ تا۶۰۰ را برای ما بفرستند، که فرم ۱۰۰ مشخصات شرکت و فرم ۶۰۰ تعهدنامه است.

وی گفت: برای اخذ رتبه در یک رشته باید موضوع اساسنامه شرکت با موضوع رشته مورد درخواست همخوانی داشته باشد. رقم سرمایه ثبتی هم باید با رقم اظهارنامه یکی باشد. انطباق سرمایه ثبتی در اظهارنامه، روزنامه رسمی و آیکن مشخصات عمومی شرکت ضروری است.

وی در مورد سهامداران گفت: ما در هر گواهینامه‌ای می‌نویسیم که سهامداران شرکت و هیات مدیره آنها چه کسانی هستند تا شرکتهایی با هیات مدیره مشترک در مناقصه شرکت نکنند. برای همین باید سهام‌دار حقوقی برای ما قابل تشخیص باشد. همچنین لازم است به دلیل بحث منع مداخله، خصوصی یا دولتی بودن شرکت برای ما مشخص باشد. اگر بیش از ۵۰ درصد شرکت خصوصی باشد، شرکت را خصوصی در نظر می‌گیریم. این مقدار سهام باید با نام باشد و در روزنامه هم آمده باشد. صورت جلسه سهامداری بدون روزنامه برای ما معنی ندارد.

بالار افزود: شرکتهای قدیمی برای این که قدیمی حساب شوند باید گواهی‌نامه‌های قدیمی را در پیوست ۱ بگذارند. شرکتهای نوع اول بر اساس محل ثبت شرکتها توزیع می‌شوند. شرکتهای پایه ۱ و ۲ مربوط به سازمان برنامه کشور و شرکتهای پایه ۳ و ۴ و ۵ مربوط به استانها هستند. وضعیت شرکتهای نوع دوم صرفنظر از هر گونه درخواستی در مرکز بررسی خواهد شد. اعضای علی‌البدل امتیاز ندارند مگر این که به عنوان پرسنل بتوانند امتیاز کسب کنند. در هر رشته باید یک فرد زمینه از هیات

مهندس بالار تاکید کرد: از دادن پرونده به شرکتهای واسطه خودداری کنید تا از مدارک و مستندات شرکت سواستفاده نشود. بهتر است کار توسط یکی از اعضای هیات مدیره صورت بگیرد

مدیره یا پرسنل باشد.

وی افزود: ما به نفع شرکت از بالاترین مدرک تحصیلی و تجربه افراد استفاده می‌کنیم. برای نمونه فردی که سال ۱۳۸۵ شروع به کار کرده و همزمان درس خوانده و حالا دکتری دارد سابقه‌اش را از همان سال ۱۳۸۵ در نظر می‌گیریم و مدرکش را دکتری در نظر می‌گیریم. تمامی افرادی که برای دریافت رتبه به سازمان معرفی می‌شوند باید در ۶ سال اخیر ۳۶ ماه سابقه داشته باشند و ۳ ماه اخیر هم بیمه آنها توسط شرکت رد شده باشد. برای شرکتهای پایه ۵ از این موضوع استثناء هستند.

بالار تصریح کرد: اگر خدمت سربازی پرسنل امتیازآور در واحد فنی باشد با نامه یگان خدمت آنها قبول می‌کنیم. برای هیات مدیره سابقه را با روزنامه رسمی قبول می‌کنیم اما مدیرعامل باید ۳ ماه سابقه بیمه داشته باشد. برای کار شاخص نیز کار در محدوده زمانی مشخص و در مکان مشخص، همچنین کارهای به هم پیوسته را به عنوان کار شاخص می‌پذیریم.

وی گفت: قرارداد دستمزدی حتما باید با مفاصاحساب تامین اجتماعی همراه باشد و ۵۰ درصد به بالای آن پرداخت بیمه ۱۵ درصدی داشته باشد. پیشنهاد می‌کنم قراردادهای دست دوم یا مشارکت

عمومی‌خصوصی و صدور خدمات فنی-مهندسی را تا زمانی که نخواهید امتیاز بگیرید در سامانه وارد نکنید.
وی تاکید کرد: همانگونه که ما امتیاز پیمانکاران را به روز می‌کنیم مبلغ پروژه‌هایی که از قبل مانده را با نرخ روز محاسبه می‌کنیم و بهتر است پیمانکار وضعیت پروژه را با اقدامات لازم تبدیل به گذشته کند تا ظرفیت کاری وی را اشغال نکند. برای قراردادهای دست اول که عموما طرف قرارداد جاهای دولتی است مستندات لازم شامل ابلاغ پیمان، متن پیمان و تائیدیه کارکرد(نامه کارفرما یا صورت وضعیت یا مفاصاحساب) است. برای قراردادهای دست دوم نیز ابلاغ پیمان، مفاصاحساب(یا نامه پرداخت بیمه از تامین اجتماعی) لازم است. اگر مفاصاحساب یا نامه پرداخت بیمه تامین اجتماعی وجود نداشت، می‌توان در اظهارنامه‌های مالیاتی زمان انجام پروژه به جدول درآمد شناسایی شده رجوع کرد و آن را به عنوان رقم کارکرد ارائه داد به شرطی که سرممیز دارایی آنها را امضا کرده باشد.
وی گفت: پروژه‌های در حال انجام دست دوم، اگر بیمه دارد باید نامه پرداخت بیمه بیاورید وگرنه به عنوان کارکرد پذیرفته نمی‌شود مگر این که در سالهای مختلف جدول اظهارنامه آن موجود باشد. قراردادهای صدور خدمات باید حتما توسط نماینده جمهوری اسلامی در کشور متبوع تائیدیه داشته باشد. قرارداد خارجی هم باید توسط دارالترجمه رسمی ترجمه شود.
بالار گفت: وقتی فردی از شرکت شما خارج می‌شود سه ماه وقت دارید که فرد را جابه جا کنید. اگر فردی خودش شکایت کند و سازمان خارجش کنیم گواهی‌نامه شرکت تعلیق می‌شود. البته بعضی وقتها با خارج کردن یک فرد همچنان امتیاز شرکت کفایت می‌کند. امروز با توجه به این که امتیازها بالا رفته است، سازمان امتیاز افراد جابه جا شده را بر مبنای روز تشخیص صلاحیت در نظر می‌گیرد. اگر مدیرعامل تغییر یابد ما گواهی‌نامه جدید به نام شخص جدید با تاریخ انقضای قبلی صادر می‌کنیم.
وی گفت: پروژه خاتمه یافته پروژه‌ای است که ابلاغ ماده ۴۸ را داشته باشد. پروژه گذشته یعنی پروژه‌ای که تمام شده و صورت وضعیت قطعی یا صورت جلسه تحویل دارد. البته نامه کارفرما که نشان دهد بیش از ۹۵ درصد پیشرفت کار وجود دارد هم کافی است. اگر پروژه‌ای در دست اجرا است با اضافه کردن صورت جلسه از رقم آن کاسته خواهد شد.

پرسش و پاسخ

این کارگاه آموزشی با توضیحات تکمیلی مدرسان و برنامه پرسش و پاسخ ادامه یافت. در پاسخ به سوال یکی از حاضران در زمینه تمدید موقت، آقای بالار عنوان کرد: ما دو نوع تمدید داریم. تبصره ۱ و تبصره ۲ در این باره است. در بخشنامه ۱۳۹۶ تبصره ۲ کامل توضیح داده شده است.
وی گفت: بر اساس تبصره ۱ که سالهای گذشته هم وجود داشته، سقف تمدید دو سال است. هر بار که شما درخواست تمدید می‌دهید ما ۳ ماه تمدید می‌کنیم تا اگر کسی جا به جا شده بود شرکت اقدام کند و این جابجایی پرونده‌های دیگر را مختل نکند. تمدید دیگر با بخشنامه آقای جهانگیری در سال ۱۳۹۶ است که عنوان می‌کند از تاریخ انقضای گواهی‌نامه به مدت ۴ سال تمدید می‌شود که برای آن تمام موارد قبلی به جز امتیاز اظهارنامه را بررسی و امتیاز آن را با توجه به گواهی‌نامه قبلی و به شرط نداشتن تغییر قبول می‌کنیم.
وی عنوان کرد: هر شرکت یک بنگاه اقتصادی است که افرادی را مشغول کار می‌کند و خانواده‌هایی را تحت پوشش دارد. تمام تلاش ما این بوده است که رتبه شرکتها مخصوصا در چند سال اخیر افول پیدا نکند. در زمینه تغییر در تعاریف رشته‌ها هم سعی می‌کنیم این رویداد تاثیر ناخوش‌آیندی در کارکرد شرکتها نگذارد.
مهندس بالار در پاسخ به سوال دیگری در زمینه امکان گرفتن کار بالاتر از ظرفیت توسط شرکتها عنوان کرد: بخشنامه‌ای وجود دارد که شرکتها می‌توانند بالاتر از ۲۵ درصد کار بگیرند. بخشنامه دیگری هم وجود دارد که عنوان می‌کند اگر شرکت یک سوم مبلغ برآوردی کارهای گذشته همین رشته را داشته باشند می‌توانند ظرفیت بالاتر بگیرند.
وی درباره گرفتن کار بیش از ظرفیت توسط شرکتها عنوان کرد: طبق روال ما این کار تخلف است. اما شرکتهایی که ظرفیت کار بیشتر دارند معمولا اقدام به تاسیس شرکتهایی در دل خود می‌کنند.
وی در زمینه تغییر امتیاز پروژه‌ها با اعلام شاخص‌های تشخیص صلاحیت سال ۱۴۰۰ عنوان کرد: ما اول سال این تغییر را در کارکرد لحاظ کرده‌ایم و کارکرد پیمانکاران در این مدت با کارکرد ۱۴۰۱ اعمال شده است.
وی در زمینه کاهش پروژه‌ها و تاثیر آن بر رتبه‌بندی عنوان کرد: این وضعیت شامل تمام اقشار جامعه است. بازار کار در مجموع شرایط ایده‌آلی ندارد. امیدواریم شرایط اقتصادی خوب شود تا وضعیت پیمانکاران هم مساعد باشد. البته سازمان تدابیری مانند محاسبه نکردن امتیاز مالی یا لحاظ کردن بهترین اظهارنامه مالیاتی جهت جبران شرایط در نظر گرفته است.

چرا سیلاب در ایران خسارت زیاد به بار می‌آورد؟

مهدی زارع/ استاد پژوهشگاه زلزله و رئیس شاخه زمین‌شناسی، فرهنگستان علوم

اخیرا در کشور پس از بارش‌های شدید، بیش از ۲۰ استان با سیلاب مواجه شدند. بیش از ۷۰ نفر نیز در سیلاب جان خود را از دست دادند. اما چرا این دست بارش‌ها و به طور کلی سیلاب در ایران، خسارت زیاد به دنبال دارد؟

سیلاب‌های ایران از ابتدای مرداد ۱۴۰۱ از استان فارس تا کرانه‌های دریای مازندران موجب خسارت جانی و مالی شده است. ۲۲ نفر دیگر که همگی گردشگرانی در کنار رودخانه خشک رودبال بودند در نزدیکی شهر استهبان واقع در جنوب شرق استان فارس جان خود را از دست دادند.

۲۴ استان از ۳۱ استان ایران اکنون درگیر سیل هستند و تا پایان یکشنبه ۶۹ کشته و ۱۶ نفر مفقود گزارش شده است. ۲۰۰۰۰ خانه خسارت دیده است. شش شهروند عراقی نیز در میان کشته شدگان هستند. در نزدیکی مشهد مقدس زائران عراقی در یک ون در جریان های گل آلود غرق شدند. اما سیلاب و زمین‌لغزش‌های ناشی از آن بیشترین تلفات را در استان تهران داشت که تنها در منطقه امامزاده داوود در دامنه کوه های البرز ۲۴ نفر کشته شدند. ۲۲ نفر نیز در روستاهای جنوب غرب فیروزکوه به ویژه در روستای مزداران جان باختند. استان مازندران و استان یزد نیز به شدت آسیب دیده‌اند و مقامات محلی از خسارت قابل توجهی به برخی از بخش‌های تاریخی شهر یزد خبر داده‌اند. شهر باستانی یزد خانه‌های خشتی و گلی و کوچه‌های باریکی دارد که آسیب‌پذیری آن را در برابر سیل افزایش می‌دهد. تا روز یکشنبه ۹ مرداد حدود ۳۰۰ میلیون دلار خسارت وارد کرده است.

در تهران، دو تاسیسات تصفیه آب خاموش شد، ولی این اختلال تاثیری بر توزیع آب در کلانشهر نداشت و تاسیسات تا پایان روز شنبه بازسازی شدند. همچنان نسبت به بارندگی‌های بیشتر تا آخر هفته دوم مرداد در استان‌های جنوبی و شمالی هشدار داده‌اند و به شهروندان هشدار داده‌اند که از تجمع در حاشیه رودخانه‌ها و سایر مکان‌های بالقوه خطرناک خودداری کنند.

ایران در سال‌های اخیر با خشکسالی هایی دست و پنجه نرم می‌کند که در دهه‌های گذشته بی‌سابقه بوده است. این کشور همچنین سیل‌هایی را تجربه کرده است، محصولی از رویدادهای شدید اقلیمی است که با تغییرات اقلیمی تشدید می‌شوند. وقوع سیلاب‌های زیاد با خسارات زیست محیطی زیاد در ایران، روند رو به رشدی دارد. حرکات دینامیکی آب در حین سیل باعث ایجاد خسارات محیطی متفاوتی در مناطق جغرافیایی با ویژگی‌های متفاوت از جمله شرایط توپوگرافی می‌شود.

به طور کلی اثرهای محیط زیستی و خسارات ناشی از سیل در یک منطقه از دیدگاه‌های مختلفی قابل بررسی است. گزارش‌های سیل در نقاط مختلف سناریوی یکسانی از خسارات عظیم محیطی و اقتصادی و مرگ انسان را برای چندین دهه نشان می‌دهد. در حاشیه رودخانه‌ها، مناطق دشت سیلابی بیشتر در معرض حوادث احتمالی سیل هستند. از یک سو، حجم زیاد رواناب، میزان سرریز را افزایش می‌دهد. از سوی دیگر، رسوب‌گذاری ناشی از وقوع سیل، بستر اصلی رودخانه را کوچکتر می‌کند. سدسازی در دهه‌های اخیر نیز ای نروند را تشدید کرده است. در بسیاری از جریان‌های زودگذر، غلظت بالایی از رسوبات معلق معمولا مشاهده می‌شود که می‌توانند منجر به شرایط جریان‌های فوق متمرکز شود.

از سوی دیگر شهرسازی و گسترش پارک و هتل و مغازه در همین محدوده دشت سیلابی رودخانه‌ها در داخل و مجاورت شهر ها موجب شده تا اولا بارش‌های ناگهانی سریعتر به سیلاب ناگهانی تبدیل شود، و درثانی تلفات انسانی از سیرها به تدریج بیشتر شود.

به دلیل ویژگی‌های زمین‌شناختی در ایران، احتمال وقوع سیلاب زیاد است و همچنین قابلیت انتقال گل و رسوبات را نیز دارد. به همین دلیل، سیل اغلب خسارات زیادی را در ایران وارد می‌کند. وقوع سیلاب‌های ۱۴۰۱، تقریباً همانند اتفاق سیلاب‌های سراسری فروردین ۱۳۹۸، علاوه بر خسارات مالی و شدید، اثرات زیست محیطی قابل توجهی از جمله انتقال رسوب را به همراه داشته است. با پهنه‌بندی اثرهای خسارات ناشی از سیل در مناطق مجاور رودخانه متشکل از اراضی کشاورزی، جنگل‌ها و سازه‌ها، می‌توان توسعه مناطق مجاور رودخانه را با توجه به پتانسیل خطر سیلاب پیش‌بینی کرد. نقشه سیل که اغلب به عنوان «خطر سیل» یا «نقشه خطر» نامیده می‌شود، در قالبی گرافیکی از مناطقی از زمین یا اموالی که قبلا سیل‌زده شده یا در معرض خطر سیل تلقی می‌شوند، ارائه می‌شود. نقشه‌ها می‌توانند طیف وسیعی از پارامترها و انواع مختلف اطلاعات مانند جریان، سطح آب، عمق و غیره را نمایش دهند.

گرمایش زمین خطرناک‌ترین بحران محیط زیستی است که جهان در حال حاضر با آن مواجه است. این فرآیند در جنبه‌های مختلف زندگی ما اکنون موثرند به ویژه با تغییرات عظیمی که در فراوانی و شدت سوانح طبیعی خشکسالی، سیل، طوفان، آتش سوزی، زمین‌لرزه و زمین‌لغزش ایجاد کرده‌اند. بارندگی به ویژه در پهنه‌های خشکسالی به رخدادهای شدیدتر و مکررتر اقلیمی مانند سیلاب می‌انجامد. طوفان‌های گرمسیری و سونامی، فعالیت‌های زمین‌ساختی و آتشفشانی و قحطی به همراه خشکسالی، سیلاب و دمای شدید به طور قابل توجهی بر اقتصاد اثر گذاشته‌اند به نحوی که محصولات کشاورزی و عرضه جهانی مواد غذایی را در یک سال می‌توانند بین ۱۰ تا ۵۰٪ کاهش دهد.

نمونه دیگر، باران‌های شدید و سیلاب فروردین ۹۸ باعث جاری شدن سیل و خسارت شد و بسیاری از نقاط ایران نیز تحت اثر قرار گرفت. ایران از حدود نیمه دهه ۹۰ میلادی به دلیل تغییرات اقلیمی دچار خشکسالی بوده است. این خشکسالی طولانی مدت بسیاری از اکوسیستم‌های ایران را تغییر داده است. بسیاری از دریاچه‌ها و رودخانه‌ها خشک شده‌اند. مردم کوچ کرده‌اند و در سرزمین‌هایی ساکن شده‌اند که زمانی در کناره‌ها و بستر رودخانه‌ها قرار داشتند. بخش‌هایی از جنگل تراشیده ناپدید شد و فرو نشست زمین امروزه به مشکل بزرگ شهرها به ویژه مراکز استان‌ها و تهران تبدیل شده است.

نگارنده بر این باور است که مسئله بحران اقلیمی اصلی‌ترین مسئله کنونی ایران و منطقه پیرامون ایران است. تمامی برنامه‌ریزی‌های کنونی و بعدی باید برپایه بحران اقلیمی انجام شود، وگرنه مشکلات ناشی از شرایط اقلیمی روز به روز بیشتر می‌شود.

تجارت نیوز -۱۱ مرداد

تاریخ: ۱۴۰۱/۰۶/۰۲
شماره: ۱۴۰۱/۶۶۱۲۶/ص
پیوست: —

سندیکای شرکتهای ساختمانی ایران
تأسیس ۱۳۲۶

شماره ثبت: ۹۴
ثبت وزارت‌کار: ۱۱۰

"به نام خدا"

جناب آقای دکتر قانع فر

ریاست محترم امور نظام فنی اجرایی، مشاوران و پیمانکاران سازمان برنامه و بودجه کشور

موضوع: درخواست تعویق زمان اعمال تغییرات حد نصاب مالی و ضریب متوسط افزایش وزنی سال ۱۴۰۱

با سلام و احترام، همانگونه که مستحضرید به دلیل مشکلات پیش آمده ناشی از تداوم همه‌گیری بیماری کرونا و همچنین مشکلات زیرساختی حوزه نرم افزاری آن سازمان، اجرای مفاد مصوبه شماره ۹۹۳۵۲/ت ۵۹۰۵۱هـ مورخ ۱۴۰۰/۰۹/۰۲ هیات محترم وزیران و عملیاتی شدن مفاد آن در سامانه تشخیص صلاحیت (ساجات)، از زمان تصویب و ابلاغ مصوبه تا تیرماه سال ۱۴۰۱ حدود هشت ماه به طول انجامید.

در نتیجه برای شرکتهایی که مشمول برخورداری از شرایط و مفاد این مصوبه بودند در فاصله ۱۴۰۰/۰۹/۰۲ تا اواخر تیرماه ۱۴۰۱ عملاً امکان برخورداری و استفاده از مفاد این مصوبه وجود نداشته است. از طرف دیگر مقرر شده ضرایب متوسط افزایش وزنی سال ۱۴۰۱ از تاریخ ۱۴۰۱/۰۶/۰۱ درسامانه تشخیص صلاحیت اعمال و حد نصاب امتیاز مالی بر اساس ضرایب جدید تعیین گردد.

اعمال ضرایب متوسط افزایش وزنی سال ۱۴۰۱ و تغییرات حد نصاب امتیاز مالی از اول شهریورماه با توجه به توضیحات و شرایط پیش گفته باعث می‌شود تا شرکتهایی که طبق ضوابط، مشمول مفاد مصوبه شماره ۹۹۳۵۲/ت ۵۹۰۵۱/هـ مورخ ۱۴۰۰/۰۹/۰۲ براساس امتیازات و حدنصاب‌های مالی سال ۱۴۰۰ بوده‌اند به دلیل عدم پیاده‌سازی مفاد مصوبه در سامانه تشخیص صلاحیت (ساجات) تا تیرماه ۱۴۰۱ عملاً امکان بهره‌مندی از این مصوبه را پیدا نکرده باشند.

در حال حاضر که در سامانه ساجات شرایط استفاده از مفاد این مصوبه میسر شده است با اعمال ضرایب جدید با حدنصابهای مالی جدید سال ۱۴۰۱ در فرآیند ارزیابی و تشخیص صلاحیت با مشکلات جدی در این ارتباط روبرو خواهند شد؛ حال آنکه در صورت اعمال به موقع تغییرات در سامانه ساجات، می‌توانستند براساس حد نصابهای مالی سال ۱۴۰۰ که تا این تاریخ (۱۴۰۱/۰۶/۰۱) در سامانه ساجات ملاک عمل بوده‌اند گواهینامه صلاحیت خود را دریافت نمایند.

از سوی دیگر افزایش نصاب امتیاز توان مالی برای شرکتها نسبت به امتیاز قراردادها با درصد بالاتری مجموعاً اعمال می‌شود که این مساله باعث ریزش شدید رتبه‌ها، بخصوص رتبه‌های بالا خواهد شد. برای نمونه نصاب امتیاز توان مالی لازم برای اخذ رتبه یک ابنیه در جدول محاسبات سال ۱۴۰۰، از ۱۸۸۰۰۰ امتیاز به ۳۴۵۰۰۰ امتیاز در سال ۱۴۰۱ و راه و ترابری از ۲۸۳۳۶۴ امتیاز به ۵۱۷۹۹۰ امتیاز افزایش یافته است که حدود دو برابر می‌باشد، همچنین امتیاز توان مالی برای پایه

آدرس: تهران خیابان طالقانی، خیابان شهید برادران مظفر(صبای جنوبی)، پلاک ۸۶ ، کد پستی: ۱۴۱۶۹۶۴۶۹۱
تلفن: ۶۶۴۶۹۱۰۵ - ۶۶۴۰۲۰۳۷-۶۶۴۶۰۱۹۵-۶۶۴۶۴۲۶۱ (ده‌خط) نمابر: ۶۶۴۶۴۰۸۴ info@acco.ir www.acco.ir

سندیکای شرکتهای ساختمانی ایران
تاسیس ۱۳۲۶

تاریخ: ۱۴۰۱/۰۶/۰۲
شماره: ۱۴۰۱/۶۶۱۲۶/ص
پیوست: —

شماره ثبت: ۹۴
ثبت وزارت‌کار: ۱۱۰

یک نفت و گاز با ضریب حداکثر مبلغ ظرفیت در جدول محاسبات ۱۴۰۰ از عددی معادل ۲۸۳۳۶۴ به ۶۹۰۶۵۳ امتیاز در سال ۱۴۰۱ یعنی حدود ۳ برابر می‌باشد. با توجه به توضیحات فوق قطعاً شرکتهای با پایه بالا با مشکل ارزیابی و دریافت رتبه مربوطه مواجه خواهند شد.

لذا استدعا دارد در شرایط خاص و نسبتاً سخت فعلی با توضیحات فوق و با عنایت به محدودیتهای ناشی از تحریم‌های ظالمانه اقتصادی و مشکلاتی که شرکتها در اخذ و انجام کارها با آنها مواجه هستند، در صورت صلاحدید برای حل مساله فوق، پیشنهاد زیر موافقت و دستورات لازم را صادر فرمایند:

- **زمان اعمال ضرایب متوسط افزایش وزنی سال ۱۴۰۱ و تغییر حد نصاب‌های مالی در سامانه ساجات با ۴ ماه تعویق از تاریخ ۱۴۰۱/۰۶/۰۱ به تاریخ ۱۴۰۱/۱۰/۰۱ تغییر یافته و از این تاریخ در سامانه ساجات اعمال و در تشخیص صلاحیت ملاک عمل قرار گیرند.**

پیشاپیش از بذل توجه و دستورات مساعدی که صادر می‌فرمایند نهایت تشکر را دارد.

با سلام
ایرج کلانتونچی
دبیر و عضو هیأت‌مدیره

۲/۶/۱۴۰۱

آدرس: تهران خیابان طالقانی، خیابان شهید برادران مظفر(صبای جنوبی)، پلاک ۸۶ ، کد پستی: ۱۴۱۶۹۶۴۶۹۱
تلفن: ۶۶۴۶۹۱۰۵ - ۶۶۴۰۲۰۳۷-۶۶۴۶۰۱۹۵-۶۶۴۶۴۲۶۱ (ده‌خط) نمابر: ۶۶۴۶۴۰۸۴ info@acco.ir www.acco.ir

سندیکای شرکتهای ساختمانی ایران
تأسیس: ۱۳۲۶

تاریخ: ۱۴۰۱/۰۵/۲۹
شماره: ۱۴۰۱/۶۶۱۱۷/ص
پیوست: —

شماره ثبت: ۹۴
ثبت وزارت‌کار: ۱۱۰

"به نام خدا"

جناب آقای محمدتقی پاکدامن
معاون محترم درآمدهای سازمان امور مالیاتی
موضوع: گواهی ماده ۱۸۶ قانون مالیاتهای مستقیم

با سلام؛

احتراماً، همانطوریکه مستحضرید در سالهای اخیر کارفرمایان و دستگاه‌های دولتی مطالبات پیمانکاران عضو سندیکای شرکتهای ساختمانی ایران بعنوان مجریان طرح‌های عمرانی کشور را از طریق اسناد خزانه اسلامی و با گذشت زمان زیادی بصورت تعهدی تسویه می‌نمایند و به همین دلیل شرکتهای پیمانکاری در ثبت اسناد و نحوه احراز مالیات و درآمدها و پرداخت دیون خود به سازمان امور مالیاتی با مشکل مواجه می‌گردند.

یکی از مشکلات بحث مالیات بر ارزش افزوده صورت‌وضعیتهای پیمانکاران می‌باشد که با تأخیر فراوان و بصورت اسناد خزانه اسلامی به پیمانکاران واگذار می‌گردد.

با عنایت به مشکلات موجود قانونگذار محترم در تبصره‌های ۲ و ۳ ماده "۲" قانون مالیات بر ارزش افزوده تصریح می‌نماید: «در معاملات پیمانکاری، مؤدی با رعایت تبصره فوق مجاز است پرداخت مالیات و عوارض فروش این نوع معاملات را تا زمان پرداخت ثمن معامله توسط خریدار یا مبلغ قرارداد توسط کارفرما، متناسباً، به تأخیر بیندازد و سازمان **تا زمان پرداخت مالیات و عوارض فروش این نوع معاملات توسط کارفرما یا خریدار، مؤدی را مشمول جریمه تأخیر در پرداخت نخواهد کرد.....»**

ممیزن محترم سازمان امور مالیاتی علی‌رغم اشراف کامل به ماده مذکور و درک شرایط پیمانکاران در اجرا یا درخواست پرداخت کل ارزش افزوده اظهار شده در اظهارنامه دوره سه ماهه را مطالبه می‌نمایند یا در پاسخ به استعلام بانکها و مؤسسات مالی و صدور گواهی ماده ۱۸۶ خودداری می‌نماید.

با عنایت به اینکه شرکتهای پیمانکاری در عمل به تعهدات قراردادی ناچار به اخذ تسهیلات می‌باشند و از طرفی عدم صدور گواهی ماده ۱۸۶ بخاطر بدهی مالیات بر ارزش افزوده اظهار شده مغایر با قانون و هدف مقنن می‌باشد و بدهی اعلام شده در اظهارنامه قطعی نمی‌باشد؛ خواهشمند است طی بخشنامه‌ای دستور فرمایند گواهی ماده ۱۸۶ و پاسخ به استعلام بانکها در مواردی که پیمانکار به تکالیف قانونی مندرج در تبصره‌های ۲ و ۳ ماده ۲ قانون مالیات بر ارزش افزوده عمل نموده است ارائه گردد و از اقدام صورت گرفته، این سندیکا را مطلع فرمایند.

پیشاپیش از دستور اقدامی که صادر می‌فرمایید، سپاسگزاریم.

باسپاس
ایرج کلانتونچی
دبیر و عضو هیأت‌مدیره

رونوشت: جناب آقای دکتر مسیحی، ریاست محترم شورای عالی مالیاتی جهت استحضار و دستور اقدام.
جناب آقای مهندس دادمان ریاست محترم هیأت مدیره جهت استحضار.

آدرس: تهران خیابان طالقانی، خیابان شهید برادران مظفر(صبای جنوبی)، پلاک ۸۶ ، کد پستی: ۱۴۱۶۹۶۴۶۹۱
تلفن: ۶۶۴۶۹۱۰۵ - ۶۶۴۰۲۰۳۷-۶۶۴۶۰۱۹۵-۶۶۴۶۴۲۶۱ (ده‌خط) نمابر: ۶۶۴۶۴۰۸۴ info@acco.ir www.acco.ir

سندیکای شرکتهای ساختمانی ایران
تأسیس: ۱۳۲۶

تاریخ: ۱۴۰۱/۰۷/۱۱
شماره: ۶۶۱۸۹-۱۴۰۱/ص
پیوست: ـــ

شماره ثبت: ۹۴
ثبت وزارت‌کار: ۱۱۰

"به نام خدا"

حضورگرامی جناب آقای دکتر سلاح ورزی
قائم مقام محترم دبیر شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی
موضوع: اعلام مشکلات اسناد خزانه اسلامی

با سلام؛
احتراماً، از آنجائیکه یکی از عوامل به حرکت درآوردن بخشهای اقتصادی کشور راه اندازی صنعت احداث کشور بعنوان پیشران خروج از رکود می باشد که در گرو تامین نقدینگی وجذب سرمایه بخش خصوصی برای ادامه حیات و فعالیت اقتصادی است که دولت محترم فعلی و دولت قبل جهت تحقق این امر در قبال مطالبات معوق و مسجل پیمانکاران طرحهای عمرانی طرف حساب با دستگاههای دولتی اسناد خزانه اسلامی واگذار می نماید. بخش خصوصی و پیمانکاران صنعت احداث کشور به جهت همراهی و به جریان انداختن شریانهای اقتصادی کشور در قبال مطالباتی که از سالها قبل و مطالبات حال خود که بعنوان طلب مسجل گردیده این اسناد را دریافت می‌نماید، لیکن مطابق روح قانون می بایستی علاوه بر حفظ قدرت قدرت خرید در اسناد واگذارشده، موانع اجرای دقیق قانون و تامین نقدینگی از بازار سرمایه بدون تحمیل هزینه های مضاعف به پیمانکاران عملیاتی گردد که در حال حاضر این خواسته بحق صنف عملیاتی نیست.موارد و مشکلات این پروسه جهت استحضار و درخواست بررسی آن در کمیته تخصصی و صحن اصلی کمیته حمایت از کسب و کار به حضور تقدیم می دارد:

الف)مشکلات:

۱- نرخ پائین حفظ قدرت خرید:
مطابق قانون بودجه سنوات گذشته از سال ۱۳۹۵ تا سال ۱۴۰۰ مبلغ حفظ قدرت خرید حداکثر ۱۵درصد تعیین شده است و در سال اخیربه ۱۸درصد افزایش یافته که این رقم هم در مقابل با کاهش ارزش پول در مقایسه با تورم بالای ۴۰درصد رقم ناچیزی است و می بایستی حفظ قدرت خرید با نظر بخش خصوصی و مطابق با واقعیات جامعه و کارشناسی اصلاح گردد.

۲- هزینه تنزیل اسناد خزانه اسلامی
دستگاههای اجرایی جهت پرداخت به پیمانکاران از مکانیزم تخصیص اسناد خزانه اسلامی با سررسیدهای دو تا سه ساله و جهت دیرکرد پرداختها نرخ ۱۵٪علاوه بر اصل تعهدات با عنوان حفظ قدرت خریدمازاد بر اصل طلب، به پیمانکاران تخصیص می دهند.درصورتی که پیمانکاران جهت تسویه تعهدات پروژه قبل از سررسید ناگزیر به فروش و تنزیل این اورق با نرخ های بسیار بالا می باشند که درنهایت پیمانکاران نسبت به مطالبات خود از ۱۰درصد تا ۲۵ ٪ زیان از بابت تنزیل اسناد بسته به سررسید آن متحمل می شوند.

۳- عدم پذیرش هزینه های تنزیل مالی مترتب بر آن بعنوان هزینه های قابل قبول مالیاتی
سازمان امور مالیاتی از پذیرش هزینه های مالی مترتب بر اوراق بدهی به عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی خودداری می کند و دارندگان اسناد خزانه اسلامی، علاوه بر تاخیر در دریافت مطالبات خود و با از دست دادن درصدی از مبلغ اسمی این اوراق در هنگام فروش در بازار غیررسمی، مالیات این مابه التفاوت را نیز باید به سازمان امور مالیاتی پرداخت نمایند.

آدرس: تهران خیابان طالقانی، خیابان شهید برادران مظفر(صبای جنوبی)، پلاک ۸۶ ، کد پستی: ۱۴۱۶۹۶۴۶۹۱
تلفن: ۶۶۴۶۹۱۰۵ - ۶۶۴۰۲۰۳۷-۶۶۴۶۰۱۹۵-۶۶۴۶۴۲۶۱ (ده‌خط) نمابر: ۶۶۴۶۴۰۸۴ info@acco.ir www.acco.ir

سندیکای شرکتهای ساختمانی ایران
تأسیس: ۱۳۲۶

تاریخ: ۱۴۰۱/۰۷/۱۱
شماره: ۶۶۱۸۹-۱۴۰۱/ص
پیوست: —

شماره ثبت: ۹۴
ثبت وزارت‌کار: ۱۱۰

۴- پرداخت مطالبات جاری (حال) پیمانکاران از طریق اسناد خزانه اسلامی.

اسناد خزانه اسلامی در شرایط خاصی مطرح گردید که دولت مطالبات انباشته داشت و تاخیر در پرداخت ها ایجاد شده بود؛ لذا پیمانکاران نیز شرایط را درک کردند و با دولت همکاری نمودند؛ لیکن اکنون به رویه جاری تبدیل شده و کار به جایی رسیده است که مطالبات جاری پیمانکاران نیز با ارائه این اوراق انجام می شود و این موضوع در متن قراردادهای ایشان نیز ذکر می شود.

۵- عدم امکان آزادسازی سپرده های حسن انجام کار با واگذاری ضمانت نامه بانکی بدلیل پرداخت از طریق اسناد خزانه اسلامی.

یکی از مشکلات پیمانکاران این است که در حال حاضر روند اعطای سپرده های حسن انجام کار وجود ندارد؛ در گذشته و قبل از شکل گیری اسناد خزانه اسلامی، ضمانت نامه ای نزد کارفرما گذاشته می شد و سپرده زودتر از موعد به صورت نقدی برای تامین نقدینگی و انجام کارها به پیمانکار پرداخت می گشت، لذا باید مکانیزمی نیز برای این مشکل اندیشیده شود.

ب) راهکارها:

۱- جبران خسارت وارده به استناد قاعده اتلاف.

۲-انتشار اسناد خزانه اسلامی هر چند گامی مهم در راستای تقویت بازار بدهی و تامین سرمایه نقدی از بازار برای اجرای پروژه های عمرانی است وابزاری مناسب برای سرمایه گذاری و سیاست های پولی و مالی بانک مرکزی بوده و ابزاری برای پوشش کسری بودجه دولت ها محسوب می شوند لیکن نظر سندیکای شرکتهای ساختمانی ایران این است که از این ابزار صرفاً برای مطالبات گذشته و معوق کارفرمایان و دستگاههای اجرایی دولتی استفاده شود و پرداخت مطالبات حال پیمانکاران و انعقاد قرارداد برمبنای واگذاری اسناد خزانه مدت دار علاوه بر مغایرت با روح قانون و منظور قانونگذار با افزایش عرضه وکاهش تقاضای اسناد هزینه گزاف تنزیل بر عهده پیمانکاران می باشد که در موعد مقرر به تعهدات خود عمل نموده اند.

۲-تخصیص بودجه لازم برای طرهای عمرانی و اصلاح نسبت تخصیص بودجه عمرانی نسبت به بودجه جاری.

۳-پرداخت مطالبات به صورت نقدی و در صورت نبود بودجه فروش اسناد توسط دولت و پرداخت وجه نقد به پیمانکاران – استفاده از ترم جدید مثل فاکتورینگ و یا غیره

۴- اصلاح نرخ ۱۵٪ حفظ قدرت خرید تا تاریخ سررسید با توجه به هزینه های سود بانکی و تامین نقدینگی از بازارسرمایه

۵- جبران هزینه تنزیل به استناد اسناد مثبته پیمانکاران از طریق دستگاههای اجرایی کشور

۶- هزینه های مالیاتی اسناد خزانه اسلامی بعنوان هزینه های قابل قبول مالیاتی از سوی سازمان امور مالیاتی کشور مورد قبول باشد.

از بذل توجه آن مقام محترم سپاسگزاری می نماید.

با سپاس
آرج گلابتونچی
دبیر و عضو هیأت‌مدیره

آدرس: تهران خیابان طالقانی، خیابان شهید برادران مظفر(صبای جنوبی)، پلاک ۸۶ ، کد پستی: ۱۴۱۶۹۶۴۶۹۱
تلفن: ۶۶۴۶۹۱۰۵ - ۶۶۴۰۲۰۳۷-۶۶۴۶۰۱۹۵-۶۶۴۶۴۲۶۱ (ده‌خط) نمابر: ۶۶۴۶۴۰۸۴ info@acco.ir www.acco.ir

سندیکای شرکتهای ساختمانی ایران
تأسیس: ۱۳۲۶

تاریخ: ۱۴۰۱/۰۵/۰۱
شماره: ۱۴۰۱/۶۶۰۷۷/ص
پیوست: —

شماره ثبت: ۹۴
ثبت وزارت‌کار: ۱۱۰

"به نام خدا"

جناب آقای دکتر قانع فر
ریاست محترم امور نظام فنی و اجرایی سازمان برنامه و بودجه کشور
موضوع :تعدیل هزینه تعلیق دوران تمدید مجاز

با سلام و احترام؛

ضمن آرزوی سلامتی و توفیق روزافزون برای جنابعالی، احتراماً به استحضار می رساند، با توجه به در خواست برخی از اعضای این سندیکا در خصوص محاسبه هزینه تعلیق کارگاه موضوع ماده ۴۹ شرایط عمومی پیمان و بااحتساب شمول تعدیل وفق ضوابط قرارداد منعقده و شرایط عمومی پیمان به هزینه‌های تعلیق (نامه‌های شماره ۱۴۰۱-۳۰/۵۲۱۲۵ مورخ ۱۴۰۱/۰۲/۲۷ و ۱۴۰۱-۳۵/۵۲۱۴۶ مورخ ۱۴۰۱/۰۴/۰۷ شرکت دوست ضمیمه است) که پرسش مشابه طی نامه شماره ۱۴۰۱-۶۶۰۱۲/ص مورخ ۱۴۰۱/۰۳/۳۰ به آن امور محترم ارسال و نظر این سندیکا بشرح زیر اعلام گردیده است:

۱- **نرخ قرارداد با اعمال ضوابط تعدیل در دوران اجرا تکمیل و اصلاح می گردد.**
۲- **هزینه‌های تعلیق بر اساس مبانی نرخ قرارداد منعقده و ضوابط شرایط عمومی پیمان محاسبه می‌گردد که اعمال تعدیل در زمان ابلاغ تعلیق منطبق بر نرخ قرارداد می‌گردد.**
۳- **بمنظور ایجاد همگونی نرخ تعلیق با نرخ قرارداد در دوران تمدید مجاز، تعدیل مبالغ تعلیق قانونی و قراردادی می‌باشد.**

با توجه به اینکه اظهارنظر آن امور محترم تاکنون به این سندیکا واصل نشده است، تقاضا دارد مقرر فرمایند تسریع لازم در اینمورد بعمل آورند.

با سپاس
ایرج کلابتونچی
دبیر و عضو هیأت‌مدیره

آدرس: تهران خیابان طالقانی، خیابان شهید برادران مظفر(صبای جنوبی)، پلاک ۸۶ ، کد پستی: ۱۴۱۶۹۶۴۶۹۱
تلفن: ۶۶۴۶۹۱۰۵ - ۶۶۴۰۲۰۳۷-۶۶۴۶۰۱۹۵- ۶۶۴۶۴۲۶۱ (ده‌خط) نمابر: ۶۶۴۶۴۰۸۴ www.acco.ir info@acco.ir

سندیکای شرکتهای ساختمانی ایران
تأسیس: ۱۳۲۶

تاریخ: ۱۴۰۱/۰۵/۰۱
شماره: ۱۴۰۱/۶۶۰۷۷/ص
پیوست: —

شماره ثبت: ۹۴
ثبت وزارت‌کار: ۱۱۰

(فرم شماره یک) – نحوه استعلام ضوابط حوزه نظام فنی و اجرایی کشور

الف ـ مشخصات استعلام کننده

نام (سازمان / شرکت /شخص حقیقی): **سندیکای شرکتهای ساختمانی ایران** شماره تماس فرد مطلع : ۶۶۴۶۴۲۶۱ داخلی ۱۱۲
آدرس و کدپستی و تلفن: تهران، خیابان طالقانی، خیابان شهید برادران مظفر (صبای جنوبی)، شماره ۸۶ – ۶۶۴۶۴۲۶۱
جایگاه در قرارداد (کارفرما، پیمانکار، مشاور و...): .....

ب ـ مشخصات قرارداد

موضوع قرارداد: .....

شرایط عمومی حاکم بر قرارداد (اعم از شرایط عمومی پیمان ۴۳۱۱ ، سرجمع، تجمیع شده راه و باند، طرح و ساخت و نظایر آن):
.....

عنوان و آدرس و تلفن سایر ذی‌نفعان اصلی قرارداد (شامل کارفرما، پیمانکار و ناظر):

- عمومی .....
- .شرکت دوست .....
- .....

سایر اطلاعات مورد نیاز در صورت لزوم (عنوان فهرست منضم به پیمان، نوع تعدیل، مابه التفاوت، تاریخ آخرین مهلت ارائه پیشنهاد قیمت و...): .....
.....

پ ـ موضوع، شماره و تاریخ دستورالعمل یا آیین‌نامه (که استعلام در خصوص آن مطرح است)

موافقتنامه ، شرایط عمومی و شرایط خصوصی پیمان نشریه شماره ۴۳۱۱

ت ـ شرح استعلام (به اختصار و گویای ابعاد مساله و بیان درخواست)

با توجه به در خواست برخی از اعضای این سندیکا در خصوص محاسبه هزینه تعلیق کارگاه موضوع ماده ۴۹ شرایط عمومی پیمان و با احتساب شمول تعدیل وفق ضوابط قرارداد منعقده و شرایط عمومی پیمان به هزینه های تعلیق (نامه‌های شماره ۳۰/۵۲۱۲۵-۱۴۰۱ مورخ ۱۴۰۱/۰۲/۲۷ و ۳۵/۵۲۱۴۶-۱۴۰۱مورخ ۱۴۰۱/۰۴/۰۷شرکت دوست ضمیمه است)

نظر باینکه پرسش مشابه طی نامه شماره ۶۶۰۱۲-۱۴۰۱/ص مورخ ۱۴۰۱/۰۳/۳۰به آن امورمحترم ارسال و نظر این سندیکا بشرح زیر اعلام گردیده است.

۱- نرخ قرارداد با اعمال ضوابط تعدیل در دوران اجرا تکمیل و اصلاح می گردد.

۲- هزینه های تعلیق بر اساس مبانی نرخ قرارداد منعقده و ضوابط شرایط عمومی پیمان محاسبه می گردد که اعمال تعدیل در زمان ابلاغ تعلیق منطبق بر نرخ قرارداد می گردد

۳- بمنظور ایجاد همگونی نرخ تعلیق با نرخ قرارداد در دوران تمدید مجاز ، تعدیل مبالغ تعلیق قانونی و قراردادی می باشد

۴- نظر به اینکه اظهار نظر آن امور محترم تا کنون به این سندیکا واصل نشده است ، تقاضا دارد مقرر فرمایند تسریع لازم در اینمورد بعمل آورند

مهر و امضا

آدرس: تهران خیابان طالقانی، خیابان شهید برادران مظفر(صبای جنوبی)، پلاک ۸۶ ، کد پستی: ۱۴۱۶۹۶۴۶۹۱
تلفن: ۶۶۴۶۹۱۰۵ – ۶۶۴۰۲۰۳۷-۶۶۴۶۰۱۹۵-۶۶۴۶۴۲۶۱ (ده‌خط) نمابر: ۶۶۴۶۴۰۸۴ info@acco.ir www.acco.ir

سندیکای شرکتهای ساختمانی ایران
تأسیس ۱۳۲۶

تاریخ: ۱۴۰۱/۰۵/۰۱
شماره: ۱۴۰۱/۶۶۰۷۷/ص
پیوست: —

شماره ثبت: ۹۴
ثبت وزارت‌کار: ۱۱۰

(فرم شماره یک) – نحوه استعلام ضوابط حوزه نظام فنی و اجرایی کشور

الف ـ مشخصات استعلام کننده

نام (سازمان / شرکت /شخص حقیقی): **سندیکای شرکتهای ساختمانی ایران** شماره تماس فرد مطلع : ۶۶۴۶۴۲۶۱ داخلی ۱۱۲
آدرس و کدپستی و تلفن: تهران، خیابان طالقانی، خیابان شهید برادران مظفر (صبای جنوبی)، شماره ۸۶ – ۶۶۴۶۴۲۶۱
جایگاه در قرارداد (کارفرما، پیمانکار، مشاور و...): .....

ب ـ مشخصات قرارداد

موضوع قرارداد: .....

شرایط عمومی حاکم بر قرارداد (اعم از شرایط عمومی پیمان ۴۳۱۱ ، سرجمع، تجمیع شده راه و باند، طرح و ساخت و نظایر آن):
.....

عنوان و آدرس و تلفن سایر ذی‌نفعان اصلی قرارداد (شامل کارفرما، پیمانکار و ناظر):

- عمومی .....
- .شرکت دوست .....
- .....

سایر اطلاعات مورد نیاز در صورت لزوم (عنوان فهرست منضم به پیمان، نوع تعدیل، مابه التفاوت، تاریخ آخرین مهلت ارائه پیشنهاد قیمت و...): .....
.....

پ ـ موضوع، شماره و تاریخ دستورالعمل یا آیین‌نامه (که استعلام در خصوص آن مطرح است)

موافقتنامه ، شرایط عمومی و شرایط خصوصی پیمان نشریه شماره ۴۳۱۱

ت ـ شرح استعلام (به اختصار و گویای ابعاد مساله و بیان درخواست)

با توجه به در خواست برخی از اعضای این سندیکا در خصوص محاسبه هزینه تعلیق کارگاه موضوع ماده ۴۹ شرایط عمومی پیمان و با احتساب شمول تعدیل وفق ضوابط قرارداد منعقده و شرایط عمومی پیمان به هزینه های تعلیق (نامه‌های شماره ۳۰/۵۲۱۲۵-۱۴۰۱ مورخ ۱۴۰۱/۰۲/۲۷ و ۳۵/۵۲۱۴۶-۱۴۰۱مورخ ۱۴۰۱/۰۴/۰۷شرکت دوست ضمیمه است)
نظر باینکه پرسش مشابه طی نامه شماره ۶۶۰۱۲-۱۴۰۱/ص مورخ ۱۴۰۱/۰۳/۳۰به آن امورمحترم ارسال و نظر این سندیکا بشرح زیر اعلام گردیده است.

۱- نرخ قرارداد با اعمال ضوابط تعدیل در دوران اجرا تکمیل و اصلاح می گردد.
۲- هزینه های تعلیق بر اساس مبانی نرخ قرارداد منعقده و ضوابط شرایط عمومی پیمان محاسبه می گردد که اعمال تعدیل در زمان ابلاغ تعلیق منطبق بر نرخ قرارداد می گردد
۳- بمنظور ایجاد همگونی نرخ تعلیق با نرخ قرارداد در دوران تمدید مجاز ، تعدیل مبالغ تعلیق قانونی و قراردادی می باشد
۴- نظر به اینکه اظهار نظر آن امور محترم تا کنون به این سندیکا واصل نشده است ، تقاضا دارد مقرر فرمایند تسریع لازم در اینمورد بعمل آورند

مهر و امضا

رونوشت: مدیریت محترم شرکت دوست جهت اطلاع

آدرس: تهران خیابان طالقانی، خیابان شهید برادران مظفر(صبای جنوبی)، پلاک ۸۶ ، کد پستی: ۱۴۱۶۹۶۴۶۹۱
تلفن: ۶۶۴۶۹۱۰۵ – ۶۶۴۰۲۰۳۷-۶۶۴۶۰۱۹۵-۶۶۴۶۴۲۶۱ (ده‌خط) نمابر: ۶۶۴۶۴۰۸۴ info@acco.ir www.acco.ir

سندیکای شرکتهای ساختمانی ایران
تأسیس ۱۳۲۶

تاریخ: ۱۴۰۱/۰۵/۰۱
شماره: ۱۴۰۱/۶۶۰۷۷/ص
پیوست: —

شماره ثبت: ۹۴
ثبت وزارت‌کار: ۱۱۰

نظام فنی و اجرایی کشور

ریاست جمهوری
سازمان برنامه و بودجه کشور

فرم شماره دو
تاریخ بارگذاری:
کد پرسش و پاسخ:

بسمه تعالی

عنوان ضابطه: دستورالعمل شماره ۴۳۱۱. مورخ ۱۳۸۷/۳/۸ با عنوان ۱۳۷۸/۳/۳
موضوع: شرایط عمومی و شرایط خصوصی پیمانها و مقررات آنها

پرسش)
تعدیل هزینه تعلیق در دوران تمدید مجاز

پاسخ)

به استناد بند 4 دستورالعمل شماره 7444/374416 مورخ 7444/77/64 با عنوان "نحوه استعلام ضوابط حوزه نظام فنی و اجرایی کشور" پاسخ ارائه شده به منزله پاسخ رسمی امور نظام فنی و اجرایی کشور بوده و قابل استناد می باشد.

آدرس: تهران خیابان طالقانی، خیابان شهید برادران مظفر(صبای جنوبی)، پلاک ۸۶ ، کد پستی: ۱۴۱۶۹۶۴۶۹۱
تلفن: ۶۶۴۶۹۱۰۵ - ۶۶۴۰۲۰۳۷-۶۶۴۶۰۱۹۵-۶۶۴۶۴۲۶۱ (ده‌خط) نمابر: ۶۶۴۶۴۰۸۴ info@acco.ir www.acco.ir

سندیکای شرکتهای ساختمانی ایران
تأسیس: ۱۳۲۶

تاریخ: ۱۴۰۱/۰۷/۱۱
شماره: ۶۶۱۸۸-۱۴۰۱/ص
پیوست: —

شماره ثبت: ۹۴
ثبت وزارت‌کار: ۱۱۰

"به نام خدا"

جناب آقای دکتر قانع‌فر
رییس محترم امور نظام فنی و اجرایی– سازمان برنامه و بودجه کشور
موضوع: همکاری در روند پایش و کارشناسی پرونده‌های تشخیص صلاحیت

با سلام و احترام، ضمن قدردانی از زحمات مجموعه محترم نظام فنی و اجرایی کشور، به استحضار می‌رساند؛ سندیکای شرکتهای ساختمانی ایران با در دست داشتن گذرواژه پایش تشخیص صلاحیت پایه‌های ۱ و ۲ طی سالهای ۹۴ تا ۹۶ و گذرواژه کارشناسی تشخیص صلاحیت پایه‌های ۳، ۴ و ۵ استان تهران از سال ۹۷ تاکنون، تلاش خود را جهت یاری به حوزه تشخیص صلاحیت به انجام رسانیده و صداقت، توان و دانش خود را در این راه اثبات و طی این سالها اعتبار و اعتماد لازم را در این رابطه کسب نموده است.

با توجه به حجم بالای پرونده‌های متقاضی رتبه‌های ۱ و۲، و حوزه کاری این سندیکا که به صورت خاص مربوط به شرکتهای بزرگ پیمانکاری کشور می‌باشد و در راستای تسریع در پرونده‌های تشخیص صلاحیت از یک‌سو و همراهی در درک مشترک مسائل و مشکلات پیمانکاران در این حوزه و اعلام آمادگی این سندیکا برای مشارکت در این امر مهم، خواهشمند است دستور فرمایید تا ضمن تنظیم توافقنامه مجدد همکاری، امکان پایش یا کارشناسی پرونده‌های پیمانکاری مربوط به دفتر نظام فنی و اجرایی طرحها، مجددا برای این سندیکا فراهم آید.

پیشاپیش از حسن توجه و دستور تسریعی که صادر می‌فرمایید، سپاسگزاری می‌نماید.

با سپاس
ایرج کلابتونچی
دبیر و عضو هیات‌مدیره

آدرس: تهران خیابان طالقانی، خیابان شهید برادران مظفر(صبای جنوبی)، پلاک ۸۶ ، کد پستی: ۱۴۱۶۹۶۴۶۹۱
تلفن: ۶۶۴۶۹۱۰۵ - ۶۶۴۰۲۰۳۷-۶۶۴۶۰۱۹۵-۶۶۴۶۴۲۶۱ (ده‌خط) نمابر: ۶۶۴۶۴۰۸۴ info@acco.ir www.acco.ir

تغییرات اقلیمی

بزرگترین چالش حال و آینده کره زمین

زیبا باقرشاهی قسمت پایانی

رابطه انتشار گازهای آلوده در ایران و میزان تولید ناخالص ملی

آنچه بدیهیست در ایران توازنی میان میزان انتشار گازهای گلخانه ای و GDP وجود ندارد. ایران جزو ده کشور اول دنیا در انتشار آلایندگی است در حالیکه به لحاظ تولید ناخالص ملی جایگاه ۲۶ را در بین کشورهای جهان کسب کرده است. این در حالیست که میان فعالیتهای صنعتی، تولید و تجارت و میزان انتشار گازهای گلخانه ای در کشورهای دیگر ارتباط مستقیمی وجود دارد:

«مقایسه ضرایب متغیر ارزش افزوده صنایع کارخانه‌ای به تولید ناخالص داخلی در بین گروه‌های کشوری دارای اطلاعات مفیدی است. این ضرایب با علامت مثبت به ترتیب معادل ۵۱، ۱۹/۲ و ۶۰/۳ برای گروه کشورهای OECD، اوپک و ایران برآورد شده است. این واقعیت نشان می‌دهد که در دوره مورد مطالعه، صنعتی شدن همه کشورها با افزایش آلایندگی محیط زیست همراه بوده است. این ضریب برای ایران بزرگتر از کشورهای دیگر به‌ویژه کشورهای توسعه‌یافته است. این مشاهده وقتی نگران‌کننده نیست که انتظار رود فرایند صنعتی شدن همراه با بهبود فناوری و اجرای سیاست‌ها به استفاده کارا از انرژی در آینده بیانجامد. در این راستا نقش ساختار تجارت در تحقق هدف گفته شده بسیار مهم است. در مورد کشورهای توسعه‌یافته اگر صنعتی شدن همراه با افزایش انتشار بوده ولی ساختار تجارت آنها به تدریج در سه دهه گذشته در جهت کاهش انتشار بوده است. در حالی که در مورد کشورهای نفتی و به‌ویژه ایران ساختارهای صنعت و تجارت هر دو روند آلایندگی را تشدید کرده است.

■ مقایسه ضرایب شدت انرژی به ویژه بین گروه کشورهای OECD و ایران قابل توجه است. از دلایل متفاوت بودن اثر تغییرات شدت انرژی بر میزان انتشار، سطح شدت انرژی کشورهاست، به‌طوری که ضریب بزرگتر شدت انرژی در الگوی ایران در نتیجه بالا بودن سطح شدت انرژی کشور است. بنابراین در شرایط موجود، سیاست‌های منجر به کاهش مصرف انرژی و ارتقای فناوری‌های پاک در اقتصاد ایران به کاهش شدیدتر انتشار در مقایسه با کشورهای دیگر می‌انجامد.

■ بررسی رابطه علیت گرانجری متغیرهای تولید و میزان انتشار در اقتصاد ایران نشان می‌دهد که سیاست‌های کاهش انتشار به کاهش GDP سرانه منجر می‌شود. اگرچه وجود رابطه علّی از درآمد به انتشار در بلندمدت بیانگر این واقعیت است که میزان انتشار می‌تواند کاهش یابد بدون آنکه رشد اقتصادی آسیب بیند. نتایج مطالعات تجربی در مورد کشورهای توسعه‌یافته و کشورهای نفتی نشان می‌دهد که در کشورهای با درآمد سرانه بالا، جهت علیت از انتشار به GDP است. به بیان دیگر، کاهش انتشار با کاهش GDP همراه است. با این حال مطابق شکل منحنی زیست‌محیطی کوزنتس کشورهای گفته شده که در این تحقیق بدان پرداخته شد، در دامنه درآمدی ۱۵۰۰۰ تا ۲۵۰۰۰ دلار، افزایش درآمد سرانه با روند فزاینده انتشار همراه نیست. نتایج مطالعات تجربی در مورد کشورهای نفتی نیز نشان می‌دهد که به جز عربستان در کشورهای دیگر جهت علیت از GDP به انتشار است به طوری که با کاهش انتشار، تولید کاهش نمی‌یابد که این نکته نشانگر ساختار متفاوت تولید این کشورها با ایران است.» (۳)

اجلاس COP 27 جولانگاه بخش خصوصی کشورها است تا آنها بتوانند با پروژه های نوآورانه خود گامی به سوی کاهش تغییرات اقلیمی بردارند. در COP 27 برای اولین بار قرار است ارزیابی چارچوب دستورالعمل بهره مندی از فنآوری ها و میزان قابلیت عملی شدن این دستورالعمل مورد بررسی قرار گیرد که محل نقش آفرینی شرکت های خصوصی می باشد.

علاوه بر این سهم ایران از GDP جمع آوری گازهای فلر صفر است. در حالیکه همین گازهای فلر، راهکار پایبندی ایران به INDC توافق نامه پاریس است. پیش از تشکیل موافقت‌نامه تغییر اقلیم پاریس در سال ۲۰۱۵، کنوانسیون تغییر اقلیم سازمان ملل متحد از کشورهای عضو این کنوانسیون خواست تا برنامه‌های خود را برای کاهش انتشار دی‌اکسید کربن ارائه کنند. این برنامه‌ها که با عنوان سند مشارکت ملی مدنظر (INDC) معرفی شد که بعدها در معاهده پاریس مورد استناد قرار گرفت. دولت ایران هر دو سند را به ظاهر به امضا رساند اما اجرای آن را منوط به تصویب مجلس شورای اسلامی‌گذارد که شورای نگهبان آن را رد کرد. بر اساس این سند، جمهوری اسلامی ایران متعهد می‌شود که ۴ درصد از انتشار گازهای گلخانه‌ای خود را تا سال ۲۰۳۰ بر اساس سناریو ادامه وضع موجود کاهش دهد و همچنین در صورت رفع تحریم‌ها میزان تعهد ایران به ۱۲ درصد خواهد رسید.

درپیش نویس NDC جدید، ایران تعهد کاهش انتشاری را نپذیرفته است. لیکن بر اساس NDC قبلی تعهد ۴ درصد کاهش داوطلبانه ایران ، در حدود ۷۲ میلیون تن هست، که تنها از طریق جمع آوری گازهای فلر می‌توان در حدود ۳۰ میلیون تن از ۷۲ میلیون تن تعهد را به انجام رساند.. با کاهش نشتی خطوط انتقال گاز نیز می‌توان در حدود ۲۷ میلیون تن کاهش انتشار کربن داشت. با کاهش تلفات انتقال و توزیع برق، و افزایش کارایی نیروگاه‌ها میتوان در حدود ۲۵ میلیون تن کاهش انتشار انجام داد. لذا تعهدات کاهش انتشار تحت NDC قبلی را می‌توان با همین سه اقدام بدست آورد.

تاثیر کاهش انتشار کربن در ایران بر اقتصاد بخش خصوصی

همانگونه که گفته شد ایران به توافق پاریس نپیوسته است و این عدم تعهد موجب گردیده دولتمردان ایرانی از آن پس در اجلاس COP صرفا بتوانند در نقش عضو ناظر حضور داشته باشند. از آنجا که اجلاس COP۲۷ محل فعالیت و رایزنی بخش خصوصی کشورها چه در بخش اصلی اجلاس و چه در رویدادهای جانبی و چه نمایشگاه‌ها می‌باشد؛ حضور نمایندگان تمامی‌کشورها در قالب شرکت‌ها، تشکل‌ها، اتاق‌های بازرگانی، فن آوران، سرمایه گذاران، موسسات تحقیق و توسعه و.. شرایط فوق العاده ای برای رایزنی، ایجاد ارتباطات و بهره مندی بخش خصوصی ایران از این فرصت ویژه فراهم آورده است. ظرفیت ثبت نام برای COP۲۷، ۲۶۰۰۰ نفر می‌باشد و افراد می‌توانند به شکل گروهی، شرکت یا تشکل و یا گروه اعزامی‌از سوی اتاق بازرگانی ایران در این اجلاس شرکت نمایند. ثبت نام از طریق سایت اجلاس انجام می‌گیرد و سازمان محیط زیست کشور و یا کمیته مقابله با تغییر اقلیم کمیسیون انرژی اتاق بازرگانی ایران می‌توانند اطلاعات لازم برای ثبت نام را در اختیار گروه‌های ایرانی قرار دهند.

از جمله مواردیکه در بازار کاهش انتشار کربن می‌تواند فرصت‌های اقتصادی و تولیدی بسیاری برای شرکت‌های ایرانی فراهم آورد می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

■ **پروژه‌های فرونشانی کربن شامل :** حفظ و توسعه جنگل‌ها؛ جلوگیری از بیابان زایی؛ نگهداشت خاک؛ چاهک کربن؛

وجود رابطه عِلّی از درآمد به انتشار در بلندمدت بیانگر این واقعیت است که میزان انتشار می‌تواند کاهش یابد بدون آنکه رشد اقتصادی آسیب بیند. مطابق شکل منحنی زیست‌محیطی کوزنتس ؛ در دامنه درآمدی ۱۵۰۰۰ تا ۲۵۰۰۰ دلار، افزایش درآمد سرانه با روند فزاینده انتشار همراه نیست. نتایج مطالعات تجربی در مورد کشورهای نفتی نیز نشان می‌دهد که به جز عربستان درکشورهای دیگر جهت علیت از GDP به انتشار است به طوری که باکاهش انتشار، تولید کاهش نمی‌یابد

■ **پروژه‌های کاهش انتشار کربن شامل :** مالیات بر انتشار کربن؛ بازار کربن؛ انرژی‌های تجدید پذیر

■ **پروژه‌های نوآورانه برای حفظ محیط زیست شامل :** فاضلاب بیولوژیکی ؛ مصالح ساختمانی جایگزین؛ساختمان‌های هوشمند؛ ساختمان‌های سبز و...

لذا در این صفحه بر آنیم تا زین پس در هر شماره یکی از پروژه‌های مورد اشاره را به تفصیل شرح داده و فرصت‌های پیش رو برای شرکت‌های عضو را بررسی نماییم.

پی‌نوشت‌ها:

۱- به دلیل ضربه‌های اقتصادی کاهش انتشار کربن به کشورهای در حال توسعه، طبق پیمان پاریس کشورهای توسعه یافته متعهد گشته بودند که تا سال ۲۰۲۰ ؛ ۱۰۰ میلیارد دلار به کشورهای در حال توسعه عضو پیمان کمک مالی نمایند تا بتوانند به اهداف کاهش انتشار کربن خود دست پیدا کنند که تا کنون پرداخت نشده است. به طوریکه رییس کمیته کاهش انتشار کربن سازمان ملل ضمن ابراز تاسف از عدم پرداخت این مبلغ اظهار امیدواری کرده است کشورهای توسعه یافته تا ۲۰۳۰ به این تعهد جامه عمل بپوشانند. «هند» از جمله بزرگترین معترضان به این عدم تعهد می‌باشد.

2- Mass migrations.

۳- درگاهی- حسن، بهرامی‌غلامی مینا؛ عوامل مؤثر بر انتشار گازهای گلخانه‌ای در اقتصادهای منتخب کشورهای صنعتی و کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) و توصیه‌های سیاستی برای ایران؛ پژوهشنامه اقتصاد انرژی ایران؛ دوره ۱، شماره ۱ - شماره پیاپی ۱؛ زمستان؛ دی ۱۳۹۰؛ صفحه ۷۳-۹۹

انتشار جلد پنجم مجموعه پرسش و پاسخ با موضوع

شرایط عمومی پیمان

(بخش دوم)

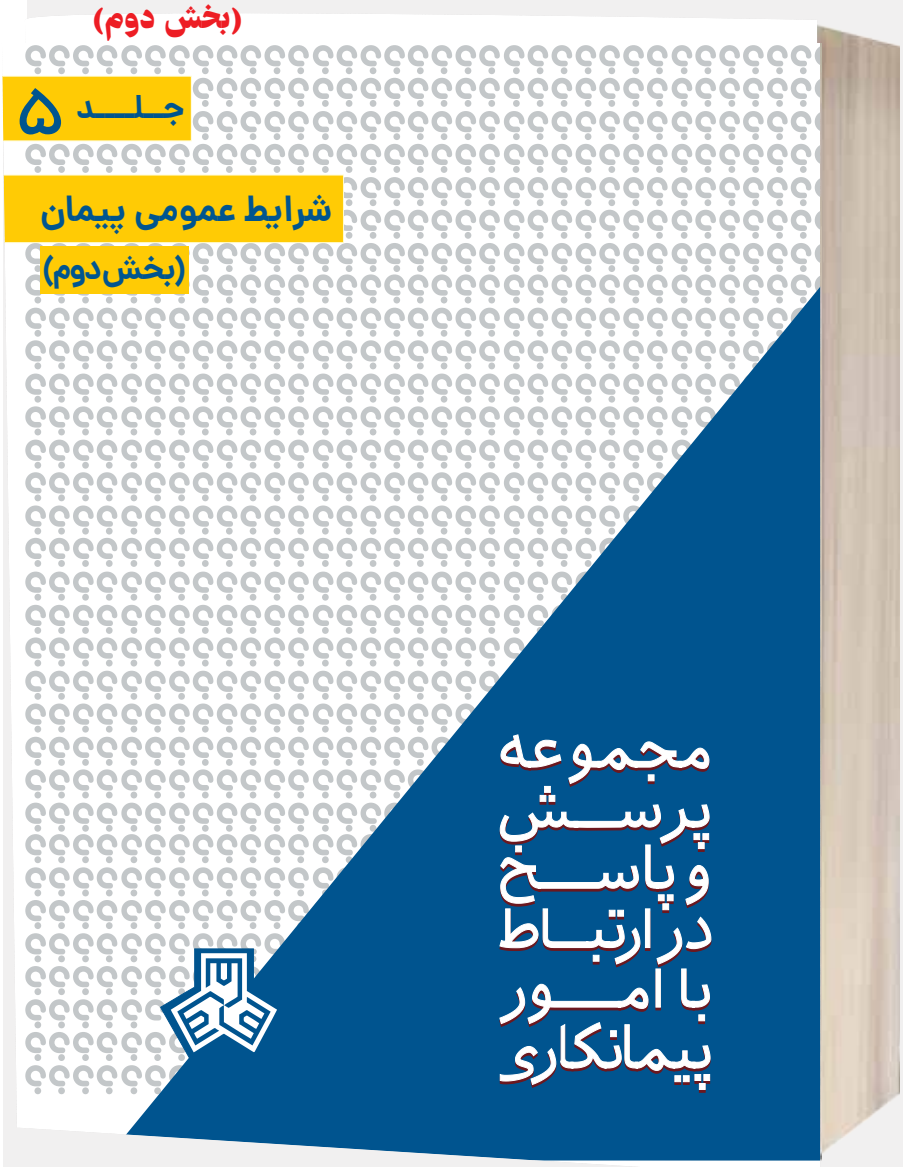

پس از سالها حضور فعال صنفی و به پشتوانه هزاران نفر/ساعت تجربه مهندسی و فعالیت عمرانی اعضا در کشور، سندیکای شرکت‌های ساختمانی ایران با توجه به مشکلات پیش روی شرکت‌ها بر آن شد تا با تدوین مجموعه ای کاربردی از ابهامات و مشکلات پیمانکاران در حوزه‌های مختلف که توسط سندیکا و با مکاتبات رسمی با سازمان برنامه و بودجه و نظام فنی و اجرایی حل و فصل شده است، سعی در رفع مشکلات مشابه و افزایش دانش فنی پیمانکاران در امور قراردادی و فنی باشد.

این مجموعه در جلدهای مختلف منتشر می‌گردد که در هر جلد به موضوعی خاص با فهرستی تخصصی تنظیم شده است. پرسش اولیه، بررسی کارشناسی و پاسخ نهایی از سوی سازمان برنامه و بودجه و یا ارگانهای مرجع مرتبط با موضوع در اختیار متخصصین گرامی قرار دارد.

این مجموعه موضوعی با نام "**مجموعه پرسش و پاسخ در ارتباط با امور پیمانکاری**" همچون جعبه ابزاری برای شرکت‌های مهندسی پیمانکاری است و به مدیران و مهندسان امکان مطالعه دانش تجربی قوانین و مقررات را بدون حضور در مجامع صنفی تخصصی فراهم می‌نماید. قبل از آنکه گرفتار مشکلات گردید با مطالعه تجربیات رخ داده توسط پیمانکاران دیگر خود را از بروز مشکلات ایمن نمایید و در صورتی که دچار مشکل گشته اید با مطالعه آن از مسیر صحیح نسبت به حل آن اقدام نمایید. این یک پیشنهاد صنفی تخصصی است که سالها تجربه شده است.

جلد پنجم این مجموعه با موضوع "**شرایط عمومی پیمان (بخش دوم)**" تهیه و تدوین شده است و شامل مهمترین ابهامات و سوالات شرکت‌های پیمانکاری با موضوع "مواد **شرایط عمومی پیمان**" می‌باشد که توسط سندیکا در طی سالها فعالیت و ارتباط با سازمان برنامه و بودجه کشور تجمیع گشته است.

هر سوال با پاسخ کارشناسی و رسمی سازمان برنامه همراه بوده و شما می‌توانید با در اختیار داشتن تصاویر آن پاسخ، نسبت به استناد در دعاوی نیز اقدامات لازم را بعمل آورید.

امکان مطالعه فهرست این جلد و اطمینان از موضوع ابهام مورد نظر درج شده در هر جلد از این مجموعه برای تمامی فعالین حوزه صنعت احداث در وبسایت رسمی سندیکای شرکت‌های ساختمانی ایران (acco.ir) و همچنین سفارش و تهیه آن یا از طریق سایت یا با شماره‌های ۶۶۴۶۴۲۶۱ و ۶۶۴۰۲۰۳۷ داخلی ۱۰۰، ۱۴۰ و ۱۴۲ میسر است.

شهاب تدکار
tadkar web application
سامانه مدیریت پروژه‌های عمرانی (تحت وب)

سامانه نرم‌افزاری
شهاب تدکار
(تحت وب)

مشاور سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور
در سامانه ملی فهرست‌بها و تعدیل

+ مدیریت و کنترل پروژه / سبد پروژه‌ها
+ داشبورد مدیریتی
+ گردش کار تهیه، ارسال و رسیدگی الکترونیکی به صورت وضعیت‌ها

SHAHABTADKAR
Construction Software Web Application

شرکت مهندسی
تدکار نرم‌افزار

• تهران . خیابان کارگر شمالی . بالاتر از بزرگراه جلال آل احمد . خیابان هفتم . پلاک ۳۳ . واحد ۸
• تلفکس: ۸۸۳۳۰۳۷۲ . ۸۸۳۳۰۳۷۶ . ۸۸۰۲۱۵۰۱ . ۸۸۰۲۱۴۶۰
www.TADKAR.com | Email: info@tadkar.com

تدکار، تداوم ابتکار

MASTAIR™

چیلرهای تراکمی مست ایر

- قابلیت اطمینان بالا همراه با استفاده از معتبرترین قطعات و تجهیزات حفاظتی پیشرفته
- کنترل دمای دقیق با استفاده از تکنولوژی DC اینورتر
- بازدهی بالا و کاهش هزینه‌های جاری
- سیستم کنترلی هوشمند و عملکرد مستمر بدون توقف
- سطح صدای پایین قرارگیری کمپرسور در فضای کاملا بسته و فن DC اینورتر
- بازه ظرفیت ۹ تا kw ۳۰۰ (قابلیت ماژول ۹ تا kw ۴۸۰۰)
- طیف عملکردی وسیع (۵°C تا ۴۸°C)
- سازگار با محیط زیست (مبرد R-410)
- کمپرسور و فن DC اینورتر (IPLV تا ۴/۹ ، EER تا ۳/۳۹)
- اشغال فضای کم و نصب ساده
- طراحی منحصر به‌فرد

طراحی منحصر به فرد

۰۲۱-۸۸۸۸۰۲۹۲

کارواندیشه

چک‌ها را آسان مدیریت کنید

به‌منظور رعایت قانون جدید چک شما می‌توانید از طریق اینترنت‌بانک و موبایل‌بانک خود عملیات مربوط به چک را انجام دهید. راهکارهای مختلف برای همه مشتریان از جمله اشخاص حقیقی، شرکت‌ها و اشخاص حقوقی، حسابداران شخصی و افراد دارای حساب مشترک فراهم شده است تا شما بتوانید به راحتی چک‌های خود را در سامانه صیاد صادر، دریافت و منتقل کنید. با استفاده از راهکارهای اینترنتی بانک خاورمیانه، دسترسی‌ها و تاییدها در مورد اشخاص حقوقی با رعایت اساسنامه شرکت‌ها، امضای مشترک امضاداران مجاز و به‌طور خلاصه رعایت تمام اصول و قوانین در بستر سامانه صیاد انجام می‌پذیرد. بانک خاورمیانه به سهولت، در دسترس بودن دائمی و جامع‌بودن خدمات بانکداری شرکتی و تجربه خوشایند مشتریان اعتقاد دارد.

بانک خاورمیانه
Middle East Bank

www.middleeastbank.ir
info@middleeastbank.ir